

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cereri de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Három miniszter

érkezik ma a Bácság fővárosába, hogy résztvegyenek azon az értekezleten, amelyet a Front mezőgazdasági szakosztálya tart. Megjelenik körünkben Corneteanu Constantin földművelésügyi miniszter, Baran Coriolan dr. belügyi alminiszter és Titeanu Eugen, sajtó- és propagandaügyi miniszter. A kormány három tagja közül Baran Coriolan a Bácság szülőtte, itt nőtt fel közöttünk és itt voltunk tanui tehetsége szárnybontogatásának. Megismertük mint embert és

Eugen Titeanu propagandaügyi miniszter

megismertük mint ennek a városnak vezetőjét, a megye élén pedig mint a kormány bizalmának letéteményesét. Láttuk és figyeltük munkásságát, munkabírását, a legaprólékosabb részletekre is kiterjedő figyelmét, mikor a közösség érdekeiről volt szó és tisztelettel töltött el működésének kezdetétől fogva egyenes irányvonala. Ennek a rendíthetetlen elhűségnek, ernyedetlen munkának az elismerése, tehetségének honorálása volt az, amikor a legutóbbi kormányalakítás alkalmával belügyi alminiszterre neveztek ki. Büszkeséggel és örömmel töltötte el a Bácság minden fiának szívét ez a kitüntetés, mert — amint azt Baran Coriolan maga hangoztatta — nemcsak az ő személyének szól, hanem az egész Bácság népének. Baran hivatott a kormányban a bácsági szellemet képviselni, a mely szervesen illeszkedik bele annak a nagy műnek teljességébe, amelyet úgy nevezünk, hogy állampolitikai. Bizalommal és szeretettel köszöntjük a minisztert ezuttal is, amikor mint a kormány képviselője jelenik meg közöttünk, mert tudjuk, hogy érdekeinknek méltó és előkelő lelkielvetű védője és hangoztatója.

Corneteanu Constantin ezuttal először jár hivatalos minőségben a Bácságban és meggyőződésünk, hogy őt is megfogja az a különös bácsági szellem, mely az évszázadok folyamán alakult ki ebben az országrészben, ahol hét nemzetiség él együtt békés munkában, egymás megbecsülésében és szeretetében. Az egymásrataltség érzésének ez a hosszú időn át való ápolása teremtette meg azt az egyetértést, mely annyira jellemzi a Bácság népeit. Ennek az együvértartozásnak jótékony hatása nemcsak a társadalmi életben mutatkozik meg, hanem a gazdasági élet minden vonatkozásában is. A bácsági telepítések folytán újabb és újabb népcsoportok kerültek ebbe a tejjel-mézszel folyó Kánaánba és egymás tapasztalatainak okulva, egymástól tanulva teremtették meg a mezőgazdaságnak azt a magas kultúrfokát, mely a Bácságot egész Európában ismertté és becsültté tette. Corneteanu Constantin alig negyven éves fiatalember, akit a királyi kegy tehetsége és tudása révén emelt a miniszteri pozícióba. Hazai és külföldi főiskolá-

kon tanult, számos tanulmányutát végzett Európa különböző országaiban és tudását mint tanár érvényesítette és továbbította újabb nemzedékeknek. Tagja a legfelsőbb gazdasági tanácsnak és a mezőgazdasági kutató intézetnek. Ebből a tudományos körből emelkedett ki, amikor a kormány tagja lett. Itt alkalmá van és lesz, hogy elméleti tudását a gyakorlatban érvényesítse. Főcéljául tűzte ki, hogy a falvak gazdasági színvonalát emelje és lehetővé tegye a termelők

Iuliu Baran dr. belügyi államtitkár

szervezése egymagában óriási munkaterületet ölel fel, de az értékesítés legalább olyan fontos, termékeinek értékesítését. Ennek pontos meg-

mint a termelés maga, mert hiába termel a gazda, ha nincsen kielégítő módja arra, hogy munkájának, fáradozásának eredményét értékesítse is. A miniszternek bácsági tartózkodása alatt bizonyára lesz alkalma megismerkedni az itteni viszonyokkal közvetlen tapasztalatai alapján is és biztos, hogy kedvező impressziókat visz magával, amelyeket magas tiszttségében és méltóságában érvényesíthet.

Utoljára, de nem utolsónak szeretettel köszöntjük a Bácság emporiumában Eugen Titeanu sajtó- és propagandaügyi minisztert. Ő az, akit mi újságírók a maga teljes egészében a magunkénak vallunk, mert nemcsak irányítónk és vezetőnk, hanem kartársunk is. Ő nem adhat traktorokat, vetőgépeket és magvakat, de azért munkássága az egész ország szempontjából vetekedik minden más szakminiszter munkakörével. Ő legfőbb ellenőrző szerve a sajtónak, ő ad utasításokat, ő irányítja azt a nemzetnevelő munkát, melynek szolgálatában a sajtó és a sajtó minden munkása áll. A szellem magvait osztja szét a sajtó munkásai között, hogy ezek a magvakat elvessék az emberek lelkébe. Nemzet-építő munka ez, mert hiába minden fáradozás, hiába minden igyekezet és jóakarát, ha a lelkek békéjét, az emberek megelégedését nem sikerül a szó betűbe öntött katonáival közvetíteni. Nemcsak főnöke, hanem barátja is a sajtónak, a mint ezt számos alkalommal kihangsúlyozta. És nem felejtjük el azokat a szeretettől sugalmazott szavakat sem, melyekkel a nemzetkisebbségi újságírók feladatairól és munkásságáról nyilatkozott. Elismeréssel szölt erről a munkáról, melyet nálánál jobban értékelni talán senki sem tud. Megnyugvás számunkra Titeanu miniszternek rólunk való véleménye, de egyben biztatás és buzdítás is. Tisztelettel és szeretettel köszöntjük körünkben és hisszük, hogy a velünk való közvetlen érintkezés még szorosabban fogja fűzni azokat a szálakat, melyek eddig is egymáshoz kapcsolak.

Franco készen áll a Madrid elleni támadásra

Előbb felhívja a védőseréget a feltétel nélküli kapitulációra. Gondot okoz Franciaországnak a menekültek ellátása. Lázongtak a spanyol menekültek az ellátás miatt?

Burgosból jelentik: A spanyol nemzetiek vezérkara szombaton délelőtt átnyújtotta Franco-nak a szárazföldi, tengeri és légi főparancsnokságot megillető jelvényeket. A nemzetiek péntek esti jelentése szerint

Franco hatalmas támadást készít elő Madrid ellen.

A nemzeti hadsereg — a jelentés szerint — már kipihente a katalániai győzelmes előnyomulások fáradságait és állítólag

kétszáz ezer főnyi hadsereget vont össze a spanyol főváros előtt.

Franco azt reméli, hogy ezúttal gyors sikert fog Madridnál elérni. Ugy tudják, hogy Franco a támadás megkezdése előtt ultimátumot intéz majd Madrid város katonai vezetőségéhez, hogy minden feltétel nélkül adják át Madridot.

SENKISEM FOGADJA BE A SPANYOL MENEKÜLTEKET

Párisból jelentik: A spanyol menekültek ellátásának kérdése súlyos gondokat okozt a francia kormánynak. Bonnet külügyminiszter már a kamara külügyi bizottságában is kijelentette, hogy a francia kormány több államot felkért a spanyol menekültek egy részének befogadására.

Anglia és Szovjetország ezt a kérelmet határozottan elutasította,

míg az Egyesült Államok kormánya a bevándorlási törvényre való hivatkozással közölte, hogy évenként csak 220 spanyol menekültet fogadhat be. Beszámolt a külügyminiszter arról is, hogy

a menekültek fegyelmetlenül magatartása súlyos panaszokra ad okot.

Igy az egyik nagyobb táborban, ahol 1500 köztársasági spanyol katonát tartanak fogva, valószínűs lazongás tört ki az állítólagos gyenge ellátás miatt úgy, hogy itt a tábor vezetőségének igen erélyes fellépésére volt szükség.

ASSANAK AZ EMIGRÁNSOK CSATORNÁT AZ ATLANTI ÉS FÖLDKÖZI TENGERT KÖZÖTT

A francia kamarában határozati javaslatot nyújtottak be, amely felszólítja a kormányt, hogy indítsa meg mielőbb annak a csatornának építési munkálatait, amely az Atlanti Óceánt a Földközi-tengerrel köti össze. A javaslat indoklása megemlíti, hogy Franciaország 100.000 spanyol köztársasági menekült révén nagy munkaerőfelesleggel rendelkezik és azokat minál előbb munkába kellene állítani. A javaslat megemlíti, hogy a feszült nemzetközi helyzet is megköveteli a csatorna mielőbbi kiépítését, amelynek hadászati jelentősége nem vitatható el.

GALLIA

ÚJ ANYAGOT HÖZ FORGALOMBA!

NOVOLÉNE SZÖVET

FINOM, ELEGÁNS, PRAKTIKUS

Szenzációs árak!

Gallia

TIMIȘOARA, BUL. FERDINAND No. 7

FIÓKOK AZ ORSZÁG ÖSSZES JELENTŐSEBB VÁROSAIBAN

Göring hosszabb olaszországi tartózkodásra utazik

Az olasz sajtó az utnak nagy fontosságot tulajdonít

RÓMABÓL jelentik: Az olasz sajtó nagy örömmel üdvözli Göring német vezérőrnagy római útját. A Lavoro Fasista hangoztatja, hogy Göring olyan kiemelkedő személyiség, akinek minden megmozdulása jelentős esemény. Göringnek, aki Hitler első munkatársa, alkalmas lesz, hogy fontos megbeszéléseket folytasson Olaszországban — írja a lap, majd így folytatja: — Göring vezérőrnagy többhetes távozkodása Németországból arra mutat, hogy így Németország, mint Olaszország nyugodtan ítéli meg a nemzetközi helyzetet. Göring látogatásával maga fog rácafolni azokra a külföldi sajtóban elterjedt hírekre, hogy Németország Ukrajna, vagy más idegen hatalom ellen támaszra készülődnek.

Egyiptom interveniál az araboknál az angol javaslat elfogadása végett

Megelégedést keltett az araboknál a kilátásba helyezett nemzeti kormány Ujabb összetűzések voltak Palesztinában

A tűz Transzjordániára terjed át

Kairóból jelentik: A Stefani olasz hírszolgálati iroda értesülése szerint Osman pasa, az egyiptomi kormány pénzügyi államtitkára repülőgépen Beyruthba repült, ahol

megbeszélést folytat Jeruzsálem nagymuftijával.

Jól informált körök véleménye szerint Osman pasa azzal a megbízatással indult el a találkozó-ra, hogy közölje a nagymuftival az egyiptomi kormány álláspontját a londoni konferenciával kapcsolatban. A pasa felkéri a nagymuftit,

járuljon hozzá a palesztinai kérdés megoldására vonatkozó előterjesztéshez

és fogadja el az angol előterjesztést a palesztinai kérdés rendezésére vonatkozólag.

MA ÚJRA TÁRGYALTAK AZ ANGOLOK AZ ARABOKKAL

Londonból jelentik: Az angol kormány megbízottai és az arab delegáció tagjai szombaton

A francia társadalmi élet kiválósága társasvacsorát rendeztek Tatarescu nagykövet tiszteletére

Párisból jelentik: A nemzetközi diplomáciai testület helyiségében bankettet rendeztek Gh. Tatarescu, Románia párisi nagykövetének tiszteletére. Puháköszöntőt mondott Vergnet tábornok a Romániában harcolt francia frontarcosok elnöke, Launay, Páris város tanácsának elnöke és több politikai és társadalmi előkelőség. A társasvacsorán beszédet hangzottak el, amelyekben a szónokok kiemelték Gh. Tatarescu párisi nagykövetté történt kinevezése jelentőségét. Tatarescu válaszában kifejtette, hogy ezt a rokonszenv megnyilvánulást megtisztelőnek tartja küldetésének szempontjából, amelyet Párisban be akar tölteni a nemzetközi megbékélés és együttműködés érdekében.

két és félórás megbeszélést tartottak, amelyen megvitatták az angol javaslatokat, valamint az arab ellenjavaslatokat.

hogy megállapítsák, melyek azok a kérdések, a melyeket a jelenlegi értekezleten és amelyeket csak a legközelebbi — valószínűleg ősszel megtartandó — értekezleten intézhetnek el. A tárgyalások után a megbeszéléseket hétfőre napolták el.

ÖSSZEESKÜVES TRANSZJORDÁNIA EMIRJE ELLEN

Jeruzsálemből jelentik: Pénteken számos incidens történt Palesztinában. A Lidda — haifai vasútvonalon a felkelők kisiklattak egy vonatot. Jaffathban meggyilkoltak két zsidót, Jaffában viszont egy arabot öltek meg.

Jerichó közelében 50 gyanus egyént letartóztattak.

Arab körökben nagy megelégedést váltott ki az az ígérlet, hogy nemzeti kormány alakulhat és az arab követelésekből többet elfogadnak. A nacionalista arabok viszont ellenséges magatartást tanúsítanak a zsidó bevándorlás és földvásárlás miatt.

Transzjordániában a politikai helyzet teljesen felborult. Az elégedetlenek csoportja

összeesküvést szőtt Abdulah emír ellen,

hogy őt lemondassák és fiát válasszák meg helyébe. Több személyt letartóztattak. Felkelőkből alakult bandák megtámadták a hivatalos épületeket és a rendőrállomásokat. A petróleumvezetéket több helyen megrongálták.

A földi

Írta: HARSANYI ZSOLT.

Ez a történet Piroskánakul történt.
Mégpedig történt, úgy vacsora előtt. Etus, a szobalány, az ebédlőben tartózkodott és az asztal terítette. A szakácsnő valamiért lement a földszintre. Piroska, a ház asszonya, a konyhában volt, hogy a szakácsnő távollétében árkéldjék az imár majdnem kész vacsorára. Ezenfelül még megemlítendő a Piroska férje, aki saját szobájában éldrgélt, ott az esti lapokat olvasta és csövélt a fejét. Mert mindig talál valamit az újságban, amitől a fejét csövélt. Nem csövélt, én is találak.

De most nem erről van szó. Hanem arról, hogy Piroska kuktázkodott az ételek közt. Ettől kimelegedett, ettől pedig megkócosodott a haja. Lenaldó is ő úgy érezte Szent Isten, az a bonyolult csigáképlé összeborotított észbontó hajviselet, amelyen órákat dolgozott a hölgyfodrász.

Tuénkor okvetlen tükörre van szükség, hogy a hölgy bepillanthasson. De a konyhában nem volt tükör. Bemenni a lakásba lusta volt Piroska, csak azért, hogy a tükörbe futó pillantást vethessen. Tekintete a cselédszobára esett. Nagyon helyes, ott majd megnézi magát a tükörben. A fazék szélhez kopogtatta a főzkanalat, lelette és elindult a cselédszoba felé. Kinyitotta az ajtót, jobbfelől tova-gyóva, megkeresve a világítás kaittatóját a falban és felgyújtott. S a következő pillantában felsikoltott.

Ugyanis a vaksötétből a hirtelen világításával széken ülő katona tűnt elő. Ebben a pillanathban kelt fel a székről és ott állott a ház asszonua előtt illendő háttámban.

A sikoltó Piroska két lépést tett hátra. Aztán kelő erőt gyűltve a kérdéshez, így szólt:

— Kicsoda maga kérem?

A katona, aki rendes szál lenény volt és becsületes ábrázatu magyarnak látszott, így felelt röviden:

— A földi.

— Hogyhogu a földi?

— Én vagyok az Etus földije. Ő is Sajóberzen-cére való. Én is.

— De, hogy kerül maga ide?

— Sehogy, kérem. Vagyis, hogy otthon azt mondották: ha ide kerülök, keressem meg Bódi Etust, a címe ez meg ez. Hát én megkerestem. Most itt ülök kérem.

Piroska milderre nem tudott felelni. Egy darabig állott zavartan, akkor azt mondta, hogy „igen” és ment befelé egyenest az ura szobájába. Még ott is dobogott a szíve a hirtelen meglepetéstől. Izgatottan elmondta, hogy mi történt a cselédszobában.

— Helyes — mondta a férj, — intézze el.

— Én? Egy katonaiügyet?

— Ez nem katonaiügy. Ez a személyzeffel, tehát a háztartással összefüggő ügy. A háztartás a maga dolga, abba én nem avatkozom.

— De a katona nem tartozik a háztartáshoz, hogy mondhat ilyet? A lakásban egy katona tartózkodik. Ezt elintézni nem az én dolgom, ez világos.

— A katona az Etus lakásán tartózkodik. Tehát ez a zügu személyzeti ügy. Hagyjon újságot olvasni.

Piroska látta, hogy a férjét ez ügyben nem tudja megmozgatni. Vállat vont, és ment be az ebédlőbe, Etus ott szorgoskodott az asztalterítés körül. Nyugalmas arccal, még dudolgotott is egy kicsit hozzá. A dudolgalás alighanem a földinek szólt.

— Nézze Etus, — szólt a ház asszonya, — maga tudja, mennyire megbecsüljük mi itt magát. Nem is azért kérdezem, mintha bánatani akarnám, de mégis csak megkérdezem: miféle katona az, akét a mama szobájában találtam, mikor benyitottam?

Etus egyszerre olyan piros lett, mint a pipacs. Vállat vont.

— A földim.

— Jó, jó, földije. De hát kiflle, miféle?

— Nem tudom. Szóltassanak Vanis földim.

— Földije, helyes. De csak tud róla egyebet is?

Etus mos; már megmakacsolta magát. Tovább nem volt hajlandó válaszolgatni.

— Azt, hogy katona.

— Ez minden, amit tud róla? Más nem?

— Más; nem — felelt konokul Etus.

— Hát lássa. Ha még maga sem ismeri, akkor hogyan legyen bizalmam hozzá nekem? Hátha olyankor jön fel ide, mikor nem vagyok itthon? Milyen lélekkel bizzam egy katónára a házat?

De ezt már megsokallta Etus. Csendes szemrehányással nézett a nagyságára:

— Arra jó, hogy az egész országra vigyázzon, hogy erre a házra vigyázzon, arról nem jó!

Piroska nyugot nézett. Nem tudott felelni. Némi tüdődes után vállat vont.

— Hát jó, nem bánom.

Aztán bement a saját szobájába, hogy végre meaneze a haját.

Uj választások előtt Belgium

Brüsszelből jelentik: Miután sem Soudan, sem Max nem vállalták az új kormány megalakítását, tegnap este tíz órakor az ügyvezető kormány rendkívüli minisztertanácsot tartott. Arról a lehetőségről beszéltek, hogy Pierlotti olyan pénzügyi megoldásokkal lép a kamara elé, amelyeket a szociáldemokraták is támogatnak. Abban az esetben, ha nem jön létre megegyezés, a parlamentet feloszlatják és sor kerül az új választások kiírására. A válság megoldásának akadálya még mindig Martens flamand orvos akadémiai tagsága.

Corneteanu és Titeanu miniszterek temesvári látogatása

Corneteanu földművelésügyi, Titeanu Eugen sajtó- és propagandaminiszter és Baran Coriolan dr. belügyi alminiszter — mint megírtuk — ma reggel Temesvárra érkeznek, hogy résztvegyenek a Nemzeti Ujjászületés Arcvonala mezőgazdasági osztálya értekezletén. A miniszterek reggel félnyolcra érkeznek meg a Simplon-vonattal, de fél tíz szalonkocsijukban maradnak és innepélyes fogadásuk csak akkor történik. Dr. Marta Alexandru királyi helytartó vezetésével megjelennek a pályaudvaron a polgári és katonai hatóságok képviselői.

Az újságírócéh testületileg jelenik meg, hogy külön üdvözlője Titeanu Eugen sajtó-minisztert és azért a céh vezetősége ezen az úton felhívja a kártársakat, hogy teljes számban vegyenek részt a fogadáson.

A pályaudvarról a három miniszter a helytartóságra megy, ahol délelőtt tíz órakor kezdődik a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának értekezlete. Délben a Palace-kávéházban Corne-

teanu és Baran miniszterek tiszteletére társasébédek lesz, Titeanu sajtóügyi minisztert pedig az újságírók látják vendégül az újságíróklubban. Az újságíróklub földszinti nagy szalonjában délután

sajtókiállítást rendeznek, amelyen bemutatják a Temesvárról megjelenő összes lapokat és a legújabb sajtótermékeket.

Délután négy órakor az újságírócéh a klubban díszülést tart, amelyen elsőnek Conciatu Iancu elnök köszönti a minisztert, utána következnek a céh megyei elnökeinek, valamint a temesvári román, magyar, német és szerb sajtó képviselőinek üdvözlései. Az üdvözlésekre Titeanu miniszter válaszol, majd átveszi az újságírócéh emlékiratát, amely a sajtó munkásainak különböző kívánságait és előterjesztéseit tartalmazza. A mai nap folyamán a nemzetkisebbségi újságírók egyesülete Sárkány Gábor elnök vezetésével átnyújtja Titeanu miniszternek, akit nemrég dísztagjává választott, az erről szóló ékes kiállítási oklevelet.

Kézrekerült a dohányuccai merénylet értelmi szerzője?

Eddig gyanuba sem jött a merénylet igazi tervezője

Budapestről jelentik: Az Esti Kurir szombat délutáni száma azt írja, hogy a délutáni órákban döntő fordulat történik a Dohány uccai zsinagóga ellen elkövetett merénylet ügyében. A nyomozás ugyanis megállapította, hogy ki volt a merénylet értelmi szerzője és megtudták kik osztották szét a bombákat, kik rendelték meg azokat és hogyan ke-

rültek a bombák a merényletköz? A lap szerint órákon belül a rendőrségen lesz a Dohány uccai merénylet értelmi szerzője, akinek szerepéről eddig semmit sem tudtak a nyomozó hatóságok, akik most megállapították, hogy az egész merénylet terve tőle származik.

Szabad ég alatt történik XII. Pius megkoronázása

A templom Áldásosztó erkélyén folyik le a szertartás, amely után a XI. Pius-öt örökösét kehellyel tartja meg az új pápa első miséjét

Békekonferenciára összehívására kéri fel a pápát

Rómából jelentik: Az Örökvárosban megkezdődtek XII. Pius pápa koronázási ünnepségeinek előkészületei. Hír szerint az ünnepségeken káprázatos fényt fognak kifejteni. A pápa koronázásának szertartását nem a Szent Péter-templomban, hanem az úgynevezett Áldásosztó Erkélyen tartják meg, a Szent Péter-téren összegyűlt tömeg előtt. Ezt a határozatot azért hozták, mert a Szent Péter-templomba csak ötven-ezer ember fér el, míg

a térségen ennél jóval nagyobb számú érdeklődő részére van hely.

A koronázás egyébként sokkal fényesebb és nagyobb keretek között megy végbe, mint az elő-

zőek. Az Áldásosztó Erkélyt a koronázás céljainak megfelelőleg átalakították.

Rómából jelentik: Carlo Pacelli máriki, XII. Pius pápa unokaöccse kijelentette, hogy az új Szent Atya azzal a kehellyel fogja szolgálatni első pápai miséjét, amit XI. Pius pápától örökölt.

A rendszerint jól értesült Tribuna a jövőendő bíbornok-államtitkár személyét találgatja és úgy tudja, hogy a Vatikán államtitkári teendőinek ellátásával Maglione bíbornokot bízzák meg. A Corriera della Sera ezzel szemben úgy tudja, hogy Maglione mellett Tedestini és Pellegrinetti bíbornokoknak is vannak esélyeik.

Landsbury felekezeti békekonferenciát javasol a pápának

Londonból jelentik: Landsbury lord, a pacifista felfogásáról ismert angol munkáspárti képviselő levelet intézett XII. Pius pápához és abban javasolta, hogy értekezletre hívja össze Jeruzsálembe a világ összes felekezeteinek képviselőit. Az értekezlet emelje fel szavát a béke érdekében, amíg nem késő.

HORTHY MAGYAR KORMÁNYZÓ ÉS A VATIKÁN KÖZÖTTI TÁVIRATVÁLTÁS

Budapestről jelentik: A magyar kormányzó a pápához táviratot intézett, amelyben kéri, fogadják kegyesen a kormányzó és hitvese legalázatosabb gyermeki szerencsekívánatait, akik feltehetőleg boldogok a szent kollégium Magyarorszá-

ra nézve szerencsés döntése miatt. — A pápa választávirata a következő volt: „Öszinte örömmre szolgál a főméltóságod részéről kifejezett üdvözlés és szerencsekívánság. Boldogok vagyunk, hogy viszonzhatjuk a jókívánságokat főméltóságod és a kedves magyar nemzet boldogulására, amelyre igen meleg atyai áldásunkat adjuk.”

AZ U.S.A. FELVESZI A VATIKÁNNAI A DIPLOMÁCIAI KAPCSOLATOT

Washingtonból jelentik: A Stefani hírügynökség jelenti: Kormánykörökből származó értesülés szerint az Egyesült Államok kormánya helyre akarja állítani a Vatikánnal 1867-ben megszakadt diplomáciai kapcsolatokat.

„Mindannyian magyarok vagyunk, függetlenül attól, kinek mi a foglalkozása”

Teleky Ádám gróf, a Magyar Népközösség iparos szakosztályának vezetője nyilatkozik programjáról

Kolozsvárról jelentik: Ismeretes, hogy Bánffy Miklós gróf, a romániai magyar Népközösség elnöke a kérelemmel fordult egyes közéleti vezető férfiakhoz, hogy addig is, amíg a Népközösség a kívánt formások között megalakul, vállaljanak részt a vezetés munkájából. Ennek a felszólításnak eredményeképpen gróf Teleky Ádám elvállalta a Népközösség keretén belül felállítandó magyar iparos osztály vezetését. Ebből az alkalomból munkatársunk beszélgetést folytatott Teleky Ádám gróffal, aki a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— Mindenekelőtt köszönettel tartozok a Népközösség elnökének, hogy alkalmat adott nekem, ezzel a kérdéssel foglalkoznom. Ezt a megbízatást nem ke-restem és nem kértem. Amikor aztán elvállaltam, egyik barátom bizalmasan közölte velem, hogy munkám megvalósításánál a legnagyobb akadályt azt fogja képezni, hogy gróf vagyok. Erről természetesen nem tehetek. Véleményem szerint azonban nem az a kritérium, hogy vállalt feladat sikerre végrehajtásának, hogy ki meddig vezetői vissza származását.

A lényeg az, hogy becsülettel teljesítsük azt, amire vállalkoztunk. Hirdetem a vásárhelyi találkozó alap-tételét, hogy

mindannyian magyarok vagyunk, függetlenül attól, kinek mi a foglalkozása.

— A magyar iparoság kérdésével már évek óta foglalkozom. Ahogy mondaní szokás: a leckét alaposan megtanultam. Láttam, hogy a városok magyar társadalmának legerősebb alapja az iparoság. Az utóbbi időben azonban rengeteg magyar kisipares egzisztencia omlott össze. Ennek főoka a szerve-zetlenség volt. Megbízhatóságnak főcéljával azt tekintem, hogy a Népközösség keretén belül a következő tervekkel valósítsam meg: 1. Országos magyar iparos szervezet megalakítása. 2. A magyar iparos társadalom helyzetének pontos felmérése és számonvétele. 3. A magyar iparos társadalom munkatervében jelentkező akadályok elhárítása. 4. A magyar új iparon nemzedék megfelelő nemzeti és szakmabeli szellemi nevelése. 5. A magyar ipar fejlődését biztosító anyagiak előteremtése. A legelső azonban a szervez-kezés kérdése. Az elmúlt húsz esztendő alatt ezt nem sikerült megteremtünk, így tehát ideje, hogy komolyan munkához lássunk.

Minden magát magyarnak valló iparos jól felfogott érdeke, hogy belépjen a Népközösségben léteztendő magyar iparosok szervezetébe.

Csakis itt lehet megtalálni azt az erőt, amely az Áll

feltételeinek megoldásához szükséges. Teleky Ádám gróf nyilatkozatának végén beje-lentette, hogy Szabó Bénivel szintén tárgyalások folynak az iparos ügyekbe való bekapcsolódása érde-kében. Az akció rövidesen megindul és gróf Teleky Ádám már a közeljövőben országos körútra indul, hogy az iparosok eddigi vezetőivel tárgyalásokat folytasson.

Orosz csapatok megtámadták a mandzsu határőröket

Tokióból jelentik: A Reuter iroda közli, hogy az orosz-mandzsu határon véres összecsapás történt. Egy orosz különítmény két támadást intézett a mandzsu határőrök ellen.

Az összecsapásnak orosz részről 11 halálos áldozat van, míg a mandzsu határőrök közül egy sem esett el. A határőrség jelentése szerint újabb összecsapások várhatók.

Hivatalosan jelentik, hogy a tengeri haderő sikeres előnyomulást végzett Kiangsi tartomány északi részén. A japán katonaság a tegnapi nap folyamán elfoglalta Haicou helységet, amely a Lunghai vasútvonal végső állomása. Haicou elfoglalásának nagy jelentősége van, mert ez Kína sötérmelésének központja, amely évi 50 ezer dollár jövedelmet hozott.

A Józsefvárosban
rövidesen megnyílik

GALLIA S. A.

selyemárugyár új fióküzlete

Temesvár, Józsefváros Küttl-tér 2.

Kérem jegyezze meg a címet!

A Suciú per mai tárgyalásán vád alá helyezték Giugea Luciant

A per új vádlottja időt kért védelme előkészítésére. Keddre halasztották a tárgyalást

A Suciú-per tegnap délelőtti törvényszéki tárgyalása Zsak Antal, a városi kerteszet tisztviselőjének kihallgatásával kezdődött. Utána Gujba Simion, a kerteszet vezetője tett tanuvalomást és a városi parkokban kaszált fű felhasználására vonatkozólag nyújtott felvilágosítást. A következő tanu Voss János, a kerteszet volt raktárnoka volt, majd Murgu Nicolae, a kötelep munkása lépett a bíróság elé. Tanuvalomásában kijelentette, hogy két héten keresztül dolgozott a trágyának Suciú birtokára való kihordásánál.

Ezen idő alatt a kötelepen nem dolgozott, de onnan kapta a fizetését.

Fenesan főügyész: Látta Crismariu Vichentet dolgozni a kötelepen?

Murgu: Látam, hogy járt a kötelepre, de dolgozni nem láttam.

Nistor dr.: Előfordult-e az, hogy miután a teherautót megrakták trágyával, mégsem szállították azt el?

Murgu: Előfordult, ha rossz volt az időjárás, vagy közben kövekkel megrakott vasuti kocsik érkeztek az állomásra.

Tanuként kihallgatták még Gornic József kötelepi munkást is, aki elmondta, hogy négy-öt esős nap kivételével három hétig segített a trágya szállításánál. Utána Szikora Ferenc kötelepi alkalmazott tett tanuvalomást.

Giugea a Lucian tett azután tanuvalomást. Giugea a városi mérnökség nyilvántartó hivatalának volt a vezetője és a városi ügyeszek a tárgyaláson főleg Crismariu Octavian mosnicai bírónak, mint városi alkalmazottnak szerepét igyekeztek általa tisztázni.

Oprea dr.: Hol működött Crismariu?

Giugea: Az útépitési osztálynál.

Oprea dr.: Milyen minőségben?

Giugea: Crismariu úgyszólván a nyilvántartási hivatal titkos megfigyelője volt.

Titkos megbízatása volt a munkásoknak és ezek ellenőrzésére a munkálatoknál való ellenőrzésére.

Oprea dr.: Crismariut ki ellenőrizte?

Giugea: Senki. Crismariu naponta beszámolt megfigyeléseiről és ezáltal működésének további ellenőrzése felesleges volt.

Oprea dr.: Crismariu hogyan tette meg jelentéseit, írásban, vagy szóban?

Giugea: Szóbelileg mondta el megfigyeléseit.

Oprea dr.: Lehetséges-e a mérnöki hivatal valamelyik irata vagy feljegyzése alapján igazolni, hogy Crismariu valóban dolgozott és olyan megbízatása volt, mint amilyenről a tanu beszélt?

Giugea: Azt hiszem, ezt nem lehet megállapítani.

Elnök: Crismariu működéséről nem maradt semmi nyom?

Giugea: Nem.

Oprea dr.: Ha a tanu nem volt Temesvárott, kinek tett jelentést Crismariu?

Giugea: Közvetlenül Suciúnak.

Oprea dr.: Sohasem volt jelen senki, amikor Giugea jelentést tett?

Giugea: Mivel megbízatása titkos volt, jelentését csak nekem terjesztette elő.

Oprea dr.: A város vezetői közül tudott valaki Crismariu megbízásáról?

Giugea: Csak Suciú és én tudtunk róla. Fenesan ügyész: Tudta a tanu, hogy Crismariu községi bíró Mosnicán?

Giugea: Csak később tudtam meg. Fenesan főügyész: Nem kérdezte meg tőle, hogy mint bírónak, nincse-e dolga?

Giugea: Azt mondta, hogy a községi dolgokat este intézi el.

Nicorescu dr.: Tudott volna Knöbl törölni valakit arról a listáról, amelyet a fizetési lajstrom összeállítására a városi mérnökségtől kapott?

Giugea: Azt hiszem, igen, ha gyanakodott volna, hogy a listát törvénytelenül állították össze.

Elnök: Mi lett volna ezen a listán a törvénytelen?

Laval Rómába megy az olasz követelések megismeréséért

Franciaország erőteljesen készül a gyarmati háborúra. Mig autarchikus kormányzat van egyes államokban — nem lehet a gyarmatokról tárgyalni — írja a Times

PARISBÓL jelentik: A Havas-iroda közli: A L'Epoque jelenti, hogy a „Marechal Joffre“ hadihajón parlamenti bizottság indult a francia gyarmatokra, hogy megvizsgálják a Szomáli-föld, valamint több más afrikai francia gyarmat védelmi lehetőségeit. Ugyanezzel a hajóval katonai erősítést küldtek a francia Szomáliában lévő csapatokhoz.

A FRANCIA GYARMATOK HADEREJÉT MEGKÉTSZEREZTÉK.

Párisból jelentik: Mendel gyarmatügyi miniszter a gyarmati bizottság legutóbbi ülésén kijelentette, hogy az elmúlt év utolsó hónapjától a mai napig a gyarmati csapatok létszáma megduplázódott. A miniszter megállapította, hogy az anyaországhoz tartozó impériumok teljesen felkészülten és minden eshetőségre készen várják az eseményeket.

OLASZORSZÁG CAFOLJA A FÖLDKÖZI TENGERRI NÉMET CSAPAT-SZÁLLÍTÁSOKAT.

Rómából jelentik: A Stefani ügynökség diplomáciai szerkesztője megcáfolja azokat a híreket, hogy a Földközi-tengeren 20 német tengerelattjáró tartózkodik és hogy gyarmati egyruhába öltözött csapatokat szállítottak volna partra azzal a céllal, hogy Djibutinál és Tunisznál megerősítsék a határt.

— Bizonyosak vagyunk abban — állapítja

Giugea: Nem tudom.

ebben az ügyben nem vagyok szakértő.

Elnök: Az előbb azt mondta, hogy Knöbl törölhetett volna embereket a listáról. most pedig azt mondja, hogy nem szakértő? Hogyan állapíthatja meg Knöbl, hogy a neki küldött lista helyes?

Giugea: Azon már nem tudott változtatni.

Elnök: Látja, hogy a válasza homályosak.

Oprea dr.: Azt mondta a tanu, hogy Crismariu megbízásáról csak Suciú és ő — Giugea — tudott. Így tehát Crismariu működéséről a nyilvántartást a tanunak kellett volna vezetni. Miért nem csinálta ezt a tanu?

Erre a kérdésre a tanu nem tudott válaszolni.

Giugeától ezután azt kérdezték, igaz-e, hogy kilátásba helyezték az elbocsátását, ha nem vall Suciú ellen?

Giugea: Ez igaz, megfenyegettek. Oprea dr.: És elbocsátották, amikor mégis kedvezően vallott Suciúra nézve?

Giugea: Nem.

Nistor dr. védő ezután azt kérdezte, hogy Crismariu titkos ellenőri működésének volt-e hatása?

Giugea: Igen. A munkások többet dolgoztak, mert ellenőrzést érezték.

Oprea dr.: Hogyan lehet ez, amikor Crismariu megbízásáról csak ön és Suciú tudtak?

A tanu erre sem tudott pontos választ adni. A tegnapi tárgyaláson utolsónak Bautz István építész hallgatták ki tanuként. A tárgyalás befejezése előtt

szólásra emelkedett Fenesan főügyész és bejelentette, hogy vádat emel Giugea Lucian ellen.

A vádat azzal indokolta, hogy Giugea, mint a nyilvántartási hivatal vezetője, megkönnyítette fiktív neveknek a nyilvántartási listába való bevezetését. Az elnök közölte a vádat Giugeával, aki megfelelő időt kért, hogy védelmét előkészítse. A törvényszék a kérelem alapján a tárgyalást keddre elnapolta.

meg a laszerkesztő —, hogy a háborút szító elemek újabb támadásával állunk szemben.

A BENNSZÜLÖTTÉK ÉRDEKEI ELLEN — A GYARMATOK NEM OSZTHATÓK FEL

Londonból jelentik: A Times a gyarmati kérdéssel foglalkozva megállapítja, hogy Anglia, Franciaország és Hollandia gyarmati birodalmának megtartását és

felvirágoztatását bölcs és hozzáértő közigazgatás útján érte el.

Ennek ellenére bizonyos államok azt hangoztatják, hogy a gyarmati politika kettős elven alapul és elsősorban a bennszüllöttek érdekei és jogai kívánnak védelmet. Ezért tehát a gyarmatokat azoknak az államoknak átengedni mindaddig nem lehet, amíg autarchikus berendezésen épülnek fel.

LAVAL LESZ A Vatikáni FRANCIA KÖVET

Párisból jelentik: Politikai körökben nagy feltűnést keltett az a hír, hogy Franciaországot Laval fogja képviselni a pápai koronázáson. A hírt eddig nem erősítették meg, mindazonáltal bizonyosra veszik, hogy a volt miniszterelnök nemcsak a pápával, hanem

a hivatalos Olaszország képviselőivel is érintkezésbe lép.

Feladata az lesz, hogy olasz hivatalos részről pontos felvilágosításokat szerezzen a Franciaországgal szemben támasztott követelésekről.

Capitolban
Ma és hétfőn

IFJUSÁG

Megható szerelmi történet, Max Halbe híres színműve nyomán. A főszerepekben:

KRISTINA SÖDERBAUM, EUGEN KLÖPPER

Németül beszélő film

Franco elismerése

A két nyugati nagyhatalom egyöntetűen ismerte el Franco kormányát és ezzel megszünt a köztársasági haderő támogatásának lehetősége. A valenciai hadsereg védekezésének stratégiai jelentősége nincsen, mert a körülzárt országrész a tengerpart felől csak ellenséget és nem segítséget várhat. A nemzeti hadsereg főparancsnoka, Franco tábornok, maga is szívesen venné, az olasz önkéntesek kivonulását, mert a háború befejezéséhez kellő erővel bír. Eziránt előterjesztette Rómában kívánságát és szemben állunk azzal a kényes kérdéssel, hogy mit szól Róma, hagyja-e vajjon Spanyolország szabad elhatározását érvényesíteni, vagy más módon akarja egy harmadfélesztendő katonai támogatás gyümölcsét leszedni.

Róma elhatározása döntő lesz Franco tábornok magatartására. Kétségtelennek kell hinnünk, hogy Franco hű marad a spanyol függetlenség elvéhez, amelybe a történelem folyamán gyakran beleillettek a mindenkor európai nagyhatalmak. Európa Habsburgokat, Bourbonokat szállított Spanyolország trónjára, de ezek csakhamar a spanyol függetlenség védelmezői lettek és a kívülről szállított dinasztiák közül csak a Bonaparte-ház vette fel a spanyol önrendelkezéssel a harcot, de sikertelenül.

Valószínű tehát, hogy Franco is követi azt a tradíciót, amit ha nem tenne, szembe kerülne országa közvéleményével. Tudni kell, hogy Franco híveinek csak egy része — a fallangisták — rokonszenveznek a fascizta ideálok, míg a monarchista konzervatívok, a főnemesség, a papság, a minden tekintetben független Spanyolországot akarja. És éppen ez az a pont, amelynek fogva az angol-francia ententének nagyobb rokonszenvre van kilátása. A két nyugati, gazdag szaturált nagyhatalom szövetségeseitől és barátaitól politikai, vagy gazdasági áldozatot kíván. Spanyolország esetében csak egyet akarnak azzal, amit valószínűleg minden jó spanyol akar: függetlenséget. Nemcsak a pénzületi segítség, az újjaépítés finanszírozása kívánthatja meg bizonyos spanyol nemzeti körökkel az angol-francia barátságot, hanem a függetlenség biztosítása is. Velük szemben áll az a nemzedék, amelynek számára már nem az eszmény az, ami a konzervatívok eszménye volt, amely az ideológia közösségére akarja építeni az új spanyol élet baráti kapcsolatát és ezek hajlandók leszámítani azt a számlát, amelyet Olaszország nem minden jog nélkül prezentál, hajlandók az ideák közösségét a spanyol hagyomány felé helyezni. Franco tehát csak kifelé mutatkozik körüludvarolt európai államfőnek, a valóságban súlyos döntés előtt áll, amelynek meghozataláig nemcsak önmagával, hanem hívei táborával is meg kell küzdenie. Legalább a meggyőzés fegyverével, bizonyos harcot kell megvívnia.

De ha Franco és Spanyolország az ősi becsülettel fizeti a római számlát és területét át engedi a német és olasz birodalomnak gazdasági céljaira, kérdéses, hogy az ország politikai irányzata meddig halad ezen az uton és mikor érvényesül újra az a spanyol szellem, amely eddig annyiszor kizárta a fontos stratégiai helyre áhító idegeneket? A spanyol háború valóban kockázatos befektetés volt, amelyre csak egy megkötendő olasz-spanyol katonai szövetség adhatna némi, de nem abszolút fedezetet. Fog-e azonban a közel három esztendő háborútól szenvedett ország újra fegyvert ragadni és a területi pozíciók kívül jelent-e valamit az a föld, amelynek lakosai közel három éven át magukba szívták a belháborúnak nemesak borzalmaikat, hanem a legyőzött párt ideológiáit is? Mindez nyílt kérdés. Az európai hatalmak színháza egyelőre Franco körül játszódik, aki a győzelem boldogságában újra megtanulja a latin szentenciát, hogy ahogy jól megy az ember sora, a földből nőnek ki a barátok és ezen a héten a tengerentúli, kis államok is sietnek elismerésével, ami nem jelent mást, mint a létezés tudomásvételét.

Dr. Schacht Romániába jön

Londonból jelentik: A Daily Telegraph berlini levelezője pozitív formában arról számol be, hogy dr. Schacht Hjalmar újabb szolgálatba helyezték és hogy a Birodalmi Bank volt kormányzója külföldre utazik. Elsősorban Romániát keresi fel, hogy keresztlívige a petróleumszállításra vonatkozó német tervet, amit Wohlhignek nem sikerült megvalósítani. Schacht visszahívásával kapcsolatban az angol lap azt írja, hogy a Birodalmi Bank jelenlegi kormányzójának idegállapota teljesen leromlott és ezért vált szükségessé dr. Schacht visszahívása.

Lengyelországban nagy ünnepséggel fogadták Gafencu külügyminisztert

„A lengyel-román barátság közös érdekeket ölel fel”. Románia gazdasági és belpolitikai helyzetéről nyilatkozott a külügyminiszter

Lembergől jelentik: Grigore Gafencu, Románia külügyminisztere, zászlókkal feldíszített különvonata pénteken éjjel 11 órakor érkezett Lembergbe. A pályaudvaron óriási tömeg várta a külügyminisztert, akinek tiszteletére megjelentek a tartományi vajda, a városi tanács és a hatóságok fejei. Félórai tartózkodás után a jelenlévők lelkes eljenzése közben a vonat folytatta útját Varsó felé.

Szombatban délelőtt 10 órakor futott be a zászlókkal gyönyörűen feldíszített varsói pályaudvarra Gafencu különvonata. A pályaudvaron Sembeck külügyminiszter-helyettes, Lubinski meghatalmazott miniszter, Koblanski miniszter, a városi tanács elnöke, a varsói vajda, a török és francia nagykövet, Jugoszlávia, Csehszlovákia és a Balti-államok követei, Franasovici nagykövet és számos előkelőség várta Románia külügyminiszterét. Közvetlenül a vonat megérkezése előtt néhány perccel megérkezett Beck külügyminiszter és felesége is. Pontosan 10 órakor gördült be a különvonat, amelyből Grigore Gafencu és neje, Racinszky gróf, bucaresti lengyel nagykövet, Rosetti protokolligazgató, Cretianu meghatalmazott miniszter és Pop kabinetfőnök szálltak ki. Beck külügyminiszter mosolyogva és a legnagyobb szívélyességgel fogott kezét Románia külügyminiszterével. Ezután következtek a be-

mutakozások, majd pedig Beck külügyminiszter felesége orchideacsokrot nyújtott át Gafencu néjének. Gafencu külügyminisztert és feleségét a XVIII. században épült Blank-kastélyban szállásolták el, amely Varsó város tulajdonát képezi és a legelőkelőbb külföldi vendégek elhelyezésére szolgál.

Gafencu a harmadik személy, aki ebben a kastélyban kapott lakást, előtte Ribbentrop és Ciano gróf laktak ott.

A lengyel sajtó egyhangú lelkesedéssel foglalkozik Gafencu látogatásával és azzal a meleg barátsággal, amely a két országot összefűzi. A Gazeta Polska, a kormány hivatalos lapja, hosszú cikkben méltatja Gafencu diplomáciai, valamint politikai érdemeit, célkitűzéseit, amelyek a reális elvek figyelembevételével Románia teljes függetlenségét kívánják biztosítani.

A Románia és Lengyelország közötti politikai együttműködés Kelet-Európa békéjét biztosítja

és egyben véglegesíti a középeurópai helyzetet, mert mindkét ország ellenéz minden ideológiai alapon történő konfliktust. — Meg vagyunk győződve — írja a lap —, hogy Gafencu látogatása újabb erőfeszítéseket jelent a béke és a rend biztosítására.

Gafencu első nyilatkozata Lengyelországban

Varsóból jelentik: A lengyel-román határon lévő Sniatynban Gafencu külügyminiszter fogadta az Express Poranny munkatársát, akinek az alábbi nyilatkozatot adta:

— Politikáról nem kívánok beszélni mindaddig, amíg baráttal, Beck külügyminiszterrel érintkezésbe nem léptem. Azt közölhetem, hogy nagy örömmel várom a találkozást.

Szívesen beszélek a lengyel-román barátságról, amely közös érdekeket és közös problémákat ölel fel és ez a barátság elválaszthatatlan.

Együtt kell működnünk egy szívvel, egy lélekkel és egy akarattal. En a magam részéről mindig a Lengyelországgal való jóviszony kimélyítésén fáradoztam és meg vagyok győződve arról, hogy varsói látogatásom a baráti összeköttetés kimélyítését fogja eredményezni.

A két ország közötti szövetség és maga a két nemzet döntő tényezőit jelent a kelet-európai béke biztosítására.

Az újságíró ezután kérdést intézett Románia gazdasági helyzetéről. Gafencu így válaszolt: — Gazdasági helyzetünk teljesen kielégítő. Mult évi termésünk kitűnő volt, sikerült a költségvetési egyensúlyt biztosítani és a kiadási tételeket nagy mértékben csökkentettük. A kormány gazdasági politikája a legjobb eredményeket hozta magával. Sajnos, a fegyverkezés költségei igen nagyok. Románia, mint a többi állam, fegyverkezik és el van határozva, hogy a fegyverkezés ütemét a többi államhoz hasonlóan, meggyorsítja. Ezek a költségek jelentik az egyetlen veszélyt a költségvetés egyensúlyja szempontjából.

Ezután a belpolitikai viszonyok iránt érdeklődött az újságíró.

— Románia kénytelen volt — felelte a külügyminiszter — nemcsak külpolitikai, hanem belpolitikai téren is helyzetét biztosítani.

A nemzeti egység politikája sikerrel járt,

mert helyreállította a rendet és a fegyelmet. Eleinte bizonyos ellenállással találkoztunk, de ma már kiderült, hogy az egész nemzet hallgatott uralkodója felhívására és élő falként tömörül körülötte a nemzeti újjászülés szimbólumaként. A román nemzet — fejezte be nyilatkozatát a külügyminiszter — politikai és gazdasági téren olyan szerepet játszik, amely méltó földrajzi és történelmi helyzetéhez.

A VARSÓI FŐPOLGÁRMESTER DISZ-EBÉDJÉN

Gafencu külügyminiszter szombat délelőtt hivatalos látogatást tett Beck lengyel külügyminiszternél, Skladkovski miniszterelnöknél és Ridz Smigly marsallnál, majd koszorút helyezett el az ismeretlen katonai síremlékénél, a katonai és polgári hatóságok vezetőinek jelenlétében. A román külügyminiszter ezután egy díszszázad tisztelgését fogadta, miközben a zenekar a román himnuszot intonálta. Délben a Blank-palotában a varsói polgármester villásreggelit adott Gafencu tiszteletére, amelyen Beck, Franasovici, Sembeck, Arcisevski volt bucaresti lengyel követ, Racinszky lengyel meghatalmazott miniszter, Kobylanski politikai ügyosztályi igazgató, Lubinski dr., Beck lengyel külügyminiszter kabinetfőnöke, valamint a külügyminisztérium főtitkviselői vettek részt.

***nem hoz annyit, mint az ÁLLAMI
SORSJÁTÉK SORSJEGYE, amelyet

COLECTURA OFICIALĂ ȘI A OFICIILOR RURALE P. T. T.

ELŐYI CIM:

ELÁRUSÍTÓ HELYEINÉL VÁSÁROL.
Ne mulassza el a MÁRCIUS 15.-iki alkalmat, ami-
kor a 19. sorsjáték I. osztályának a húzása lesz.
További húzások április 15.-én, május 15.-én,
június 15.-én.

I. ker. Bul. Reg. Ferd. i Löffler-palota

Övéri-Öss József cikke:

Kolozsvári mozaik

Magyar népközösség, egyházaink és a három püspök,
palotaforradalom Helikonnánál, kulisszatitkok stb.

A Kárpátok medencéjében és a Dunavölgyben húsz év óta terjedő kód most kezd első ízben tisztulni. Száll, gomolyog a kód és tisztul a láthatár: a román kormány és a kisebbségek között megtörtént a történelmi jelentőségű és súlyú kiegyezés.

E kiegyezés eredményei és lehetőségei még kiismerhetetlenek. Egyelőre nem láthatunk tisztán. Aminthogy nagy épületeket, az építészeti technika kiváló alkotásait, csakis illő távolból lehet teljes nagyságukban felmérni, úgy nagy eseményeket, népek sorsában döntő súlyú történéseket sem lehet közvetlen közelről szemlélni. Akkor meg éppen nem, ha magunk is részesei, sőt szereplői vagyunk a cselekménynek.

Ugy vagyunk valahogy ezzel a kiegyezéssel, mint az autóverseny nézője, aki az országot árkából akarja szemlélni és élvezni a versenyt. Mire felocsudna első meglepetéséből, a robozó versenyautó már el is tiút a porfelhőben.

Egyelőre mi is csak a port látjuk...

A láthatár azonban tisztul. Kristályosodnak az erők és a sokat vitatott, sokat szidott, álmos magyar öntudat mintha kezdené életre kelni. Forr, kavargó közéletünk síkján minden tévékenységű ág, kicsit zavaros, igaz, de ha forr, ez is eredmény. A mustnak is ki kell fornia, hogy tüzes bor legyen belőle.

A Magyar Népközösség, amely második hónapja hogy megszületett, most kapja meg végleges formáját. A kolozsvári központ szervező irodájában ezrek és ezrek jelentkeznek, de vidéken, Erdély minden magyarlakta városában és községében is naponta megnyilvánul, hogy ez a szó, — nem is szó, — fogalom, — „Magyar Népközösség”, — valóban az egyetemes romániai magyarságot jelenti felekezetre és foglalózkodásra való tekintet nélkül.

Valahogy a tavasz, a megújulás, a kikelet és az újjászületés lehellelte száll a magyarság felett. Ervényüket vesztették volna Ady sötét szavai: „Baljóslatú, bús nép a magyar”?

Bár igaz volna. A jelen legalább is erre vall. Bánffy Miklós gróf, az egykori osztrák-magyar monarchia volt londoni nagykövete, volt magyar külügyminiszter, aki vállalta a Magyar Népközösség felelősségteljes elnöki tisztségét, a magyar élet egy másik kitűnő vezetőjével, dr. Szász Pállal, az EGE elnökével egyetemben, egyik tárgyalást a másik után folytatja vezető kormányférfiakkal és ezekkel a megbeszéléseknek máris számtalan eredménye látszik. A kolozsvári városházára csak

napokkal ezelőtt helyezték vissza több olyan magyar nemzetiségű tisztviselőt, akiket annak idején a nyelvvizsgák során bocssátot-tak el állásukból.

A tisztviselők közigazgatási pert indítottak az állam ellen, de a belügyminiszter be sem várva a bíróság döntését, máris intézkedett. Tudjuk, hogy a magyarlakta városok és községek élére magyar alpolgármestereket és bírókat neveztek ki a kisebbségi statutum megjelenése és a kormány és a magyarság képviselői között létrejött megegyezés nyilvánosságra hozatala után.

Ezek a jelenségek és még sok más tény

Magyar színjátszás a „kincses” városban

A kolozsvári Thália-szintársulat nagybankolozsvári újságírónak harmadik darabja, a melynek még nincs címe. A címválasztás régi nagy problémája Gredinarnak, első két darabjához is az Ellenzék munkatársai adtak címet.

A darab jelenleg Bóky Jánosnál, a nagyszerű magyar szindarabírónál van fenn Pesten, ha visszakerül, azonnal színrehozzák. Témája az örök téma: a szerelem.

A kolozsvári Thália-szintársulat nagybankolozsvári újságírónak harmadik darabja, a melynek még nincs címe. A címválasztás régi nagy problémája Gredinarnak, első két darabjához is az Ellenzék munkatársai adtak címet. A darab jelenleg Bóky Jánosnál, a nagyszerű magyar szindarabírónál van fenn Pesten, ha visszakerül, azonnal színrehozzák. Témája az örök téma: a szerelem.

Sokat nyert a kolozsvári társulat Kovács György visszaszerződésével. Első fellépése a Zilahy-darabban, a „Hazajáró lélek”-ben hosszú éveikig emlékezetes marad.

Ebben a szezonban a színház inkább prózai darabokat hozott ki, aminek kettős oka van: a közönség kezdett elszokni a prózai műfajtól, ami az érték és a közművelődés rovására ment és másodszer azért, mert a pesti operettermés gyatra volt. Megállapítható volt, hogy még azok is, akik eddig sánitoztak egy prózai premiertől, a szezon közepe táján ott voltak minden próza előadáson. Jellemző, hogy a „Francia szobalány” a harmincadik előadáson is zsúfolt házat vonzott, míg a slágernek hirdetett üres pesti operett csúfosan megbukott. A közönséget is szoktatni kell, néha meg leszoktatni...

Eseménye volt a színi szezonnak Hunyady Sándor darabja, a „Havasi napűtés”, amely csupa derű, szin, életből ellesett esemény és figura. Most fog színre kerülni Gredinár Aurél

kelti bennünk a reményt, hogy végre nekünk, magyaroknak is megjön a tavasz, ha nem is áramvonalas gépcsodán, de legalább ekhós székén...

PALOTAFORRADALOM A HELIKONNÁL

Közéletünk súlypontja úgyszólván teljesen politikai térre toldott át, de azért a többi társadalmi és kulturális intézményeink is tovább folytatják gyümölcsöző munkásságukat. Az Erdélyi Helikonnánál, amely fiatalabb írónk szövetségét és mögötte megfelelő anyagi eszközökkel rendelkező könyvkiadó vállalatot jelent, palotaforradalom „dül”... abból a fajtából való, a mely meggyorsítja a vérkeringést és felfrissíti a szervezetet, mintegy új életet ad.

Bözödi Jakab György sok vihart felkavaró nagyszerű új könyvéről, a „Székely bánja”-ról van szó. Bözödi könyvét Magyarországon adták ki, már a második kiadását rendezik sajtó alá, míg most

egyszerre több fiatal író is támogatást intézett a Helikon ellen, hogy miért nem itt adták ki a könyvet.

hiszen a „Székely bánja” kiadására éppen a Helikon lett volna hivatva. A Helikon azt felelte a vádaskodásokra, hogy nem is látta a kéziratot, mire Bözödi lenyilatkozott egy elterjedt hiteltalpon, hogy a kéziratot több ízben is beadta a Helikonhoz, de annak különböző megállapításai miatt eltanácsolták a kiadást.

A vihar még kavargó, de ez már csak az utószele. Utána pedig minden bizonypan kiderül az ég.

EGYHÁZAINK ÉS A HÁROM PÜSPÖK

Nagyjelentőségű ténynek számít közéletünkben, hogy a Magyar Népközösség alakuló értekezletének elnöki emelvényén ott láttuk egymás mellett Erdély három magyar egyházának püspökeit: Márton Aront, a székely falucska fiát, akit csak a napokban szentelt püspökké a bucarestii pápai nuncius, Vásárhelyi János református püspököt és dr. Vargha Bélát, az unitárius egyház püspökét.

Szimbólum ez. A magyarság mindenekelőtti egységének szimbóluma. Szimbóluma annak, hogy nehéz időkben, amikor sorsdöntő pillanatokkal él a magyarság, a magyar egyházak vezetői félretéve minden felekezeti és dogmatikai szempontot, kéz a kézben mennek együtt, mert a cél: a magyarság érdeke, közös.

Érdekes megemlíteni, hogy mindhárom magyar egyház egy éven belül kapott új főpásztor magának. Márton Aron volt kolozsvári apát-plébános a Vorbuchner püspök tragikus hirtelenséggel bekövetkezett halála folytán megüresedett gyulafehérvári széket foglalta el. Vásárhelyi János a Magyarországra távozott Maklói Sándor örökébe lépett, míg Vargha Béla dr.-t a nyugdíjba vonult agg főpásztor, Boros György helyére választották meg.

Mindhárom püspök fiatal, nagyképzettségű és közismert arról a felfogásáról, hogy az egyházukban, de a közélet minden más terén szóhoz kell juttatni a népi elemeket.

Krupskaja asszony, Lenin özvegye, aki 70 éves korában Moszkvában elhunyt. Valamikor nagy szerepet játszott az orosz forradalmak történetében

Ez a bolond világ

★

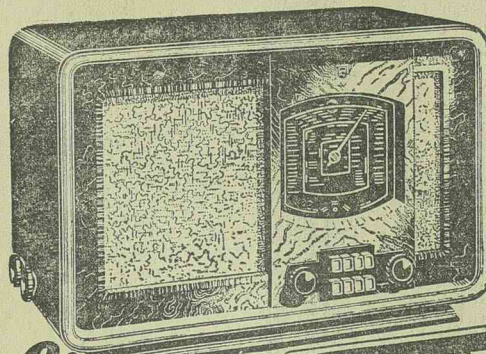
A túlságosan hiszékeny embert nem lehet túlságosan okosnak tartani. Erre ne tessék azt felelni, hogy „ezt már régen tudjuk“, mert ezt bizony nem tudja más, csak aki megtanulta. Nézetünk, sőt „meggyőződésünk“ is, ha nem tapasztalat útján szereztük, csak frázisok, melyek nem bírják ki az élet megpróbáltatásait és csak addig élnek, míg tényekbe nem ütköznek. Hol tanultam én, hogy a hiszékeny ember nem okos? A Tisza partján, ahol tavasztól ősziig rendszeresen hódoltam legnagyobb szenvedélyemnek, a mely miatt minden másodnap megverték, hol nádpálcával, hol nadrágszíjjal. Tudniillik nagyon szerettem picézni. (Ezt úgy mondják, hogy „horgászni“.) Ez a sport nagy előmunkálatokat igényelt: gilisztát kellett szerezni. Ez nem könnyű mesterség, ha már régen nem esett az eső. Mondták ugyan, hogy giliszta helyett egy kis darab sajt, vagy egy légy is megteszi ugyanazt a szolgálatot, de én megmaradtam az ősi giliszta-rendszer mellett. Miután picézés közben órákig kell egyhelyben maradni és nem kell beszélni, bőségesen lehet gondolkodni és noha még csak mezítlábas kisfiú voltam, picézés közben az a gondolat érlelődött meg bennem, hogy az Uristennek nincsen ostobább teremtménye, mint az ember. Ugyanis ki van zárva, hogy akár a leghülyebb hal is bekapja a picét.

Akár mennyit szavalnék, hiába erőlködném. Ahhoz, hogy az a hülye halacska bekapja a picét, elengedhetetlenül szükséges, hogy előbb valami jó falatot nyujtsak neki a pice végén.

A világmindenség titkainak kutatásával dicsekszik az ember, pedig a valóság az, hogy igazi érdeklődése nem terjed tovább, mint a saját bőre. Csak az az igazi baj, ami az egyénnek saját bőrét érint, de az azután a legnagyobb baj a világon! Az embernek sohasem fáj másnak a bőre, tehát az embert valójában nem is nagyon érdekli, hogy mi lesz másnak a bőrével: és amikor az ember azt mondja, hogy mi lesz a községem vagy a fajom bőrével, — ebben mindig a saját bőre érdekli. Mikor az emberek egyik csoportja bántja az emberek másik csoportját, csak egy gondolata szünetel: „Végre bírom-e hajtani, amit akarok?“ Hogy azután ebből mi lesz egy, tíz, vagy ötven év múlva, az nem gondolat tárgy. Az amerikai négerekre gondolok: őket Európa nem ismeri, csak a mulatóhelyek dobogójáról. Jól énekelnek, nagyszerűen táncolnak, vidám fickók... Közülünk a műveltebbek, akik már amerikai könyveket is olvastak, el tudják képzelni a „déli államokat“, a Dixielandot, ahol örökké szól a jazz és holdvilágos éjszakán a néger legény és leány a boldog szerelemlől dalol... Ezzel a képzel, színpadi világgal szemben a Dixieland négere nagyon szomorú ember, nyomorúságosabb viszonyok között él, mint nálunk a sátoros cigány, kilencven százalékuk rongyos és csak ritkán lakik jól s az öngyilkosok statisztikájában háromszor olyan nagy arányban szerepelnek, mint a fehér ember... Pedig szellemi képességeiknél fogva érnek legalább is annyit, mint a fehér ember. A felegyőlélet célpontjai között az első sorban állnak. Azonban!... Azonban útjukon feltartóztatni őket nem lehet. Mindaból, amit ma cselekszenek és cselekedhetnek, legfontosabb, hogy szaporodnak. Számuk az Evesült Államokban az egész népesség tíz százaléka, de ez a tíz százalék egy emberöltő alatt húszra emelkedhetik s ez a tömeg már nem lesz többé tetszés szerint kezelhető. Nemcsak az egyéneknek, hanem a népeknek sorsát is a Végzet szabja meg.

Nagyon, nagyon ritkán látjuk, hogy a Végzet jutalmaz; sokkal gyakrabban látjuk, hogy büntet. De bár sok végzetes büntetést látunk, tapasztalati adataink mennyisége tehát tekintélyes, — tanulmányozta-e már valaki azt a rendszert, amely szerint a Végzet büntet? Én úgy vettem észre, hogy a Végzet a gonoszsgót nagyon ritkán bünteti és szörnyű lenne az emberiség süllyedése, az embernek veszedelmessége az emberrel szemben, ha a Végzetnek a gonoszsgal szemben tanúsított, fájdalmasan gyakori elnézését nem ellensúlyozná az ostobasággal szemben tanúsított szigorúsága, sőt gyakori könyörtelensége.

Az olyan cselekedetből, mely borzasztóan ostoba, nagy és tartós baj nem szokott származni. Minél ostobább valamely cselekedet, annál rövidebb ideig tart az ereje. Mikor II. Fülöp spanyol király az apjától, V. Károlytól átvette a hatalmat, a hollandusokkal sehogyan sem boldogult, mert ezek már nagyon únták a spanyol uralmat. II. Fülöp, arra hivatkozva, hogy Hollandiában nagyon terjed a reformáció, 1563. február havában aláírt egy ítéletet, melyben Hollandia hárommillió lakosára eretneksegiük miatt halálbüntetést szabott ki. Ez a szörnyű ostobaság hamar megbosszulta magát: Hollandia füg-

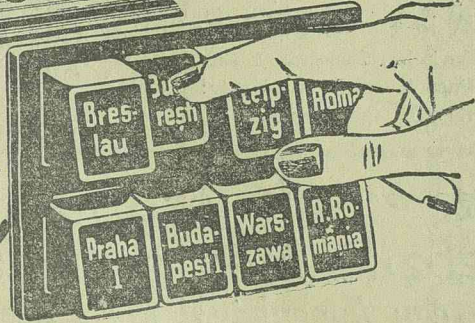
UJ!

TIPUS

660

NYOMÓGOMBOKKAL

Elegendő
egy gomb-
nyomás!

...és kedvencleadóját hallgathatja. Szencziós találmány a radiotechnika terén. Kérjen felvilágosítást és díjtalan bemutatást a Philips viszonteladóknál.

PHILIPS RADIO

Felszerelve a híres város PHILIPS MINIWATT lámpákkal

Kizárólagos eladási hely:

Philips rádió-szalón

Temesvár, IV., Bul. Carol 14. Telefon: 30-20.

Temesvár város jogügyi szolgálatának új szabályrendelet alapján működik

A jogügyi osztály szolgálatában öt ügyvéd áll

Temesvár városa az új közigazgatás: törvény-nyel kapcsolatosan átszervezte jogügyi szolgálatát és erre vonatkozólag új szabályrendeletet alkotott. A szabályrendelet kimondja, hogy

a jogügyi osztály a város egy különleges szolgálat.

A városi jogügyi osztály feladata, hogy állandóan szemmel tartsa mindazokat, a közigazgatási és magánjogi törvényeket, rendeleteket és kormányintézkedéseket, amelyek bármilyen vonatkozásba hozhatók a város közigazgatásával, pénzügyi kezelésével és valamennyi központi szolgálati ágával. Ugyancsak ez a feladata a jogügyi osztálynak a városi vállalatok érdekében is és ebből a szempontból még a kereskedelmi, ipari, pénzügyi és mindennemű gazdasági természetű törvényeket, rendeleteket és kormányintézkedéseket is figyelemmel kell kísérnie. Mindezekben és juttatások a jogügyi szolgálat véleményét nyilvánít és javaslatokat is tesz. A jogügyi szolgálat ezenkívül folytatja a város és a városi vállalatok mindennemű pere ügyét a bíróságok előtt, akár felperes, akár pedig alperes a város, vagy bármely városi vállalat.

getlen köztársaság lett, megszabadult a spanyoloktól, akik királyuknak szörnyen ostoba cselekedete nélkül még sokáig uralkodhattak volna a halvérű hollandusok felett.

Bár katonai ismereteim egyáltalán nincsenek, sajnálom az emberiséget amiatt, hogy a világszerte folyó fegyverkezés költségeit a nagyhatalmak még ma is a világ megváltoztatására való tekintet nélkül, nem reális befektetésekre pazarolják. Érttem ezalatt a százmilliókba kerülő

si vállalat. Nemcsak a szükséges kereseteket terjeszti be az igazságügyi hatóságokhoz, hanem gondoskodik az esetleges fellebbezések és mindennemű jogi természetű beadványoknak idejekorán való benyújtásáról is.

A város jogügyi osztályának szolgálatában öt ügyvéd áll, ezek közül három a város központi közigazgatásának, a másik kettő pedig a városi vállalatok jogi ügyeit látja el.

Minden városi ügyvédnek megfelelő segédszemélyzet áll rendelkezésére. A város ügyvédjei köztisztviselők és a tisztviselők rendes fegyelmi bírósága el tartoznak. Városi ügyvéd csak fedhetetlen multi egyén lehet, akinek jogi doktorátusa, vagy megfelelő jogi végzettsége van és már tagja a temesvári ügyvédi kamarának.

A város vezetősége a jogügyi osztály átszervezéséről szóló szabályrendeletet bemutatta Mart Alexandru dr. királyi helytartónak, aki azt jóvá hagyta. A város a jóváhagyás alapján az új szabályrendeletet március elsejével életbe léptette, egyben pedig két üresedésben levő városi ügyészi állásra pályázatot irt ki.

hadihajókat, s azt a készülődést, melyben a számitásoknak még mindig az egyén az alapja. Ugy tesznek még mindig, mintha a háború az egyén harca lenne az egyén ellen, holott ellenségét minden hadviselő nem egyénenként, hanem tömegben akarja pusztítani. A katona legszebb dísze, a kard csak az egyéni harcokban volt fegyver; a tömegpusztításban nem jelentős már a szurony sem, — a katona győz, vagy meghal, mielőtt az ellenség közelébe érne.

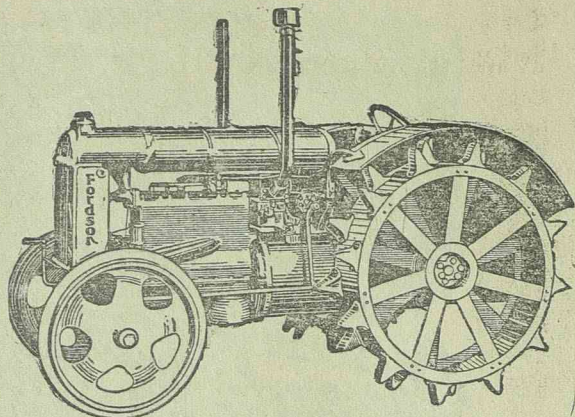
Az új

FORDSON-traktor 1939

31 PS, súlyban nehezebb, fűtőanyagban takarékosabb, kezelésben könnyebb. — Tartalékreszek állandóan raktáron! Javítások különleges üzemünkben, eredeti részekkel, jótállás mellett végeztetnek. — Előnyös fizetési feltételek!

BANAT MOTOR

Vezérképviselő: Temesvár, I. Bul. I. G. Duca 8. szám. — Műhely: Temesvár, III. Odobescu-ucca 18.

Ütik, égetik, szurják, késsel véresre sebzik, még sem érez tájéalmat egy kopenhágai kórházban ápolt gyermek

Ne ijedjen meg az olvasó, nem az emberi beszéd elvadulásáról, nem irgalmatlan gyermekinzásról van szó ebben az esetben, hanem valami egészen másról. Egy orvostudományi rejtély előtt állanak a kopenhágai állami klinika tudós ideggyógyászai, akik semmi esetre sem vállalkoznának máskülönben arra, hogy a szenvedő betegekkel mint kísérleti nyulakkal foglalkozzanak. Az a kis páciens azonban, akiről szó van, egészen más, mint a többi ápoltak, akik elsősorban fájdalomak megszüntetését várják az orvostól. Az említett tíz éves fiúcska ugyanis ama kivételes halandók közé tartozik, akik nem tudják, mi a szenvedés.

Leesett, súlyos zuzódásokat szenvedett, — így hozták be a kórházba. Az egész kezelés alatt panaszra sohasem nyílt az ajka, sőt ellenkezőleg, vidáman nevetett, holott ha más gyermekétársát ilyen fájdalmas baleset érné, kétségbeesetten jajveszékelné.

Az orvosoknak feltűnt a kisfiú példátlanul bátor magartatása és nagyon megdicsérték ezért. A további beszélgetés során azután a gyermek elmondotta, hogy

Ő sohasem érzett fájdalmat.

akkor sem, ha pajtásai játszadozás közben alaposan megütözték. E kijelentés nagy feltűnést keltett az orvosok körében és a gyermeket felgyógyulása után megfigyelés céljából átvitették az ideggyógyászati klinikára. Itt számos kísérlet után bebizonyosodott, hogy a kisfiú szinjazságot mondott.

Hosszu tüket szurkálták a bőre alá, a szempillája sem rezdült.

Egették a testét, felhólyagzott a tüzes vas nyomán, de a gyermek csak mulatott az orvosok erőlködésén. Késsel vágták, hogy kiserkedt a

vér, ő közönyösen nézte a műveleteket. Még akkor is szentelen maradt, mikor erős villanyáramot bocsátottak keresztül a testén. Kétségtelen, hogy tudományos rejtéllyel állnak szemben az orvosok. Ilyesmi még nem fordult elő gyakorlatukban. Végül is azzal a megállapítással oldották meg a problémát, hogy

a gyermek idegrendszere nélkülözi a fájdalomérzést.

Olyan szerencsés kiválasztással állnak szemben, aki sohasem fogja megismerni az élet legkeserűsebb megpróbáltatását: a szenvedést.

Némi világgátságot vetett azonban ez a kivételes klinikai eset a fakirizmus problémájára is, amelyben sokan misztikumot, vagy egyenesen isteni csodát látnak. Ez az orvosi eset segít bennünket meggyőzni arról, hogy nem természetfölötti képességek eredménye az, amit az indus fakirok, vagy a tibeti sámánok produkálnak. Bizonyára őket is a fájdalommentesség hiánya és a folytonos akarategyakorlat avatja arra, hogy éles szegekkel kivert ágyon fekdjenek, mezeten talppal tüzes vaslapokon járjanak s a testi érzéketlenség egyéb csodáival riasszák a bámuló közönséget. A kopenhágai kísérletek ismét egy lépéssel közelebb hoznak bennünket ahhoz az általános megismeréshez, hogy mindannyian egyformán végecs vagyunk és senki sem rendelkezik csodaféleg hatalommal, legfeljebb tökéletesebb vagy tökéletlenebb a szervezete az átlagnál. Arról is lehetne vitázni, hogy előnyt jelent-e vagy hátrányt a fájdalomérzés hiánya. A legnagyobb remekművek a fájdalomból születtek. És az egész emberi haladás legfőbb rugója az a fájdalom, mely szüntelen tevékenységre sarkalja a szenvedő, vívódó világot.

(Flanour.)

Manon opera nagy sikere a temesvári színházban

Eppen kétszáz éves Prevost abbé szerelmi története, amelynek alapján Massenet a „Manon” c. operát írta. De kétszer száz esztendő alatt sem vesztett semmit csodálatos üdéséből ez a bübájos történet, amely a rajongó szerelem himnusza. Massenet eme leghíresebb dalműve tulajdonképpen a zeneileg meglevénedett regény. Frissen, élón támad a színpadra a nemes, jó Des Grieux lovag és a könnyelmű, csalfa Manon, de velük együtt melevenedik a rokokó korszak is, szinte érezzük bódítóan terjedő illatát, már-már bübösen romlandó zamatait. Senki sem tudta magát zeneileg jobban visszaadni ezekbe az időkbe, mint Massenet. A tiszta rokokó árad muzsikájából, egy-egy dalát, táncát irhatta volna akár maga Rameau, vagy Gretry. A Temesvárott vendégszereplő kolozsvári operai együttes ezen alkalommal ismét nagy-szerű teljesítményt nyújtott. Versaillesi kecses arányokban bontakoztak ki a színpadi képek,

XV. Lajos korának pazar fényét idézték a ragyogó színpompás öltözékek. Rózsa Anna Manon szerepében csucsalakítást nyújtott, úgy jártékban, mint énekekben méltón ábrázolta a szerelem halhatatlan csábos hősnőjét. Spataru mint Des Grieux nélkülözötte az áttörő hősi elemet, ellenben annál megragadóbb volt lírai lágyágú, főleg az „alom” előadásában, amelyet érzéki szépséggel hanggal és bámulatosan finom előadásbeli készséggel énekelt. Demetrescu Lescaut szerepében remekelt. Nagyszerűen ábrázolta a léha, züllött katonatisztet és elragadó könyvedséggel énekelt. Popovici, az öreg Des Grieux szerepében imponáló és méltóságteljes volt. Kisebb szerepekben Ranzescu, Moarcas és a hőlgytrón: Mihai, Roman, Ciolac szintén kitűnők voltak. Zenekar, énekkarok, nagyszerűen működtek, a kitűnő Róna karmester pedig most is, mint mindig, átfogó erővel vezényelt. (F)

1939 férfidivatja

Beszéljünk egy kicsit a férfidivatról, amely sok meglepetést fog hozni — a nőknek.

Kétségs, hogy ez a meglepetés kellemes lesz-e? Mert bizonyos mértékig ijesztő hírek terjedtek el a tavaszi férfidivat furcsaságairól.

— Például a jelek szerint — mert egyelőre csak jelekről lehet beszélni, a férfidivat ugyanis jóval később ébred fel téli álmából, mint a női — bármilyen konzervatív legyen is a férfiú, tavasszal felemás ruhában kell majd járnia.

SÖTÉT NADRAG, VILAGOS KABÁT.

Ugyanabból az anyagból készült zakó és nadrág nem lesz elegáns viselet az idén tavasszal. A külsejére valamiképp adó férfinak sötét nadrágot kell viselnie és hozzá egészen más mintájú, világosabb szövetből készült kabátot.

A nadrágnak feltétlenül flanelből kell lennie, a kabát puha angol szövetből készül hozzá. Az előző évek divatjához hasonlóan a férfidivat tavaszi színe-favoritja a szürke lesz. A zakókat általában sokkal hosszabbra csinálják, mint tavaly.

A télikabát után kétféle megoldás között választhat az 1939-es férfidivatszabályok értelmében a divatosan öltözködő férfiú:

Vagy úgynevezett kasmiranyagból készült kétsoros, testhezálló, öv nélküli tavaszi kabátot csináltat, sötétebb, vagy világosabb szürke színben (a kasmir teveszőrszerű puha anyag), vagy a klasszikus tavaszikabát megoldását választja és csináltat egy burberry raglán, ez az idén szintén nagyon divatos. De készülhet a raglán másfajta könnyű angol szövetből is.

Ha az idő annyira kimelegszik, hogy már a hölgyek is könnyű tavaszi ruhában járhatnak, akkor a divatos férfiak világoszürke flannelnadrághoz kötött kabátot fognak viselni. A könnyű és kellemes kötöttkabát rendkívül divatos lesz az idén. Vaníliazínű, sötétszürke, szilvákék kötöttkabát a leg-elegánsabb viselet lesz a nap bármely szakában.

CSONTSZÍNŰ NYERSELYEM ING.

A férfiang terén a csontszínű nyerselyem ing az abszolút győztes. Minden ruhához. Ha valaki unalmasnak találja, hogy állandóan natur színű nyerselyem inget viseljen, felvehet néha egészen világos színű ingeket is, — de számonlania kell azzal, hogy kissé divatjamúlt férfi benyomását fogja kelteni.

A divatférfi nyerselyem ingéhez élénk színű, csíkos nyakkendőöt visel. Lehetőleg kék-piros színösszeállításban.

AMERIKAI KÜLVÉLEMÉNY.

Mig a nyerselyem ing kizárólagos divatját Amerikában, Angliában és a kontinensen egyaránt elismerik, addig a nyakkendő kérdésben Amerika férfidivat diktátorai külvéleményt jelentettek be. A divatos amerikai férfi kizárólag fekete nyakkendőöt visel mostanában.

KAVÉBARNÁ EDEN-KALAP

Eden izlése alaposan rányomta bélyegét az egész világ férfikalap divatjára. Annak ellenére, hogy az angol és amerikai kalapgyárosok a legkülönbözőbb típusú kalapokat próbálták népszerűsíteni, divatos férfi a világ minden részében kizárólag Eden-kalapot visel még ma is és fog viselni egész tavasszal és nyáron. A szegény Baldwin-kalap, amelyet angliai bukása után nálunk is hiába próbáltak az utóbbi hónapokban népszerűsíteni (ke-rektetejű, felkunkorodó karimájú), ismét csufosan megbukott. Eden tehát: alaposan megbuktatta Baldwin-t — a divatpolitikában.

Arra akarjuk figyelmeztetni végeztül az urakat, hogy bár az Eden-kalap minden színben nagyon elegáns, a legelegánsabb azonban mégis kávábarna színben és ne tessék olyan tisztellett kezelni a tetejét, mert mennél jobban be van nyomogatva, annál elegánsabb. Továbbá, ha majd levetették télikabátjukat és tavaszi kabátot öltenek, ne viseljék e szép új kabátot nyitva. Angliában mélyen lenézik az ilyen fegyelméletlen urakat, mert vagy fázik az illető, az-ért van rajta kabát és akkor gombolja be, vagy nem fázik és akkor meg minek a kabát?

Gondoljuk, az urak hálásak lesznek a szíves figyelmzettetésért.

Még csak
vasárnap

este fél 8 órakor beszél
Török László a józsefvárosi
plébániatemplomban

Modern életproblémák

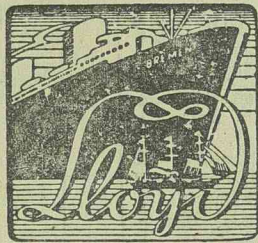
című

Az 1939-es NEW-YORK-I világkiállításra a Norddeutscher Lloyd Bremen gyorsgőzösvél

„Bremen“

„Europa“

„Columbus“

Változatos programok.

5 naptól 13 napig

Kirándulások:

New York, Niagara vizesések, Buffalo, Erie-tó, Detroit,
Chicago, Washington Philadelphia. Atlantic-City-be

Legkisebb ár inclusive tartozkodás az U. S. A.-ban 32,500 Lei

Felvilágosítást ad és prospektusokat küld

București: Calea Victoriei 114. — Telefon 3 29 68

Timisoara: Str. I. C. Brătianu 39. Telefon 2825

Sibiu: Str. Regina Maria 26. Telefon 180

Bonnet megváltoztatta a diplomácia módszereit

Néhány hó alatt Európa a titkos diplomácia korszakába került vissza. — A „népszerűtlen“ külügyminiszter, aki nem is törődik a népszerűséggel. — Az angol optimizmus ugyanaz a horgászásnál, mint a külpolitikai tevékenységénél

Küldött-e Bonnet követet Rómába, hogy közelebbről ismerje meg az olasz követéseket, megkezdődtek-e a kulisszák mögött a háborút feltartóztató sorsdöntő határozatok, vagy sem? Ez az a kérdés, amelyre az olvasó nem nyer választ a külpolitikai tudósításokból. Ahogy a közönségre egyre kevesebb választ kap, egyre több tér marad a találgatásokra. A legutóbbi hónapokban elvitathatatlanul érezhető a világ-háború előtti titkos diplomácia visszatérte. A müncheni eseményeket megelőző hetekben még nyitott kártyákkal folyt a játék. Ma a parlamentáris államokban — főleg Franciaországban és Angliában észlelhető, hogy interpellációk, külpolitikai kérdések a kormányok részéről csak nagy általánosságokkal, vagy kitérő módon nyernek elintézészt, amiből a nyilvánosság még csak nem is sejtethet. A következtetés a fantázia terméke lesz.

A NYILT KÁRTYA POLITIKÁJA

A titkos diplomácia nagymesterei a franciák voltak. Az új életre kapó külpolitikai misztificizmus legpregnánsabb képviselője Bonnet Georges francia külügyminiszter. Párisban mindig „népszerűtlen külügyminiszternek“ neveztek, ellentétben nyílt elődjével, Delbos-val. Most főleg azért éri sok kritika, mert módszere szakitott a háború után kifejlődött parlamentáris befolyással. Egyszerűen befejezte azt az időszakot, amelyben a francia külpolitika lépéseit a parlament irányította, a megtett lépések pedig a parlament jóváhagyásán, a nyilvánosság szűrőjén mentek át. Minden célszerűséghez kevés diktatori módszer kell, ezt vallja a Daladier-kormány. De nemcsak ez az elmélet, hanem már az utóbbi idők diplomáciai kudarcait a nyílt kártyákkal való játék okozta, Bonnet diplomaíciái vonalvezetése visszatért a háború előtti módszerhez.

Az átkapcsolás nem ment simán, mert Bonnet úton-útfélen szemben találja magát a francia baloldallal, de még inkább a sajtóval. Hol az egyik nagy lap hozza, hogy Bonnet de Brion grófot, a Comité France Allemand elnökét információk szerzése végett Berlinbe küldte, hol a másik lap közli, hogy Baudion, az ismert pénzügyi szaktekintély Rómában megjelölte azt a határt, ameddig Franciaország elmenni kész. Ezeket az „értesüléseket“ a Quay d'Orsay rendre megcáfolja. Tagadhatatlan, hogy Bonnet külpolitikájának tekintélyuralmi irányzata több előnnyel jár. A francia diplomáciai vonalnak az a hullámzása, amelyet az utóbbi években felmutat, a parlament folytonos befolyásának tulajdonítható. A politikailag annyira kultúrált francia népképviselő nem tűrte, hogy tartósan

egyetlen befolyás érvényesüljön és amint hülámozott a mindenkori kormányok körül a pártok gyűrűje, oly állandóan motorikus beállítás maradt a külpolitika is. Klasszikus példa erre Franciaország magatartása a spanyol háborúval szemben. Franciaország sem a benemavatozás feltétlen igenlésére, sem a köztársasági világos és hathatós támogatására nem tudta magát elhatározni — a parlamenti hangulat állandó és szétágazó nyomása miatt. Másrészt azonban a nyilvánosság kizárásával történő koncessziós politika az ország gyöngeségét árulhatja el. A diktátorok nyelvezetéhez tartozik az erő és hajthatatlanság állandó kihangsúlyozása és a müncheni tapasztalat szerint, Franciaország csak hasonló stílus elsajátításával mutakozhat ellenállóképességűnek. A nyilvánosság előtt a francia hajthatatlanság elég kifejezést nyer, de

ennek hatását a bonneti titkos diplomácia le-ronthatja és így a nyelvezet átídomítása a helyzeten keveset változtat.

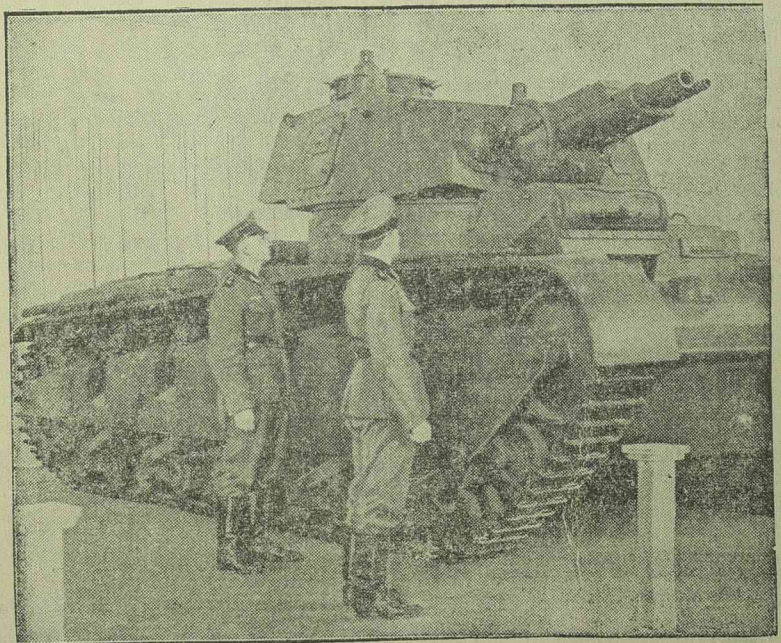
VALTOZÁS A KELETI POLITIKÁBAN

Ez az a kérdés, amely Georges Bonnetet a sajtóval állandóan szembehelyezi és ezzel csak növeli azt a kritikaanyagot, amely külügyminiszterisége alatt felnövekedett. München után mindenki Bonnet külügyminisztert okolta. Jórészt igaztalanul. Hiszen München csak pontot képezhet hűsz esztendő francia külpolitikája után. Ennek belátása tükröződött vissza abban, hogy a francia parlament München után nem tudott konkrét szemrehányásokat tenni a Daladier-kormánynak és ilyen sem a kommunisták, sem de Kerillis részéről nem hangzott el. Az a belátás sugárzott ki, hogy a szeptember 30-ika csak logikus következménye volt Franciaország külpolitikai kifejlődésének. Az angol szövetség, amelyre mint alapkőre támaszkodott a francia külpolitika, nem nyilvánult meg azzal az erővel, hogy arra ellenállást és békét tartósan lehetett volna építeni.

A Bonnet által diktált külpolitikai iránynak eredménye az, hogy egyetlen kérdésben a francia külpolitika külön utat választott Chamberlain szándékaitól. Az angol diplomácia a cseh bástya feladása után odairányult, hogy Keletre vezesse le a német expanziót és hogy ezáltal a nyugati nyomás gyengüljön. Többször kinyilvánítást nyert a felelős angol tényezők részéről, hogy a brit politika nem keresztezi Németország keleti törekvéseit. Emögött azonban Chamberlain flegmatikus optimizmusa állott, hogy ezt az előnyomulást amugy is a körülmények fogják meggátolni. Ez az optimizmus úgy látszik azt vallja, hogy bizonyos kérdésekben csak szükség esetén kell belenyulni, mert az Űristen szereti az angolokat és másért, mint Nagybritanniáért, nem dolgozhat. Bonnet azonban ezt a váratlan és a sorshullámtól előállott fordulatot nem akarja bevárni és úgy ó, mint ösztönzésére most már a brit politika is élénk akciót kezd az európai délkeleti államokban.

EGY VIGASZTALÓ HASONLAT

Típusosan angol az a felfogás, hogy minden csak Nagybritánia nagyobb dicsőségére történhetik. Az angol ember úgy horgászik, hogy előbb a halat holtfáradra harcoltatja és csak azután veszi igénybe saját erejét ahhoz, hogy a horogra került halakat partra vonsozolja. Ezzel a hasonlattal vigasztalják magukat Londonban a „tudatos engedékenység“ rendszere felett. Úgy tartják, hogy ez a módszer Spanyolország esetében is bevált és itt az alkalom arra, hogy most, amikor a harcot támogató hatalmak belefáradtak ebbe a háborúba, Anglia a maga elhasználatlan és gazdag anyagi erejét vesse latba. Ez az a módszer, amellyel Anglia Keletáziában, a japánokkal szemben akar boldogulni és legújában visszatartotta a francia külpolitikát attól, hogy komolyabb ügyet vessen Hainan sziget megszállására. A jövő kérdése, hogyan válik be ez a módszer, amely most többet tesz kockára, mint bármikor annakelőtte, amikor az angol világbirodalom vér nélkül szerzett területeket.

A berini autó- és motorkerékpár kiállításon nagy feltűnést keltett ez a hatalmas harcikos!

Ejszakai beszélgetés egy híres cigányprimással, aki Pancsován Mackensent „megrikatta“

A vén cigány gyűlöli a jazzt és Nikolájevics Nikoláj nagyherceg családját keresi. Boldog emlékek a szomorú napokban

Már derengett, kora hajnal volt, amikor a füstös, annyira utált és mégis elég gyakran látogtató kávéházból hazafelé indultam. Fülemben a „Lambeth Walk”, a legújabb tánc muzsikájának ütemes melodijára csegett, amelyet néhány pillanattal azelőtt fejezett be a jazz. A helyiség kijárata előtt majdnem beleütköztem egy hangosan káromkodó, görnyedthátú öregemberbe, akiről először azt hittem, hogy részeg és valamelyik külvárosi kocsmából hazamenet áll meg a hangos és fényesen kivilágított mulató előtt, ahova talán éppen egy feketére akart betérni, de hamarosan megállapíthattam, hogy nem lumpolásból hazatérő ember, hanem öreg cigányzenész, aki kollégái modern muzsikáját meghallgatni állt meg néhány percre a kávéház előtt.

— *Boldog zene ez, nem becsületes embernek való,* — mondotta inkább saját magának, mint nekem és bosszusan legyintett kezével, olyan erővel, hogy a fénylő fekete hegedűtök majdnem kicsuszott hóna alól.

Megszólítottam és nehogy lenézzen, illetve boldognak tartson, mert én is a jazzt hallgattam, színi kezdtem a modern muzsikát és valami olyasfélért hazudtam az öregnek, hogy csupán fejfájás elleni port bevenni mentem be a lármás helyiségbe, ahol addig tartózkodtam, amíg a pohár vizet az asztinhal együtt felhajtottam.

A trükk bevált, megnyertem az öreg bizalmát és minden különösebb götögatás nélkül beszélni kezdett.

A JAZZ-ZENE NEM FAKAD SZÍVBŐL...

— Megváltozott a világ, nagyon megváltozott, — mondja sóhajta, majd minden átmenet nélkül hozzátesszi: — A nevem Rostás Miska. Cigányprimás vagyok, valamikor ismert volt a nevem egész Erdélyben és Bánságban, sőt még ma is sokan emlékeznek rám. Jól játszottam annak idején, de ma már 60 éves öregember vagyok, nem tudom úgy kezelni a hegedűt, mint 20–30 évvel ezelőtt. De azért ma is tudom, mi a szép zene. *Ez a „jazz”, vagy hogy a csudába hívják, nem nekünk, „békebeli” embereknek való.* Igaz, hogy mások a mai fiatalok, nekik ez tetszik, ugrálnak a dallam nélküli taktusra. A régi szép zenekarok helyett, szakszofon rikolt, piszton sívít, cintányér csörömpöl, nyávog a becsülő, zúg a rumbatók és dörömböl a nagydob... *Mindéz nem ér el a szívhez és nem fakad szívből.*

Hűvös koratavaszi reggelben közeledünk a régi városrész felé, ahol Rostás Miska nagyon szerény körülmények között tengeti életét. A régi, a „békebeli szép időköt” sirató öreg cigányprimás feltűri kopottas télikabátja gallérját, majd így folytatja panaszkodását:

— A régi zenészenben volt érzés, a maiakból hiányzik, pedig, aki nem szívből játszik, az nem is tud muzsikálni. A háború előtt könnyeztek az emberek, amikor cigányzenét hallgattak. De hol vagyunk ma mindezekről... Az emberek csak azért hallgatnak zenét, hogy bajukat, bánatukat feledjék, a muzsikások pedig pénzért húzzák a nótát, csak a doboz üzleti része érdekli őket. De nem csupán a zenekar és annak tagjai változtak meg, hanem a nóták, a dalok is.

MACKENSEN ÉS A CIGÁNYPRIMÁS.

Szinte mérgesen kiabál rám:

— *Mondja meg a fiatal úr, melyik mai divatos nóta van olyan szép, mint például a „Lehullott a rezgő nyárfa levele...”, „Csak egy kis lány van a világon...”. Vagy, hogy „Leszedik a meggyet...”* Ez az utóbbi új nóta volt, amikor én mint kedveit cigányprimás Pancsován játszottam. Mint katona szolgáltam ott a honvédeknel. Sohasem tudom elfelejteni, amikor elutaztam Pancsováról, a tiszt urak is kikísértek az állomásra, annyira megszerették a muzsikámat. Úrinők adtak finomabbnál finomabb ételeket az útra. *Mackensen előtt is játszottam akkor és amikor néhány nótát befejeztem, hozzám jött, megölelt és alig tudott szólni a meghatottságtól.* Egy hordó sört fizetett a bandának, úgy berugtunk, hogy két napig beszélni sem lehetett velünk.

— De nemcsak a német, hanem az orosz tiszteknek is nagyon tetszett a muzsikám — teszi hozzá az öreg primás, aki az orosz fronton is szolgált és játszott Nikolájevics Nikoláj nagyherceg, a cár nagybátyja előtt is.

— A háború vége felé történt, hogy rövid időre fegyverszünetet rendeltek el az északi fronton. A magyar és orosz lövészárok között fehér zászlót

lengetett a szél és mindkét oldalon nyomoztató csend, sőt még annál is rosszabb, bénító unalom uralkodott. Mindössze néhány napig tartott ez így, mert az egyik reggel nagy jövés-menés keletkezett a két szembenálló hadsereg tisztikara között. Fogalmunk sem volt róla, hogy mi készül és mit jelent a nagy mászkálás. Este aztán magához hivatott századparancsnok főhadnagynom.

MULATOZÁS NIKOLÁJEVICS NIKOLAJ NAGYHERCEGGEL.

— Na, Miska barátom — most mutasd meg, mit tudsz. Holnap átme gyünk az oroszokhoz egyet mulatni, te is velünk jössz és muzsikálni fogsz az orosz tisztiek előtt. Átadott néhány orosz kottát, hogy azokat tanuljam meg és gyakoroljam a bandával. Hozzá is láttunk a tenuláshoz, próbáltunk egész nap, sőt éjszaka is. Mánnap aztán átárdultunk az ellenséghez. A magyar tisztiek finom borokat, sőt néhány füveg pezsgőt is hoztak magukkal, míg az oroszok melegített pálinkával vendégeltek meg minket.

— A bemutatkozás után hamarosan megkezdődött a muri. Az oroszok között volt egy hegyes szakállú, idősebb úr, akit nem becsültem sokra, mert a sok egyenruhás tiszt között egyedül ő volt civilben. Hógv, hogy nem, éppen az ő kedvenc orosz nőiára zendítettem rá. *Felállt az asztaltól, hozzám jött és melegen gratulált.* Az egyik tiszt fényképezőgépet vett elő és felvételét készített rólunk, éppen abban a pillanatban, amikor a szakállas civil úr álélt. *Akkor tudtam meg, hogy Nikolájevics Nikoláj nagyherceggel fotografáltak le.* Annyira tetszetek neki az orosz és magyar nóták, hogy azt mondta, ahogy befejeződik a háború, boldoggá tesz családommal együtt. Legalább is így fordította le, így tolmácsolta nekem a főhadnagynom. A nagyherceg fel is jegyezte noteszébe a címet, most meg én kutatok

FRISS MINT A TAVASZI VIRÁG ILLATA!

Únt is ez az erős fogja használatán a mai naptól kezdve mosás fogait naponta KOLYNOS-sal. Eddig ismeretlen tulajdonságokat fog felidézni teljesen új, tudományos alapon készített fogkrém. Fogajból fehérít és ragyogó fényűk lesznek.

TEGYE MOSOLVÁT RAGYOGÓVÁ KOLYNOS ÁLTAL

ELŐNYÖSEB, HA NAGY TUBUS KOLYNOS-É VÁSÁROL

az ő címe után, illetve hozzátartozóit keresem, mert a nagyherceg meghalt. Tudom, hogy családja Párisban él, most a francia követség útján tapogázom... Hátha tudnának segíteni rajtam.

Az öreg cigánynak bizonyára fogalma sincs róla, hogy Nikolájevics Nikoláj családja az emigránsok keserű kenyereit eszi a francia fővárosban és valószínűleg nincsen abban a helyzetben, hogy anyagilag segítse a nagyherceg heretéri cigányprimását.

Rostás Miska azonban mégis kapott valamit a fronton húzott orosz és magyar nótáért. Nem ru-beleket ugyan, hanem reménységet és az szintén boldoggá teszi őt...

Babuczay György.

Fölfelé, vagy lefelé fésült haj?

Ez az új nagy problémája az amerikai nőknek

Hollywoodból írják: Az egyik hollywoodi film-újság megszavaztatta hölgyolvasóit. Megkérdezte tőlük, hogy véleményük szerint melyik fajta nőben van több székszeplő: *abban-e, akinek a haja felfelé van fésülve, vagy abban, akinek dús hullámokban a vállára omlik a haja.*

A kérdésre tízezerrel érkeztek a hozzászólások. Az eredményt csak hetek múlva hirdetik ki.

A lap a körkérdeés felvetésekor a következő cikket közölte bevezetésképpen:

„Szükségesnek tartjuk a kérdés felvetését, mert a vak is látja, hogy ezzel az új, felfelé fésült frizurával ketté osztott a nők tábora. Két teljesen különböző típust képviselnek most a nők, aszerint, hogy *felfelé van-e fésülve a hajuk, vagy nem.* Sok nagyon divatos nő áll ellent hősiösen a felfelé fésült haj divatjának, olyanok, akik egyébként vakon alávetik megukat a divat változásainak. Vagy kell tudnunk, hogy joguk van-e ezeknek a nőknek a felfelé fésült haj divatjának semmibevevására, vagy nem. El kell dönteni, hogy van-e létjogosultsága a felfelé fésült

hajnak, vagy nem, el kell dönteni, hogy a nők vonzerejét csökkenteni-e vagy növelni.

Azért szól kérdésünk kizárólag csak a hölgyekhez, mert a férfiak ilyen kérdésben egyáltalán nem kompetensek. Ők nem mérlegelik higgadtan a dolgot, véleményük nem mérvadó. Emlékezzünk csak vissza arra, hogy kiabáltak tüzet-bekát a háború után azokra a nőkre, akik rövidre vágatták a hajukat. A férfiek el akartak válni a feleségüktől, az apák kitagadták lányukat és így tovább. Végül nemcsak hogy belátták a rövid haj létjogosultságát, hanem lelkes apostolai is lettek a bubifrizurának.

Mindez azért mondjuk el, hogy figyelmeztessük a hölgyeket, nehogy elkedvetlenedjen a felfelé fésült hajviseléstől, csak azért, mert férjük vagy apjuk tiltakozik ellené. Inkább igyekezzenek meggyőzni őket. Tudjuk, hogy ez nem megy könnyen, minthogy a bubifrizuránál sem ment könnyen. A férfiak képtelenek megérteni, hogy miért kell oldalról és hátulról a fejtetőre süríteni minden hajszálat, de úgy hisszük, *végül mégis be fognak törni...*”

A kolozsvári Román Opera bucsuelőadása

Vasárnap délután fényűző órák orcsó helyárrakkal

Cigánybáró

Strauss János vigeroperája

Vasárnap este fél 9 órákor

Mártha

Piotow operája.

130 tagu együttes. Saját kellék és díszletár. — Jegyek 20–120 leies áron a pénztárnál

Vasárnap délután jegyek 15–60 lei.

Az örök Róma

Írta: PAZSIINY BONAVENTURA.

Az erdélyi Minoritarend tartomány főnöke

Az egész civilizált világ élő történelmi tanuja volt egy eseménynek, mely jelentőségénél fogva mindenki érdeklődését felkeltette és még a politikai kérdéseket is egyelőre hátraszorította. Napokon át találgatták tudós és tudatlan emberek, vajjon ki lesz az új pápa. Az elhunyt XI. Pius pápa nem hagyott erre nézve semmi utasítást. A katolikus egyházban általános a hit, hogy az egyház vezetőségéről maga az egyház alapítója Jézus Krisztus gondoskodik, ahogyan erről biztosította az egyházat szervező tanítványait e szavakkal; és én veletek vagyok a világ végezetéig. A pápaság tehát az egyháznak vele született egykoru intézménye, mely nem esik változás alá, mely nem szűnik meg a történelmi időkben és melynek hivatása folytatni azt a munkát, melyet az alapító Krisztus megkezdett, tanítani az emberiséget és fenntartani az összeköttetést Isten és az ember között. Tulajdonképpen a katolikus Egyház nem más mint az ószövetségi zsinagógának bővített és az egész világra kiterjesztett kiadása, az egy igaz Isten tiszteletének terjesztése. Az egy Istenben való hit következetesen kívánja az egységes emberi eredetet és kapcsolatot a teremtvél, ki saját egyéniségének kifolyása és terjedése szempontjából csak egységes teremtményt, olyant, ki Teremtőjét képes legyen nemcsak szolgálni, mint az állatok, hanem megismerni, imádni és szeretni. Ezt a hitet hirdetni van hivatva a pápaság, az általa vezetett egyház tanítói hivatala missziójában. Azért a pápaság életé és működése az emberiség fennmaradásához van kötve, sorsához kapcsolva. A pápaság összeköti az emberi művelődés ó és új korszakát. Nincs más intézmény, — írja az angol történetíró Macaulay, — mely visszavinné az elmét abba a korbba, midőn az áldozat füstje a Pantheonból szálla fel és zsiráfok és tigrisek szökelltek Flávius amphitéárumában. A legbüszkébb királyi házak csak tegnapiak a pápák leszármazásával hasonlítva össze. Működésük most is kiterjed az egész világra. Misszionáriusai ma is olyan buzgók, mint azok voltak, kik Angliát megtérítették. Ugyanazon szellem hat át őket, mint az ókor pápáját, ki Attilát visszatérésre bírta. Híveinek száma abszolút túlhaladja bármely vallás követőinek számát. Négy százmillió katolikus vallja a római pápát fejének, kormányzójának. A pápaság nem hanyatló, hanem hatalmas, erkölcsi ereje növekszik. Semmi jelenség nincsen, mely több ezres uralmának közeli végét jelezné. A pápaság látta minden kulturális intézmény születését, mely most létezik. A játékonyság, tudomány, művészet ápolására és gyakorlására alapított közintézmények nagyjából a pápaságból indultak el és nyertek elterjedést. Nagy volt és tisztelt a pápaság, mikor a frankok elárasztották Európát, midőn az iszlám megindította harcias terjeszkedését, midőn még görög ékosszólás virágzott Antiochiában. És talán fenn fog állani elpuszthatatlan erővel, midőn valami új zsidó templom romjait rajzolja. A történelem folyamán a pápaság ismételtén támadásoknak volt kitéve. Hoi teljesen győztes maradt, hol kegyetlen sebekkel jött ki a csatából, de az életerő még mindig hatalmas volt benne. Ha meggondoljuk a folytonos üldözéseket, melyeket tulit, nehezen bírjuk elképzelni, mi módon fog elpusztulni. A kínzás és börtönözés helyébe új fegyverek jöttek használatba. Iratokban, képekben, újságokban támadták, gunyolták, megvetéssel és neveltségességgel lealacsonyították, az ucca népének csufság tárgyául dobták. Ellenéges nemzetközi hadjáratot indított a pápaság ellen a vallásellenes felfogások mostani képviselője, a szovjet név alatt ismeretes kommunista szervezet. A két eminenter katolikus államban megindította a katolikus hívők üldözését, mely kegyetlenségben s gyülelet kifejezésében nem maradt mögötte a pogány üldözéseknek. Az egyház ezt is túl élte. Voltak idők, midőn a pápaság befolyása erősen hanyatlóban volt. Etes szemü vizsgálók azt hitték, hogy utott végre a római pápaság utolsó órája. De a vég nem jött el. A törönben elhunyt pápa helyébe új került. Az ellenséges áradat elvonult és a pápaság diadalmasan nézett szét a társadalom romjain. Nagy dinasztikák szűntek meg uralkodni, nemzetek határai megváltoztak, királyok buktak, fejedelmek élethivatást változtattak, de a pápaság nem változott. Most a 262-ik pápa helyébe az egyház választó fejedelmei újat ültettek. A választás gyorsasága nemcsak azt jelelti, hogy a jelen válságos körülmények közt nem volt ajánlatos hosszabb ideig tanácskozni, de azt is, hogy az új pápa: nevében és műveiben elődje kipróbált utján kíván járni és rendelkezni mindazon képességekkel, melyek ezen munka teljesítéséhez megkivánlatnak. Az egész civilizált világ bizalommal és reménnyel telve várja a római pápa irányító szavát, mert meg van győződve, hogy mint a történelmi bizonyítja, a pápaság szözeata mindig az emberiség haladását és szellemi fejlődését célozta.

Megtalálták a világ legrégibb polgári törvénykönyvét

A régi egyiptomiak már négyezer évvel ezelőtt a legtükételesebb állami berendezkedéssel bírtak. Egyaránt virágzott ott a közigazgatás, a művészet és tudomány. Az orvoslástan például a legmagasabb fokon állott, kitünő belgyógyászok voltak az egyiptomi orvosok, sőt nehéz műtétet is végeztek, ahogyan azt az Ebers által felfedezett háromezeröttszáz év előtti papyrus bizonyítja. Hasonlóan fejlett volt a jogélet is. A világ legrégibb törvénykönyve a Hamurabi, amely böles és igazságos büntetőjogi szabályokat alkalmaz. A polgári törvénykezései azonban mindeddig nem tudunk semmit, mert erre vonatkozólag nem maradt fenn semminemű írásbeli dokumentum. Most azonban szerencsés véletlen folytán sikerült Gabra professzornak, a kairói eretem tanárának megtalálni az egyetemi polgári törvénykönyvet. A tudós egyiptológus sirtelpeket tárt fel és ezen munkájá közepette egy ajtóra bukkant, amely templomba vezetett. Abban a helyiségben, ahol hajdan a balzsamozók dolgoztak, a tanár egy kő alatt hatalmas papyrus tekercset talált. Alapos vizsgálat

után kiderült, hogy az írás jogtörténetileg úgy szólván felbecsülhetetlen kincset tartalmaz. Az egyik oldalon a törvényintézkedések voltak, a másik oldalon pedig számítások, amelyek az adófizetésekre, kamatszámításokra és bérletekre vonatkoztak. Kitént az írásból, hogy már az óegyiptomiak is nagy súlyt helyeztek arra, hogy hogy a tárgyalásoknál a jogi kérdésekben semmiféle kétség se maradjon hátra. Gyönyörű, szabatos minden jogi elv, minden meghatározás, ezen az ódon nyelven, amelyet közvetett tanúságok szerint maguk a fáraók fogalmaztak. Egyiptom királyai tehát kitünő jogászok voltak és így nem csoda, hogy olyan példás rend uralkodott az országukban. A tudósok a papyrus-tekercs tartalmát most modern nyelvre is lefordítják, hogy a mai idők jogászai szintén megismerkedhessenek a világ legrégibb polgári törvénykönyvével. (F)

A Times a román alkotmány ünnepéről

Londonból jelentik: A Times terjedelmes cikkben foglalkozik az új román alkotmány életbeléptetésének évfordulóján rendezett ünnepségekkel. A lap ismerteti Calinescu beszédét, a melyben beszámolt az új alkotmány alapján működő kormány ténykedéséről. Egész terjedelemben jelent meg Ofelsége II. Carol király beszéde, amelyben az uralkodó kiemelt, hogy a román nép jövőjét az új alkotmány biztosítottának látja és hogy ebből az országapító munkából a kisebbségeknek is ki kell venniük részüket.

HOTEL RIO

BUDAPESTEN VII., Kürt-ucca 6 sz.

(Pátia-kávéház mögött.)

1938-ban épült!

Hideg-meleg folyóvíz, Ragyogó tisztaság.

Mérsékelt árak!

Az öltözködés nyílt titka

Az elegáns nő, az átlagnő és a harmadik fajta nő...
A windsori hercegné a világ legelegánsabb asszonya

A nő általában háromféle elv szerint öltözködik. Az első, a ritka fajta: ruháiban is érvényre juttatja egyéniségét, a második, az átlag: a mindenkori divat szerint, a harmadik: semmiféle szempont szerint, mert ma ezt, holnap azt szedi magára, az izlés és harmóniaérzék legkisebb jele nélkül.

Az első fajta nő öltözködése

elsősorban nem pénz, hanem izlés kérdése. Önismeret kérdése. Öntudat kérdése. Önbírálat kérdése. Ezt a fajta nőt nem szédítik meg a divatnak sokszor örült kínóvisei, mert megvan a tónusa, stílusa, ez tudja, hogy neki mi jó, mi előnyös, hogy lénye, mozgása miben érvényesül. Ez nem vesz lila ruhát, ha feketét határozott el és nem bokorugrószoknyát, ha a nyugodt angol jobban áll neki.

Ez a nő, az elegáns nő. A született elegáns, az önmagától választékos. Nem a ruhái miatt, hanem ahogy a ruhái szervesen hozzátartoznak, ahogy kihozják a lényét, egyéniségét, mozgását, figuráját. Ahogy nincs együttesükben egyetlen kirívó szín, vonal, forma, folt. Együtt öszesimulna, eggyé válnak, mint a naracs és héja.

A második: az átlag nő.

Ennek semmi öltözködési dologban nincs határozott véleménye, ezt a legszélsőségsébb divat is pörázon rángatja és idegsokkot kap, ha minden örültségből nem az övé az első. Ennél a divat: csak pénzkerés. Mindent megvesz. Nem azért, mert jól áll neki, hanem mert a barátjának is megvan. vagy nincs meg és meg akarja pukkasztani vele. Ez a legangolosabb ruhákról áttér a legfarcniasabbra, alacsony, sőt molett természetű nyugodtan és göggel visel két rököt, negyvenkét éves kora ellenére is természetesen tartja a hébikalapot, vagy a személyeni nagyságu kis filc, szalag- és virág- és fátalkombinációt a jobbszemen, esetleg a feje bubján. Ez a nő nem azért viseli azt a ruhát, amit éppen visel, mert kiemeli lényét, hanem, mert divatos. Számára egyetlen uralkodó elv létezik: a divat és ennek süketen, vakon engedelmessédek.

Ez a nő: a kiöltözött nő. Minden darabja szép, drága, finom (ha pénze van és jó a szabója meg ka-

laposa), csak éppen — nem neki való. Csak éppen — veri a lényét. Csak lekíváncsoklik róla. Az ilyen nő számára — ha teheti — minden pénz kevés, mert ha nem is tudja, de érzi, hogy alapszámban nem elegáns, hogy X. Y.-né sokkal finomabban hat nála és megcsináltatja ugyanazt a ruhát, megveszi ugyanazt a kalapot. És miután megvette, látja, hogy nem ugyanaz benne, mint X. Y.-né. És keres más szabót, más kalapot, mert nem hiszi el, hogy a hiba benne van. Ennek a szekrényfiókái olyanok, mint a lomtár és ez ötvenötletékes ruháttárral is azon sopánkodik, hogy — nincs mit felvennie.

A harmadik fajta nőről

nem is beszélek. Nem érdemes. Azon ugysem lehet segíteni, mert az körülbelül úgy van az öltözködés, az izlés törvényeivel, mint a vak a világozással. Nem tudja felfogni, meglátni, megérteni.

Tavaly őszön Cannesban volt alkalmam megfigyelni a világnak ma kétségekívül legérdekesebb és feltétlenül egyik legelegánsabb asszonyát: a windsori hercegnét. Először a Promenade de la Croisette láttam. Hátulról, séta közben, nagyobb társasággal. Arcát nem láttam, így nem ismerhettem meg, de feltűnt sima, szép feje, álmyszerűen izléses, egyszerű középkék vászonruhája, lapossarku kék-fehér vászoncipője és járásának egész egyéni bája. Egy órával később a Majesté terraszán láttam, akkor ismerem meg. Aztán sokszor láttam. És soha másként, mint a legegyszerűbben. Minden ruhája hasonlított a másikhoz, egyik ruháján sem volt semmi, csak éppen minden ruhája... ő volt. És míg körülötte tomboltak a fejteőre rakott, igazán előnytelenül álló fűrtös frizurák, amíg Garbósan lefelé csavart és örökké rendetlen loknikat viseltek, amíg a harisnyát majdnem mindenki balfelére fordította és ordító vörösré lakkoztatta a körmeit, addig ő mindig egyforma — közepen elválasztott, majdnem sima frizuráját viselte, sohasem láttam rajta balfelén harisnyát és egyszer sem volt vörös a körme. Mindig egyszerű volt, mindig egyformán egyszerű, de utólrhetetlenül egyéni és elegáns.

Igaz, egyéniséget nem lehet tanulni, de izlést

Nincs visszatartóbb, mint a szájjal kellemetlen szaga

Autobuszon, villamoson, színházban, moziban vagy táncteremben a lehető legvisszatartóbb benyomást teszi szomszédunk, vagy szomszédnők rossz lehellete. Igaz, hogy ennek a szagnak valamilyen oka van, de az ok nem menti az okozatot, hanem még súlyosbítja a bűnt. Mert bűn az, ha egy civilizált ember elhanyagolja egészségét annyira, hogy kibírhatalanná válik a társasága azoknak, akikkel beszélget, vagy akárcsak a közelében áll.

A szájjal kellemetlen szaga főleg gyomrunk rossz működésétől függ. A hiányos emésztés a gyomorban, vagy a rendetlen evés, erjedési, romlási folyamatot, a savak mennyiségének csökkentését, illetőleg fokozását idézik elő és ennek következtében gyomorgörcsöket, sőt súlyos gyomorbetegségeket is okozhat.

Eme betegségek gyógyítására a ma már világhírűvé vált GASTRO-D. gyógyszerrel rendelkezünk, amely a gyomorbetegségeket közkinccselett.

Orvosok is ajánlják.

GASTRO-D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135 lei utánvéttel mellett Császár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

DÉLI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10.

igen. Sőt, talán nem is kell hozzá más, mint önismertet. Tudni azt, hogy kik, milyenek vagyunk. És ha tudjuk, megtanulni, hogy mit, hogyan viselhetünk. Hogy a magas nő például sohasem viselhet rövid ruhát, — bárhogyan is tombol körülötte a férdigéző divat — mert úgy hat benne, mint a szőlőkaró. Hogy a kövér vagy kövéredő sohasem viselhet feltűnő színt, harsogó virágosat, keresztibe csizkottat, nagyköcskösarát képzel melléje az ember. Hogy a kicsi — még, ha filigrán is — soha nagy mintát, sok prémet, mert még kisebb benne. Hogy negyvenen túl arc előtt csak fekete vagy sötétkék fátyolt, mert hazugság az, hogy a lila és piros fátyol fiatalit. Öregit... Kiemeli, különösen így tavasz felé, amikor a sok szobalevegő megviselte az arcot: a bőr hervadtóságát.

A magas nő, — még a legjobb alakú is — éppen úgy, mint a kövér, uccán csak egyszerű színeket, formákat viselhet, mert magassága, éppen úgy, mint a kövérség, feltűnik és mert a feltűnést az izléses ember kerül. Szín- és mintaszeretettük ezek a nők éljék ki otthon, vagy... de ezt is csak finoman, esti társaságban.

A középalaku, arányos nő öltözik legkönnyebben, mert az majdnem mindent viselhet, amit akar.

Álljanak csak a nők őszintén a tükör elé. Ne azzal a gondolattal, hogy csinosnak lássák magukat, hanem azzal, hogy éppen úgy megkeressék magukon a hibát, mint ahogy megkeresik a barátójukon.

Ha ez sikerül, rá fognak jönni az öltözködés nyílt titkaira. B. M.

SCALA slágermozgó, naponta bemutatja! Erich Maria Remarque HÁROM BAJTÁRS világfilmjét

Minden nő filmje...! mert egy csodálatos asszony történetét tárja elénk, aki egy kis boldogságot kért megadni a legnagyobb árat! Ez a film „Amerika 1-ső számú filmje”... Mindenki filmje! egy nemzedék filmje!..., amely a világháború tüzkeresztjén átvergődve a békében is kitart! Főszerepben: Robert Taylor, Margaret Sullivan, Robert Young.

„Öregur”

Irta: T. HORVÁTH ILONA

Ott, húzódott meg, az üzlet legbelső sarkában, mely üvegfallal volt elkerítve irodának. Körülötte fel volt halmozva a rengeteg írka, ceruza, elefánt radír, árkus papírkák, könyvjegyzékek, iskoláskönyvek, táskák, vízfestékek és színes szemüveg. Ugy dolgozott a sarokbakényszerített íróasztalon már sok sok éve az öregur. Magas volt, sovány, kissé hajlott és végtelenül aranyos. Még most is. Pedig már nagyon régen volt fiatal. Valahogy olyan egyedül maradt ebben a világban, úgy elhullott tőle minden és mindenki, aki és ami valaha számított.

A szereleme a háború előtt hagyta el, mikor egy félreértés miatt — máshoz ment feleségül. Utána nem sokára a haja ment el, kevés nyomot hagyva magután, azt is korafehéren. Az egészsége a fronton maradt, ahonnan néhány kitüntetéssel hozott magával a mundaéron és egyet — a mundaéron belül, kis golyó formájában. Az életkedvét valahol a háború utáni tülekedésben vesztette el, ahol nem tudott könnyölni eléggé, sem pedig meghajolni. És így maradt el lassan minden minden, nem maradt más csak az álmodozó kék szem, a végtelenül finom lelke, a lelkesülés minden iránt, ami szép, egy kis sóhaj azért, ami elmúlt — és ez az állás a papírkerekedésben. Az üzlet a belvárosban volt, nagyon forgalmas utcában, közel a leány és fiugimnáziumhoz és igen jól ment.

Az öregurat mindenki szerette, mert mindig kedves volt, mindig szolgálatkész, szorgalmas és oly csendes, precíz, mint egy halom mértankönyv.

Tulajdonképpen meg volt elégedve így is az életével, csak hát legalább nyugdíjas lett volna az állás, hogy az ember mégis ne legyen öregkorára az éhezéseknek kitéve, vagy lett volna valaki, akihez tartozik, akivel megosztja magányát, gondolatait és a fizetését. Akinek jutányos áron hozhatott volna haza pergamentpapirosát az ugorka és befőtlt eltevéshez, vagy akinek néha estétkint elmondotta volna otthon, hogy a főnök — rákiabált.

A főnök nem azért kiabált, mintha az öregurra haragudott volna, de hát ugy-e egy főnöknek reprezentálnia kell, tekintélyt kell szereznie és hogy azt nem ezen a módon lehet megszerezni, eddig még nem mondta meg senki a főnök urnak. Valahogy elfelejtették, vagy talán — elvégre nem olyan könnyen lehet új állást kapni.

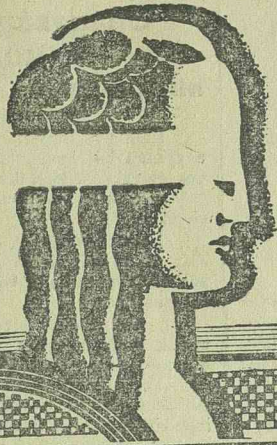
A főnök ur nagyon szerette az öregurat. Néha elhívta magához zongorázni és eljátszozni a gyerekekkel. A szép villába, a perzsaszőnyegek közé, ahol szépen elbeszélgetett néha vasárnap a többiekkel, kényelmesen ülve a fotelben egy csésze tea és a főnöké között. Aztán másnap rákiabált ki tudja miért, talán rosszul aludt, talán vesztett a kártyán. A főnöknek pyamában volt mindig, cigarettázott és az elhasznált divatlapokat, amit az üzletből hozott az ura — ilyenkor odaadta az öregurnak. És az öregur ismét nagyon sajnálta, hogy nincs otthon sen-

ki, akinek átadja ezt, akit talán jobban érdekel a divat.

Az öregur már 20 éve hajlott az üzletben a nagy könyvek fölé, ahol gyönyörködve, lassan — igazán könyvelőmódra — majdnem kaligrafálva rakta egymás mellé a kis gyöngyörokat. Nagyon büszke volt az írására és a husz év alatt már igen sokszor előfordult, hogy odahivta egyik vagy másik alkalmazottat és mintha most; látná először életében a saját írását, megmutatta: ugy-e milyen szépen írok, mint egy angyal. Ez volt a szokása, mint ahogy másnak is vannak szokásai. Van aki leugrik a robogó villamosról, van aki csak külföldi pezsgőt bir meginni, van, aki az uccán is olvasva jár és van, aki óráig gyönyörködik — saját magában. Az öregur az írásában gyönyörködött. Pontosan jött, pontosan ment, de persze a mérleg idején nem egy éjszaka túlórázott — díjjalanul. Talán ezért is szerette a főnök, — de talán ezért is kiabált rá.

Az öregur ugy szerette volna, ha lett volna egy unokája, vagy egy kis barátja, vagy legalább egy kanári madara. Egy hűséges szemű kutyát is szeretett volna, amelyik mikor hazamegy elbeszélés és felugrik rá, körülzágássa, örül neki — várja. De nem volt kire bizza, amíg nincs otthon és hogy, egész nap zárva tartsa szegény állapot, ahhoz az öregur túl jó volt.

És talán éppen ezért szerette meg annyira a

FIGYELEM

**NÉGY HÓNAP ALATT
393.056.000 LEI!
KERÜL SZÉTSZTÁSRA**

Tekintse meg ezt a tervet :

LOTERIA DE STAT PE CLASE PLANUL DE TRAGERE			
CONEXATĂ CU LOTERIA UNIUNII FUNDATIILOR CULTURALE REGALE			
LOTERIA 19-a • 15 MARTIE 1939 — 15 IUNIE 1939 • (SISTEM MIXT)			
Emisiunea: 200.000 lozuri în 2 serii a câte 100.000 numere și 4 clase			
Fiecare sfert de loz matcă este dublat pentru fiecare clasă de un loz anexă cu tragere separată.			
Câștiguri: 86.118 divizibile		} în valoare totală de Lei 392.056.000	
102.840 indivizibile			
CLASA ÎNTÂIA		CLASA TREIA	
Tragera la: 15 MARTIE 1939			
Loteria pe clase (câștig divizibil)		Loteria Anexă (câștig indivizibil)	
Câștiguri a Lei	Total Lei	Câștiguri a Lei	Total Lei
10 1.000.000	10.000.000	10 1.000.000	10.000.000
10 200.000	2.000.000	10 100.000	1.000.000
60 100.000	6.000.000		
20000 912	18.240.000	16000 228	3.648.000
Total 36.100 câștiguri în valoare de Lei 50.888.000			
CLASA DOUA		CLASA PATRA	
Tragera la: 15 APRILIE 1939			
Loteria pe clase (câștig divizibil)		Loteria Anexă (câștig indivizibil)	
Câștiguri a Lei	Total Lei	Câștiguri a Lei	Total Lei
2 1.000.000	2.000.000	2 1.000.000	2.000.000
20 100.000	2.000.000	160 10.000	1.600.000
160 20.000	3.200.000	3200 1.000	3.200.000
600 8.000	4.800.000	8000 228	1.824.000
12000 912	10.944.000		
Total 24.144 câștiguri în valoare de Lei 31.568.000			
CLASA PATRA		CLASA CINCEA	
Tragera la: 15 IUNIE 1939			
Loteria pe clase (câștig divizibil)		Loteria Anexă (câștig indivizibil)	
Câștiguri a Lei	Total Lei	Câștiguri a Lei	Total Lei
4 6.000.000	24.000.000	16 1.000.000	16.000.000
20 1.000.000	20.000.000	80 100.000	8.000.000
50 200.000	10.000.000		
400 100.000	40.000.000	64000 228	14.592.000
40000 3.636	145.440.000		
Total 104.570 câștig. în valoare de Lei 278.032.000			
PREȚUL LOZULUI inclusiv ANEXA: 4/4 3/4 2/4 1/4			
Pentru toate 4 clasele Lei		3,200	2,400
Pentru fiecare clasă Lei		800	600

AZ ALLAMI SORSJÁTÉK ÚJ TERVE LÉNYEGESEN NAGYÍTJA A NYERÉSI LEHETŐSÉGEKET
Ne halassza el ezt az alkalmat, hogy 200 leivel milliókat nyerhessen.
Az ALLAMI SORSJÁTÉK sorsjegye a siker kulcsa.
 egész sorsjegy 800 Lei — Negyed sorsjegy 200 Lei

kis Molnár gyereket, a Lacikát, aki már hosszú idők óta szeretett kis barátja volt. Rokona volt a főnök annak, de azért igen kedves volt, nagyon szerette az öregurat és iskolából jövet majdnem naponta bezsaldt az üzletbe, beült az öregur ölébe és mesélt. Arról, hogy mit tanult és hogy csírizt tett a tarár székére. Hogy a bélyeggyűjteményhez aznap mit szelzolt és hogy még hány gombra van szűkege a gomb-football-hoz. Néha az öregur odaadta a hiányzó gombokat a kabátjáról, az uszonáját, amit déltánra készített és a mozijegyet, amit hosszas megfontolás után végre megreszkizozott.

Később a kis Molnár gyerek mindig kevesebbet mesélt a herbáriumról és a göncölzseker rudjának merreállításáról és mindig többet a májusi ájtatosságról, ahova ő nem ment be.

A kis Molnár gyerek nem ment be a májusi ájtatosságra, mert ő nem volt katólikus ő zsidófiu volt, de a templomból kijövő polgáristáknál nem zavarta, hogy azok nem a szombatot, hanem a vasárnapot szokták megünnepelni.

Vasárnap délelőtt azután ibolyacsokrot rejtegetett a véletlenül szembejövő öregur elől, de azután mégis megmutatta, hogy kinek akarja adni.

Az öregur mindig helveselt és a kis Molnár még jobban összeharabtkozott ebben az időben vele.

Igy szereték egymást ketten, a kis Molnár és az öregur hosszú éveken keresztül.

A leéggett színház azóta felépült, a főúrcs egyik oldaláról átrakták a villamosíneket a másikra, ahol

több hely és volt kiépült néhány villanegyed az Erzsébetvárosban.

A kis Molnár valahol külföldön utazott; és az öregur járt szorgalmasan a papírüzletbe, ahol a főnök úr is őszült, a tankönyvek is sokszor megcserelődtek és ahonnan azóta nem egy alkalmazott ment el, vagy férjhez, vagy más üzletbe, — vagy más világba.

Az öregur most is mosolygott, 50 év volt és kissé még hajlottabb. A munkája most is precíz volt és ha lehet még jobban aggodott, szomorkodott, hogy miért nincs neki nyugdíjas állása. Kért néha fizetésemelést, de a főnök csak nevetett. Minek az, hiszen a fizetésből egy ilyen szerény ember jól megélhet. Hiába mondta ilyenkor az öregur, hogy nincs nyugdíja, szeretne valamit félretenni öreg napjaira, mire munkaképtelen lesz, vagy túl fáradt. A főnök ur nem látta át, hogy miért is lehet fáradt egyszerűen majd az öregur és azt sem látta át, hogy mikor innen elmegy, még élni is fog. Valahogy így megegyeztek, mert ez annyit jelentett, hogy amir él, ittmaradhat, a falat kenyér biztos, többre úgy se nagyon kell. Sokan mentek el nyáron fürdőre, piheneni, erősödni, hegyek közé, vagy tengerpartra. Az öregur ilyenkor kiült zárás után a parkba, ahol perrecept volt a kis gyerekeknek és a kóbor kutusoknak. Megelégedett volt, csendes, nem bántott senkit és őt se bántotta senki, — a reumában kívül. Azt is az üzletben szerezte és utóbbi időben nagyon sokat szenvedett miatta. Éjszakákon át nem aludt, de ilyen-

kor azzal vigasztalta magát, hogy van aki súlyosabb beteg, évekig ágyhoz van kötve és ilyenkor még hálát is adott az Istennek, hogy neki csak ilyen fájdalmaj vannak.

És ekkor visszajött a kis Molnár. Persze azóta megnőtt, megfőrfiasodott és nem ült az öregur ölébe. Elmondta, hogy feleséget hozott, boldog és megelégedett és meghívta az öregurat magához.

Egy közönséges őszű napon az öregur ráhajolt az íróasztalára a régi, megszkott mozdulatával és akkor érezte, hogy valami nincs rendben a szíve körül. Azelőtt ezt soha nem érezte és azután se soha többé, mert az öregur már nem érzett semmit. Látáshoz még ott hajolt az asztal fölé, de valójában már elment teljesen csendesen, olyan csendesen, ahogy élt és olyan észrevétlenül.

A kollegák kissé nyomkodták a szemüket, a nők szipogtak is, mert sajnálták, hogy a zöreg úr nem lesz többé közöttük. Ugy megszokták már, mint a három irkát, vagy mint a 7 órai zárást. Elvitték az öreg pultok közül és szépen eltemették egy öreg gesztenyefa alá. A főnök ur most lerófta minden adósságát, ami valaha járt volna tulajrákéért és szép sarkóvt állítatott, a kollegák pedig sok sok virágot vittek utolsó üdvözlételül a csendben távozonak.

Az öregur elment. Átadta az állást is az uszonának, mozijegyek és gombok után — a kis Molnárnak, ki néhány nap mulva odaült a sarokbaszorított asztal mellé a füzetek, ceruzák, térképek és nyelv-tankönyvek halmaza közé

FALÓ? Ez gyereknek való ajándék?

Nekem ÁLLAMI SORSJÁTÉK SORSJEGYET kell vásárolnia, mégpedig

MERCUR
ELÁRUSÍTÓ HELYEINÉL

HELYI CÍM

Temesvári Bank

A nyereségből majd valódi lovat veszek!

Menjen MEG MA sorsjegyet vásárolni, mert MÁRCIUS 15. - én lesz a 19. sorsjáték 1. osztályának a húzása

Huszonhétévi börtönre ítélték a newyorki alvilág ügyvédjét

Newyorkból írják: A newyorki törvényszék szenzációs ítélettel fejezte be a J. Hynes híres városi politikus és ügyvéd bűnügyének tárgyalását. A Hynes-per teljes öt hetet át folyt az esküdtszék előtt, a hol a perrel kapcsolatban napfényre került az amerikai alvilágnak a hírhedt Tammany Hall-al fenntartó kapcsolata.

A TAMMANY HALL ÜGYVEDJE

Hynes ügyvédet, Newyork egy évtizeddel ezelőtt még leghatalmasabb városi politikai pártjának, a Tammany Hallnak befolyásos tagját azzal vádolta Dewey főállamügyész, hogy a newyorki alvilági bandák ügynöke volt, tiltott szerencsejátékok szerveztet és még a szesztilalom idejében

óriási összegeket keresett a banditák megmentésével és a bűnök elpalástolásával.

A Hynes-per elkeveredett politikai tusává fajult Dewey főállamügyész és a törvényszék elnöke, Pecora bíró között, akik politikai riválisok voltak. Pecora bíró keresztelni igyekezett a államügyész eljárását, mert a vádlott felmentésével az államügyész politikai karrierjét tette volna tönkre. Még hetekkel ezelőtt sikerült is neki okokból elhalasztania a tárgyalás folytatását és időközben Dewey főállamügyész megbukott a newyorki kormányzóválasztáson, ahol a demokrata párt jelölte. A főállamügyészt azonban bukása nem térítette el a Hynes-perben folytatott erélyes akciójától és sikerült ítélethez juttatnia a Hynes-peret.

A vádhatóságnak óriási anyaggal és nehézségekkel kellett megküzdenie, amíg a terhelő bizonyítékokat összegyűjtötte. A Tammany Hall harminc éven át nagyhatalmu tényezője volt Newyork város közéletének és ez az érdekcsoport állott a város élén a gangsterbandák garázdálkodása idejében is. Hynes ügyvédre hárult a feladat, hogy az elfajult bandaharcoknak véget vessen. A Tammany Hall nagytekinélyű ügyvédje egyszerűen oldotta meg a nehéz feladatot: az egyik bandának,

a holland Schütz vezérlete alatt álló bünszövetkezetnek a szolgálatába állt

és ennek adta a „monopóliumot” a bünszelekmények elkövetésére Newyork területén.

Politikai befolyásával sikerült elérnie, hogy a konkurens bandákat kíméletlenül kiirtották, amiben segítségére volt természetesen a privilegizált Schütz bandája is. Ez a bünszövetkezet követte el Newyork területén az alkoholcsempészetet a szesztilalom idején, de ezenkívül szédületes arányú leánykereske-

delemmel, kábítószerek és dohánycsempészéssel is foglalkozott. A Schultz-féle banda a Tammany Hallt a választásokon óriási összegekkel támogatta és így szoros szövetségbe került ezzel a politikai alakulattal.

A Tammany Hall korlátlan uralma akkor dőlt meg, amikor La Guardia-t választották meg először Newyork polgármesterévé.

Az erőszékű polgármester kíméletlen harcot indított az alvilág ellen és ennek az akciónak kétségtelen sikerét elősegítette Roosevelt elnök intézkedése, amely az alkoholtilalmat megszüntette. A newyorki alvilág azonban még ekkor sem adta fel a harcot, hanem új alakulatba, az ugyancsak hírhedt lett racket-be szervezkedett és folytatta a zsarolások és szélhámosságok, csempészek végtelen sorozatát.

SULYOS ITELET.

A racketek letörése után került sor befolyásos pártfogójuk, Hynes ügyvéd perének megindítására. A vizsgálat több, mint egy évig tartott és mindenki tudta, hogy ez a per a tisztogatási akció igen fontos állomása lesz. Hynes ellen több, mint hatvan terhelő tanu tett vallomást és a tanuvallomások jegyzőkönyvei haterger gépirt oldalt tettek ki. Schütz bandavezér elismerte, hogy Hynes ügyvédnek éveken át ötszázötlet ezeröttszáz dollárig terjedő heti fizetést folyósított és ezenkívül a vizsgálat bebizonyította, hogy Hynes ügyvéd egyéni akciókkal több, mint húsz millió dollárt zsarolt ki newyorki vállalatoktól.

Stricker védő a súlyos bizonyítékok láttán személyi térre igyekezett terelni a nagy pert és azt állította, hogy Dewey államügyész politikai féltékenységből üldözi Hynes ügyvédet, aki igen népszerű volt emberbaráti tevékenysége folytán.

A védelem azt igyekezett bizonyítani, hogy az alvilág patronusa

sokezer newyorki szegénynek a házbéréit fizette ki és orvosi szervezetet létesített

a szegény családok egészségügyi ellátása érdekében.

A súlyosan terhelő tárgyi bizonyítékokkal szemben a védelem mesterkedései kudarcot vallottak és a Hynes-ügy most ítélethez érkezett. Az esküdtszék hét órán át tartó tanácskozás után tizenhárom vádpontban bünsőnek találta Hynes ügyvédet, akit a törvényszék a verdikt alapján huszonhét évi börtönbüntetésre ítélt. Az ügyvédnek tehát meg kell kezdenie büntetése kitérését.

Önagysága kozmetikai korszaka

Három éves korban kezdődik és hatvanöt éves korban végződik . . .

Kathleen Hewitt, a szellemes angol író nő, „Önagysága hét kozmetikai korszaka” címen mulatságos és találó cikket írt egy angol folyóiratban.

A cikk a következő hét korszakra osztja a nő életét:

3 és 12 év között, 12 és 15 között, 15 és 18 között, 18 és harmincas között, harmincas és ötvenes között, ötvenes és hatvanöt év közötti és az ezutáni korszakokra.

Lássuk az első korszakot, amely a „hölgy” harmadik születésnapján veszi kezdetét és tizenkettődik születésnapjával ér véget. A nő húsága legkésőbb hároméves korára felébred. Ilyenkor szokott a hölgy besétálni titokban a mama hálószobájába, ilyenkor szokta felforgatni a toalettaszalon látható pudereket, krémeket, ruzsokat. Rendszerint pamacsot is ragad és beruzsozza, bekrémezi, bepuderezi a homlokát, orrát és arcát — pontosan úgy, ahogy a mamájától látta. Amikor kellőképp kiszépi-tette magát, megmutatja magát a szüleinek — a papa harsány nevetésre fakad. Furcsa . . . a mamán sose nevet a papa.

Tizenkétéves korában az osztály bámuló csodálata közepette óra közben előveszi puderesz pamacsát. A tanárnő háttal áll az osztálynak, mert éppen a táblára írja a latin igeragozást, a puder-pamacsos nincs egy szikrányi puders sem, mert a tizenkétéves hölgy elől a mama gondosan elzárja az ilyesmit, a zsebpénzből pedig sajnál ráköltetni, — az osztály azonban mégis tisztelettel csodálja vakmerőségét.

Tizenöt éves korában — ekkor veszi kezdetét a harmadik „korszak”, már igazán nem gyermek többé, okvetlen ki kell készítenie magát. Ebben a korban kizárólag „Exotic Charm” nevű, vagy egyéb széphangzású, de lehetőleg olcsó pudereket vásárol.

Tizennyolcéves korában éppen első szerelmével andalog, amikor szembejön velük egy rendkívül erősen kikozmetikázott hölgy. „Gyűlölöm az ilyen kimázolt maskarákat!” jelenti ki határozottan és férfiasan a tizennyolcéves hölgy első szerelme. A tizennyolcéves hölgy villámgyorsan letérli ujjával a ruzsát a szájról, azután meggyőződéssel igazat ad a fiúnak, első szerelmének. Legközelebbi találkozásukkor a tizennyolcéves hölgy nemcsak hogy festéket nem rak a szájára, arcára, de még csak ki se puderezi magát. Egész idő alatt politikáról beszélnek ez alkalommal és bucsuzásakor a fiu megállapítja magában, hogy tulajdonképpen nem is szerelmes . . .

Harmincegyméhány éves korában a hölgy kezű elveszíteni lánys frissességét, hiába, a házasság, a háztartási gondok, a gyerekek nem hatnak fiatalitóan. Ezért hát új vitaminos krémet vásárol, háromféle ruzsot szerez be, különleges szemöldökfestéket és egy éjszakára való maszkot, egy kitűnő szemránccsimitót és pupillatágító csöppeket.

Mire életének hatodik korszakába érkezik és ötvenegyhány éves lesz, már rég fogalma sincs arról — hogy hány éves. Harminckilenc éves korában abbahagyta az évszámolást. Most már állandóan különleges álarokban alszik éjjelenként és villanymasszázsra kezelik naponta. Masszíroztatja magát és fogókúrát tart. Haját átfesteti, mert kelemetlen színű.

Hatvanöt éves korában érkezik el az angol író nő szerint a hölgy az utolsó, hetedik korszakba. A hölgy éppen ötórán teára igyekszik, amikor érdekes beszélgetést hall. A vele szemközt jövő fiatalember így szól tizennyolc esztendő társnőjéhez a hatvanöt éves hölgyre pillantva: „Drágám, igérd meg, hogy te sosem fogod festeni magad.” A hatvanöt éves hölgy látja, amint a lány engedelmesen bólint, — a hölgy nevetni szeretne, de a plasztikai sebész azt mondta neki, legalább hét napig viseljen komoly arckifejezést . . .

Nők. viseljenek kalapot!

Londomból jelentik: J. Butler, a posztó- és kalapkereskedők kamarájának egyik vezetője, keserű szavakkal nyilatkozott egy londoni gyűlésen a kalaptalan nőkről.

— Már nemcsak fiatal lányok járkálnak kalap nélkül, — mondta — hanem kitűnő társadalmi állású asszonyok is. Ha már általánosságban nem is tehetünk semmit a kalaptalanság terjedő szokása ellen, de saját női alkalmazottainktól, akiket a kalapok árából fizetünk, talán mégis csak megkövetelhetjük, hogy kalapot viseljenek, amikor munkahelyükre jönnek és onnan hazamennek . . .

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi 10 lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi 10 lei. Hatóságoknak, közintézményeknek és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Gyöngy és vitamin

Nagy volt a riadalom évekket elzött az igazgyöngy-kereskedők és a lírai költők világában, amikor híre érkezett, hogy egy japán milliomas, névszerint Mikimoto, mesterségesen tenyészté az igazgyöngyöt az óriási birtokához tartozó óriási tengerből. „Nó jó” — mondhatná erre bárki — megértem a gyöngykereskedők izgalmát, hiszen ez a Mikimoto-féle mesterséges igazgyöngy alapján rendíthette meg a gyöngypiacot, de mi köze ehhez a lírai költőnek, akik tudtommal sohasem álltak túlságosan közeli vonatkozásban a gyöngypiaccal, igen érthető okokból? ... Megmondom. A költők a gyöngyöt síró megszégyentett leányok száját jellempüket látják és tisztelik, tehát valósággal szentség-törésnek érzik — nem is egészen jótalanul — ha most a gyöngykalgól, a tenger poétája, mesterségesen is kényesírihető, hogy gyöngyöt sírjon. „Nem is lesz ez igazgyöngy soha” — mondták elke-seredetlen a költők és gyöngykereskedők, csodálatos egyetértéssel, amely páratlan ugy az irodalom, mint a gyöngykereskedelem történetében. Most már nem sokáig lesz páratlan, — a költők és a gyöngykereskedők újból egymás vállára borulhatnak, mert egy francia lap arról ad hírt, hogy nemsokára vitaminnal táplálják a gyöngykalgól és a vitamintól a gyötrődő kalgól ugy meghízik, hogy kétszer, sőt háromszor akkora gyöngyöt sír, mint eddig. ... Né, már bocsánat — hördülök fel erre a hírré magam is, sajnos, nem gyöngykereskedő, csak költő; minőségben — már bocsánat, uraim, mióta mérik a gyöngyöt röffel? Akár igazgyöngy, akár költemény volt eddig a szenvedés terméke, nem a mennyiség, hanem a minőség, nem a mérték, hanem az érték volt a fontos. Az értéket pedig a tökéletesség foka adta meg mindig a gyöngynek is, költeménynek is. Hiszen, uraim, gondoljátok, hogy nagyobb gyöngyöt sírjon, akkor a következő lépés csak az lehet, hogy a költőt is hízókurára fogják, hátha kiadósabb verset ír... Pedig tudhatnák, kérem az irodalomtörténet azt mutatja: paddászbobában, száraz kenyéren szülték a világbirodalom legsebbe gyöngyeit a költők. ... igaz, hogy akkor még több volt a tehetség és kevesebb a ... vitamin. ...

— Tilea követ és felesége az angol királyné előtt. Londonból jelentik: Erzsébet királyné tegnap a Buckingham-palotában fogadta Tilea román követet és feleségét.

— Tatarescu leánya képviseli a román nőket az angol királyi pár előtt. Londonból jelentik: Mint minden évben, ugy az idén is az angol királyi udvar a világ öt nemzetének női küldöttjeit fogadja. Ez évben Románia is részt vesz ezen a fogadáson és Tatarescu párisi nagykövet Sanda nevű leánya jelenik meg az angol királyi udvarnál. Tatarescu Sanda személyével a Daily Mail hosszabb cikkben foglalkozik. A párisi román nagykövet leánya ugyanis Londonban képművészetet tanult és ragyogó szépségével meghódította az angol előkelő köröket.

— Franciaország újabb 150 millió frankot költ a spanyol menekültekre. Párisból jelentik: A francia kormány törvényjavaslatot terjeszt be a kamarára 150 millió frank rendkívüli hitel felvételéről. A kormány ezt az összeget a Franciaországban tartózkodó spanyol inségesek segélyezésére kívánja fordítani. A Franciaországban tartózkodó spanyol menekültek száma körülbelül 250 ezer és a rájuk költött összeg meghaladja a 275 millió frankot.

1284 március 5-én halt meg trencsényi Csák Máté. Óriási birtok fölött rendelkezett és állandó hadsereget tartott, melyből mindenkor V. István király rendelkezésére állott. Számos csatában kitüntette magát. Nevelője volt Kun László későbbi királynak. Később erdélyi vajda, majd nádor volt.

1534 március 5-én halt meg Correggio Antonio Allegri olasz festő. Nagyon sok szentképet alkotott. Számos képe van, amelyen Máriát ábrázolja a kisded Jézussal. Korábban kedvelt templomi festő volt.

1827 március 5-én halt meg Laplace Pierre Simon mári francia matematikus és csillagász. Laplace állította fel az a csillagászok által általánosan elfogadott elméletet, hogy a nap és bolygói — tehát földünk is — ködserű gáztömezből keletkezett. Ez az ősanvag forogni kezdett, részekre vált és ezekből alakultak ki az égi testek. Laplace-t Napoleon császár és utána Lajos király is kitüntetésekkel halmozta el. Műveit államköltségen adták ki.

1475 március 6-án született Michelangelo Buonarrotti olasz szobrász, festő, építész és költő. Mind a négy foglalkozás terén kiváló volt. Többek között Michelangelo készítette el a vatikáni Sixtus-kápolna falfestményeit. Szobrai közül legismertebb Mózes képmása. Mint építész több templomot épített. Mint költő nagyon értékes és szép szonetteket és madrigálokat írt.

1900 március 6-án halt meg Daimler Gottlieb német gépészmérnök, a gázmotor feltalálója. Mótora, amelyet járművek hajtására használt, nagy lendületet adott az automobiliparnak.

— Uralomra akartak kerülni a cseh fasiszták. Bécsből jelentik: A Wiener Tagblatt prágai levelezőjének jelentése szerint az ugynevezett fasiszta szervezet az elmúlt napokban államcsínyt terveztek, de a hatóságok ébersége csirájában elfojtatta a készülődeket és biztosította a rendet és nyugalmat. A bécsi lap a napokban történt feltűnésteltető letartóztatásokat az államcsíny tervével hozza összefüggésbe. Azt hiszi, hogy bombamerénylet útján akarták megadni a jelt az összeesküvőknek az államcsíny végrehajtására. A prágai csendőrséget megerősítették és ezzel elejét vették minden meglepetésnek.

— Magyarország küldöttségével képviselteti magát a pápa koronázásán. Budapestről jelentik: XII. Pius pápának március tizenkettedikén végbemelő koronázásán Magyarország küldöttségével képviselteti magát. A küldöttség vezetője Csáky István gróf külügyminiszter, tagjai: gróf Somcsics József külügyminiszter, Magyarország vatikáni követe és Farkas Imre vezérkari ezredes lesznek.

— Öngyilkos lett László Fülöp fiának anyosa. Londonból jelentik: Tegnap kifogták a Tamséből néhai László Fülöp világhírű magyar festőművész István nevű fia anyósának, Versen bárónőnek a holtestét. Az anyóst olyan súlyosan érintette leányának és vejének autószerencsétlensége, hogy elméje elborult és valószínű, hogy súlyos idegösszeomlása következtében követte el az öngyilkosságát.

— Reménytelen szerelem miatt agyonlőtt egy diáklányt. Cetatea Alba-ból jelentik: Bruma Ionel ötödosztályos tanuló tegnap az esti órákban összetalálkozott egyik osztálytársnőjével. Revolvert rántott elő és a leányra lőtt, majd önmaga ellen fordította a fegyvert. Mindkettőjüket kórházba szállították. Az elkéseredett diákot reménytelen szerelem készítette tettére.

— Él a hajdudorogi görögkatolikus püspök merénylője? Bucurestiből jelentik: Az egyik fővárosi lap arról számol be, hogy Catarau, aki 1914-ben a hajdudorogi görög katolikus püspök ellen pokolleges merényletet követett el és akit az egész világsajtó holtának nyilvánított, jelenleg Sanfranciskóban él. A hír nagy szenzációt keltett.

Mozi

M Ű S O R :

VASÁRNAP ÉS HÉTFŐ

APOLLÓ: Négyen a becsületért. (Angol film).
ATLANTIC: Kékszakállú nyolcadik felesége (Angol film) és A hegyleány. (Német film).
CAPITOL: Ifjuság. (Német film).
RIVOLI: Románc. (Német film).
SCALA: Három bajtárs. (Angol film).

(—) AZ ISKOLÁK NÖVENDEKEI NEM TINKINTHETŐK TANONCOKNAK. Nem lehet tanoncoknak tekinteni az iskolák növendékeit, akik valamely vállalatnál ipari vagy kereskedelmi gyakorlatot folytatnak. Ezt tartalmazza a munkaügyi minisztérium egyik rendelete, amelyet a temesvári munkakamarához intézett. A rendelet egyben azt is leszögezi, hogy nem lehet kihágási jegyzőkönyvet készíteni azon munkaadó ellen, akinek liciumi, vagy a kereskedelmi gimnáziumok növendékei gyakorlatot folytathatnak, ha igazolja, hogy a diákok gyakorolnoscokodnak.

(—) JAVITÓINTÉZETBEN ELSAJÁTITOTT MESTERSÉG. A samsujvári javítóintézetben elhelyezett fiatalokorak elemi iskolai oktatásban részesülnek, ezenkívül valamilyen mesterségre is tanítják őket. Amikor szabaddába kerülnek, az intézet igazgatósága bizonyítványt ad azoknak, akik valamilyen mesterséget elajátítottak. Ennek az igazolványnak az alapján a munkakamarától csak akkor kérhető a képesítési könyvecske, ha a javítóintézet bizonyítványt a közoktatásügyi minisztérium által látamoztatták. Ez a látamozás esetről-esetre, a kérvényező által benyújtott iratok alapján történik.

— Dornescu Elisa öngyilkosságot kísérelt meg. Bucurestiből jelentik: Dornescu Elisa, akit mint ismeretes, legutóbb 10 évi fegyházra ítélték, már át is szállították a vacaresti fegyházba és egészségi állapotára való tekintettel a rabkórházban helyezték el. Tegnap este 7 órakor Dornescu Elisa hurkot font a harisnyájából és annak segítségével meg akarta fojtani magát. Szomszédjai észrevették a készülő öngyilkosságot, fellamozták az őrséget, amely a szerencsétlen nőt megmentette.

(—) Református istentisztelet a Blaskovits-telepen. Ma, vasárnap délután fél négy órakor a Blaskovits-telepen a Banul Maracine 32. számú házban református istentisztelet lesz úrvacsorával.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Freg István, Csiky Krisztina, Mersdorf Hildegard Marianne, Chis Maria, Spataru Elisabeta.

(—) Családi öröm érte Miu-Lerca Constantin kartársunkat, a kiváló bántási költőt, aki a Romania de Vest napilap egyik szerkesztője. Felesége kisleánykával örvezdette meg. Az anya és gyermeke a legjobb egészségnek örvendenek.

(—) Faültetés a város területén. A városi mérnökség a város területén folytatja az ősz folyamán megkezdett faültetést. Január 26-tól kezdve március 3-ig a következő faültetések történtek: A Skudier-parknak a Duca-út felőli részén kilencvenöt fenyő és hatvanegy gömbakác, a Carmen Sylva köruton kétszáz platán, tizenöt gömbakác, a Petre Carp utcában ötven gömbakác, az új görög keleti székesegyház körül százhat akác, a Bega partján hatvan különböző fa, a Küttel-teren husz platán, ötven gömbakác, százkilenc közönséges akác, a Barnutiuccában háromszázhatvan gömbakác, az Uzineucca Bega-menti részén százötven gömbakác és százharminc különböző fa. Ezenkívül ültettek a Nemzeti Bank palotája körül százhatven elsőövény bokrot és a Budai Deleanu-uccai iskola előtt ötven orgonabokrot.

— IGEGES EMBERERNÉL ÉS LELKIBETE-GEKNÉL az igen enyhe hatású, mindig megbízható „FERENC JÓZSEF” keserűvíz — reggel éhgyomor-ra egy pohárral bevéve — kiadós béllürlést, jó gyomremésztést és elegendő étvágyérzetet hoz létre. Kérdezze meg orvosát.

(—) A Katolikus Népszövetség Bessenyei-telopi tagozata ma, vasárnap délelőtt tizenegy órakor a Sztáron-féle vendéglő helyiségeiben rendes évi közgyűlést tart. Előzőleg az ottani katolikus templomban innepi nagymise lesz, a melyet Frigyer Iván plébános mond.

(—) A temesvári villanyüzem működése. A városi villanyüzem igazgatósága most készítette el november havi működéséről szóló kimutatását. Eszerint a villanytelep novemberben 21 millió 373.010 kilowatt villanyáramot termelt, a melyből háztartásokban 339.789, közvilágításra 103.287, motorikus gépek hajtására 834.279, nagyfogyasztók számára 1838.665, a villamos vasut üzemeltetésére 178.526 és a villanyüzem saját használatára 147.307 kilowattóra áramot használtak fel. A villanyáram előállítására 1.845.112 kiló szénen vettek igénybe. A villanyüzem novemberi bevétele 9.613.738, kiadása 4.184.936 lei volt. A villamos vasut november hónapban 1.288.903 személyt szállított és bevétele 5.376.893 lei volt. A kiadás 3.352.163 leit tett ki. Ugyanebben a hónapban a villamos vasút kocsijai 284.153 kilométert futottak.

Márciusi hó

szállingózott tegnap kora reggel és a délelőtti folyamán az egekben a földre. Nagyon örvendeztek ennek a lányok, mert bármilyen feledékenyek is legyenek a közmondás szerint a nők, azt a régi-régi legendát nem felejtik el, hogy a márciusi hó a legjobb és leghatékonyabb szépítő-szer. És egyben a legolcsóbb is, mert ingyen jön a magasból. Az a lány, aki márciusi hóval mosakszik, — és ha csak egy-két pelyhecskét dörzsöl széjjel arccsokáján, — nem lesz szeplős, nem lesz ráncos, olyan lesz, mint a lilium. A csunyak, — ó, ezer bocsánat, — így akarom mondani: a kevésbé csinosak megszépülnek, a szépek pedig még szebbekké lesznek. Olyanok lesznek, akár a fiúderkirálynő. Abban az esztendőben, amelyikben márciusi hópelyhek hullogálnak, nincsen olyan leány, aki — feltéve, hogy él ezzel a szépítőszerral — nem volna tetszetős, csinos, gyönyörű. Csak azok a lányok vessenek magukra, ha csunyak maradnak, akik hétélvők és nemcsak a reggeli, hanem a délelőtti márciusi havazálgatást is eladúdták. No, de az ilyenek megérdemlik, hogy ne szépüljenek meg. Az ilyen álomszuszékok egyben kényelmesekek, lustálkodók is megérdemlik a büntetést, mert ágyban heverészték el azt az időt, amelyben megszépülhettek volna. A leányok pedig tudni fogják, hogy amely leány ebben az esztendőben szeplős, ráncos arcú, az legfeljebb Mátyás király valamely henycéjének lehetne a felesége, nem pedig nekik. Andorás.

(—) A TEMESVARI VASÚTI FORGALMI FELÜGYELŐSÉG ÚJ VEZETŐJE. Ciutac Ioan, a temesvári vasúti forgalmi felügyelőség vezetője a korhatár elérése miatt nyugalmába vonult. Utódjául Bartsch Ferdinánd nagyváradi vasúti felügyelőt nevezték ki, aki április elsején foglalta el állását.

— „Határideidest“ okoztak az özek. Ungvárról jelentik: Ungvár határában, a kárpátaljai hegyoldalon az elmúlt éjjel az ukrán csapatok abban a hiszemben, hogy magyar fegyveres erő közeledik, lövöldözni kezdtek és visszavonultak a közeli erdőszélig. Magyar oldalon azonban látták, hogy tévedésről van szó és világító rakétákat lőttek fel és azok fényénél tisztán lehetett látni, hogy a határ mentén özek csoportosultak és ez okozta a tévedést.

(—) Bimbóhullás. Súlyos csapás érte Blasiu Moise újrúri jegyzőt és feleségét, született Veszely Jankát. Egyetlen gyermekük, Stella, 13 éves korában, hosszú és kínos szenvedés után meghalt. A kislány temetése ma, vasárnap délután 4 órakor megy végbe.

Kísérlel meg! Vásároljon!
EGY SZERENCSESORSJEGYET
CAMPUS & BASSA
 sorsjegyarúdájában
 TEMESVÁR, I. Bulevardul Regele Ferdinand, a Lloyd mellett. Telefonszám: 41—51
 Vezérképviselő: E. DEUTSCH IRMA

(—) COT IONEL DETEKTÍVFŐNÖK ISMÉT ALLÁSÁBAN VAN. A belügyminisztérium Cot Ionel rendőrkormányzóat visszahelyezte a temesvári rendőrségre, ahol mint a detektívosztály főnöke számos sikeres nyomozással tette a nevét ismertté. Cot Ionel kormányzó tegnap jelentkezett Gritta Ovidiu rendőrkormányzóval, aki ismét a detektívosztály élére állította. Cot Ionel tegnap már el is foglalta hivatalát és megkezdte működését, amit a közönség bizonyára örömmel fogad.

— Letartóztattak Bucarestben egy temesvári uriasznyt. Bucarestből jelentik: A fővárosi rendőrség a Bulevard szállodában letartóztatott egy Bachmann Grete nevű temesvári hölgyet, aki a bucurestti előkelő társaságok kedvelt tagja volt és több helyen lopást követett el. A rendőrség csakhamar megállapította, hogy Bachmann Grete lopásért már volt büntetve.

Bevándorlasi tervet dolgozott ki Johannesburg főpolgármestere

Fokvárosból jelentik: I. Page, Johannesburg főpolgármestere nagyszabású bevándorlasi tervet készített a középpafrikai angol területek benépesítésére. A terv szerint Kenya, Uganda, Tanganyika, a Nyassza föld és a két Rhodezia termékeny, de gyéren lakott területei a bevándorlók tízezreit fogadják be. Különösen virágzóknak ígérkezik a földművelés és állattenyésztés az úthálózat fejlesztése javodalmazó idegenforgalmat hozhat. Page főpolgármester tervét az angol király elé kívánja terjeszteni.

(—) A ZENEBARÁTOK EGYESÜLETÉNEK ZENEKARI HANGVERSENYE. A Zenebarátok egyesülete március tizenegyedikén a Kultúrpalotában nagyszabású zenekari hangversenyt rendez. A sok sikert aratott egyesület Temesvár város új vezetőségének áldozatkészsége révén friss erővel igyekszik elfoglalni azt a helyet, amely Temesvár zenei életében mindenkor méltán megillette. A nyolcvan tagból álló zenekart Pauc Frigyes karnagy tanítja be a vezényli. A március tizenegyedik nagyszabású hangverseny első száma Wagner Rienzi című nyitánya lesz, majd Dvorák az Újvilág című szimfóniája kerül előadásra. A műsor második részében Mozart Symphonie Concertante-je hegedűre és mélyhegedűre kerül bemutatásra, amelynek magánzólamait Suciú és Brandeisz tanárok játsszák. A műsort Schubert Rosamunde című szerzeménye fejezi be. A hangverseny jegyeit 20—100 leies árban a színházi pénztár árúsítja. Telefon: 20—29.

(—) HALALOZÁSOK. Meghaltak: Gaga Maria született Pusa hetvenhét éves, Beiser Katalin született Merle huszonnyolc éves, Andó Anna született Szabó harminchat éves, Cotor Crăciun huszonnyolc éves munkás.

(—) SZŐLŐ ÉS GYÜMÖLCSFA permeterzők, oltógumi, kertművelési eszközök, földművelési cikkek, szerszámok, kocsitengelyek jutányosan kaphatók. Scherter Ottó vaskereskedésében Temesvár, Belváros.

(—) ADOMÁNYOK. N. N. olvasónk a volt tanítónőnek 100 leit, S. S. a Déli Hírlap szegényalapja javára ugyancsak 100 leit adományozott.

(—) HÁZASSÁGOK. Az anyakönyvi hivatalban szombaton a következő mátkapárok kötöttek házasságot: Margan Stefan vasúti tisztviselő és Bodó Mária, Keszler Herman magántisztviselő és Hirschpeck Anna, Iorgovan Ioan szakács és Albert Mária, Boti Gheorghe vasúti munkás és Schein Terézia, Nix Máttyás fodrász és László Margit, Roman Vasile szolgálja és Giurgiu Aurora, Martin Béla munkás és Bacila Mariora, Bătki Lajos szolga és Kelemen Iloana, Pleschko József vasúti mészoló és Dubrovcsky Franciska. A házasságkötésnél, mint anyakönyvezető Tieran Emil dr. főpolgármester működött közre.

— SZEKKEKEDESNEK és emésztési zavaroknál, valamint az ezekkel kapcsolatban fellépő vértódulásoknál, fejfájásnál, almatlanságnál és általában rosszulletéknél igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvizet, mert annak hashajtó hatása gyors, biztos, alapos és mindig kellemes. Kérdezze meg orvosát.

(—) MUNKANÉLKÜLIEK SEGÉLYEZÉSE. Március 1-én Temesvárott 431 munkanélküli szerepelt a város népjóléti igazosztályának nyilvántartásában. Ezek közül 182 nőtlen, míg a nők közt 793 családot tartozik. A munkanélküliek közül 326 részben városi segélyezésben. A segélyezett közt van 143 nőtlen, a nők közt viszont 600 családot tartozik. Ezekkel együtt a város jelenleg 926 személyt segélyez. 1938 december 15-től március 1-ig a város a munkanélkülieknek 32.867 ingyenes népkonyhai ebédet és 184 köbméter tüzfát adott. A városi segélyezésnek pénzbeli értéke 247.008 lei és 50 bani.

(—) KÉPESÍTÉSI VIZSGÁK EREDMÉNYE. A királyi helytartóságon most fejeződtek be a közalkalmazotti pályára készülő képesítési vizsgái. Összesen 478 jelölt jelentkezett, akik közül 28 egyetem, 150 középiskolai, vagy kereskedelmi liceumi érettségivel, 217 négy középiskolai és 83 elemi iskolai végzettséggel bírt. Az egyetemi végzettséggel bírók közül 21, az érettségizettek közül 73, a négy középiskolások közül 131 és az elemi iskolával bírók közül 56 tette le a sikeres vizsgát. A vizsgán 97 jelentkező nem vett részt, 100 pedig megbukott. A bukottak és a távolmaradtak májusban jelentkezhetnek újabb vizsgára.

(—) RÉSZEG EMBER A BEGÁBAN. Indricau Stefan harminckett éves piaci árús, tegnap délelőtti részegen a Begába esett. Szerencsére észrevették és kihúzták a vízből, a mentők pedig a kórházba szállították a kora tavaszi fürdőzőt. Miután egészségi állapotának nem ártott a hideg fürdő, a kórházból a lakására szállították.

(—) NEMETORSZÁGI KIVÁNDORLÓ ZSIDÓK ÁTUTAZNAK ROMÁNIÁN. Vasúti körökből nyert értesülés szerint szombaton estére ötszáz németországi kivándorló zsidó érkezésként jelezték Romániába. Ezek Kurticstól Constancáig utaznak hét kocsiából álló különvonaton és folytatják útjukat Kelet felé.

(—) FIATAL LEÁNY HIRTELEN HALÁLA. Kulcsár Margit, tizenhárom éves Mures-megyei lány, látogatónak jött Temesvárról lakó bátyjához. A lány hirtelen rosszul lett bátyjának az Erzsébetvárosban lévő lakásán és rövid szenvedés után meghalt. A hatóság elrendelte a holttest felboncolását a halál okának megállapítása céljából.

— TIZENNEGY BÉRHAZ ÉGETT LE ISTAMBULBAN. Istambulból jelentik: Az éjszaka folyamán hatalmas tűzvész pusztított a város központjában. A veszedelmes tűz 14 bérházat alapzatukig elpusztított. Az anyagi kár igen jelentős. A tűz keletkezésének oka egyelőre ismeretlen.

— HALÁLRA ÍTELTEK EGY VOLT HAMBURGI ÜGYVEDET. Hamburgból jelentik: A néptörvényszék Mihailis Izrael dr. volt hamburgi ügyvédet hazaférlás címén halálra ítélte. A vádirat szerint kommunista szervezetet létesített a céllal, hogy kikémlelje a hadititkokat, amelyeket a társaság tagjai el fogtak juttatni a spanyol kőzfársasági kormányhoz. Büntérsai közül öt vádlottat 5—12 évi kényszermunkára ítélték.

— EMELEK A HADIROKANTAK NYUGDÍJÁT. Bucarestből jelentik: A hadirokanták és hadirokanták tudomására hozzák, hogy az IOV legfelsőbb vezetése közbenjárta az illetékes hatóságoknál a nyugdíjasok igényeinek emelése érdekében. Ezeket a kívánásokat a költségvetés keretei által megengedett arányban teljesítik.

— NORVÉGIA A NÉPSZÖVETSÉG UJRA-SZERVEZÉSÉRT. Oslóból jelentik: A parlamentben elfogadták azt a javaslatot, amely szerint a népszövetségi egyezményt el kell választani a békeszerződésektől. A külügyminiszter nyilatkozatot adott, amely szerint Norvégia azt kívánja, hogy a Népszövetségben valamennyi nemzet képviselve legyen.

Ha testét este lefekvés előtt alaposan bedörzsöli Diana sósborszesszel, könnyű, kellemes álma lesz.

(—) „BANÁTI FUTAR”. Orich Viktor bátorhangú riportlajta megjelent. Szencziós cikkeket tartalmaz. Ára tíz lei.

(—) ADY-EMLEKEST MÁRCIUS HUSZONÖTÖDIKÉN. Január 25-én volt 20 éves évfordulója Ady Endre halálának. A nagy magyar költő iránti kegyeletből március 25-én, vasárnap este kilenc órai kezdettel a Lloyd-társulat nagytermében Ady-emlékest lesz. Az emlékest nivós műsorából kiemeljük a következő számokat: A politikus Ady címmel Franyó Zoltán író és műfordító, Ady Endre kortárs és barátja beszél, Ady lelkiisége gyűjtőnév alatt Kulcsár Kálmán minorita pap, a Vasárnap című aradi folyóirat főszerkesztője Ady istenes verseit világítja meg, míg az erdélyi Adyról ifjabb Kubán Endre értekezik. Németh Miklósi Betta író Adyról és a Holnap irodalmi társaság alakulásáról tart felolvasást. Németh Miklósi Betta, Miklósi Jutkának, a nagy magyar írónőnek huga, aki Váradon annak idején Ady Endrékkel együtt a Holnapot megalakították. Ady-Reinitz dalokat Bojincáné Kulcsár Juliska operanékesnő interpretál, míg Ady verseket Hegyesy Magda színésznő és Péter János a közismert szavalóművész mutatnak be. A konferánsz tisztelt Markovics Rodion író tölti be. Bizonyos, hogy a nivósok ígérkező emlékest a nagy költő emlékének megfelelő keretekben és a közönségsiker mellett zajlik le.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA:

Vasárnap, március 5-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben az Alba Iulia utcában levő Kun gyógyszerár.

A II. kerületben a Badea Cartan téren levő Maszalis gyógyszerár és a Stefan cel Mare utcában levő Zeimer gyógyszerár.

A III. kerületben az Axente Sever téren levő Roxin gyógyszerár.

A IV. kerületben a Dragalina téren levő Csillag gyógyszerár.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Hétfőn, március 6-án a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a 10 Mai utcában levő Blumberg gyógyszerár.

A II. kerületben a Stefan cel Mare utcában levő Jackner R. gyógyszerár.

A III. kerületben a Carol úton levő Mária gyógy szertár.

A IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Crăciun gyógyszerár.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

BUTOR modelleinket a szezon végétől nagyon olcsón árúzzuk:

INTERIOR

Mobile moderne III. Bu. ev. Carol 1 I. em. Tel. 21-54

Az Erdélyi Gazdasági Egyesület közleménye

A Szójababról

Olyan nagy érdeklődés nyilvánult meg gazdáink részéről a szója termelése iránt és anynyian keresik fel nap-nap után az EGE helyi fiókját a szója termelésére vonatkozó felvilágosításokért, hogy gazdaközösségünk érdeklődését kívánjuk kielégíteni jelen közleményünkkel.

A szója egyik leggazdagabb fehérjetartalmú hüvelyes növényünk, melynek magja nagy mennyiségben tartalmaz igen értékes olajat. Mandzuriából származott hozzánk. Nálunk inkább csak a háború óta termesztik. A nagyobb gazdaságok már évtizedek óta termelik, mert a legértékesebb fehérjetartalmú nyerték benne, mely különösen növendék állatoknál pótolhatatlan. Az utóbbi években, termelésére és exportálására „Soia” néven Bucarestben egy részvény-társaság alakult, mely társaság szerződéses alapon termelteti a gazdákkal a szóját és főként Németországba exportálja, hol olajat vonnak ki magjából, a visszamaradó ugynevezett extrahált szójaliszt pedig kiváló fehérje tartalmú takarmányt szolgáltat.

Ez a társaság jelenleg 550 lelt fizet mázsánként a szójababért, de úgy hírlik, hogy kormányközbenjárásra 600 leire fogják felemelni a bevételi árat. Ennek a társaságnak működéséhez fűződők országunkban a szójabab termelésének széles körben való elterjedése. Ma már az egész országban, de főként a Bánságban és Basarabiában sok ezer holdon termelik úgy a gazdaságok, mint a kisgazdák a szóját.

A szójának több fajtáját és változatát ismerjük, ezek közül a mi vidékünkön a legjobban bevált az apró magu, magyar nemesített szója, korán érő, nálunk biztosan beéri és bőtermő. Ezt a feleséget adja a Soia társaság is termelőinek.

Rendszerint valamely kapásnövény után szokták vetni, de vethető buza után is. A zab és árpa rossz előnövényei. Legjobb előnövénye a szójának a szója, mert egymásután többszöri termelés által elszaporodnak a talajban azok a baktériumok, melyek tenyésztést előmozdítják. Utána jó buza terem, mert jó állapotban hagyja maga után a talajt, habár egy kicsit későn kerül ki. Tavaszai kalászosoknak legideálisabb elővetemény.

Legjobban díszlik középkötött vályog talajokon, de megterem úgy a homokon is, mint a kötött agyagon is. Trágyát ne adjunk alája, mert a sok nitrogén következtében egyetlenül és későn fog beérni. A talajt úgy készítjük alá, mint a többi kapásnövény alá szoktuk. Az őszi szántás azonban elengedhetetlen feltétele a termelésnek.

A vetés ideje közvetlen a cukorrépa után következik, március végén, április elején. Kat. holdanként 20 kg. magot vetünk, 3—5 cm. mélyen, 50 cm. sortávolságra. A sorban elég, ha 8—10 cm.-re van egyik növény a másiktól.

A szója pillangos virágú növény lévén, a levegő nitrogénjét képes felhasználni és lekötöni gyökerein levő baktériumok révén. Olyan talajokban, ahol még szóját nem termeltek, ezek a baktériumok hiányoznak. Ezen ugynevezett talajoltással segítünk, ami abból áll, hogy közvetlen vetés előtt a baktérium kultúrát (melyet megfelelő utasítással, egy kis üvegben a Soia-társaság termelőinek a vetőmaggal együtt bocsát rendelkezésre), egy kevés langyos vízben feloldva, a magot benne megnedvesítjük és nyomban elvetjük. Ugy a baktérium kultúrát, mint a már beoltott magot a napsütéstől óvni kell, mert a napsugár megöli a baktériumokat. Ez a baktériumoltás a gyakorlatban igen egyszerű, viszont nagyon fontos, mert rendkívül fokozza a terméseredményt.

Vetés után meghengereljük a talajt. Kikelés után, amint a sorok meglátszanak, magkapáljuk a vetést, amit a szója virágzásáig még szükség szerint kétszer vagy háromszor megismételünk. Amint a szója virágzik, ne járjunk többet benne, mert csak kárt teszünk a virágok és hajtások letérésével és ebben az időben a gyökérzet is rendkívül érzékeny.

Aratás akkor következik, amikor a levelek és hüvelyek megsárgultak és a hüvelyben a mag útésre zörög, ami szeptember elején, legkésőbb szeptember közepén szokott lenni. Hagyjuk a szóját beérni, mert az éretlenül aratott mag könnyen megromlik. Az aratásnál nem igen szokott a mag peregni, de ha ez véletlenül történne, a magot meg kell szárítani, vagy arassuk reggelenként a hívőson, amikor a hüvelyek megvannak kissé vonulva. Aratni szoktuk kaszával és sarlóval, sőt kapával is, amikor a földszinén kapá-

A vér tudományának ünnepe

Eppen ma, kilenc éve a newyorki Rockefeller Intézet bécsi születésű egyetemi tanácsa, az emberiség egyik legnagyobb jótévedője állt a svéd király elé, aki — mint az ilyenkor szokás — homlokán csókolta a Nobel-díjas világhírű orvostudóst, kifejezésre juttatva ezzel a királyi csókkal, hogy testvérül fogadja és a Tudomány koronázatlan királyának elismeri.

De vajon miért jutott ez a királyi elismerés osztályrészüll ennek az orvostudósunk, aki még alig érte el a 32-ik évét, olyan ajándékot juttatott a világnak, amely nevét évezredekben és évezredekben keresztül az emberiség aranybetűs érc táblájának legelső sorába helyezte?!

... Szívzorongva térdel a anya már-már utolsó lélegző kis gyermeke betegágya mellett. Halódo ajkáról már csak tépett szófoszlányok roppannak el, — lebecsült zsemeit már alig tudja kinyitni, hogy bucsut mondjon annak, aki a kábe alatt hordotta. A kis szobában már érezni lehet a kegyetlen Kaszák suhanását, hogy kitépje szerettei köréből a család egyetlen boldogságát: a gyermeket. És ime, csoda történik: jelentkezik valahonnan egy egészen ismeretlen ember, — talán még sohasem lépett át ennek a háznak a küszöbét — és ez mondja: „Odaadom a véremért az ártatlan kis gyermeket! Vegyétek el a szivemről és vigyétek bele az ő szívébe! Hadd járja át az én friss embervérem az ő megkínzott testecskéjét, hadd pirosodjék meg újra a kékülő ajkák, hadd nyíljon meg újra a leborzongott nyelv és harsogja a világba ismét a boldogító szót: Anyukám... anyukám...”

És a csoda tényleg megtörténik: ennek az ismeretlen embernek megnyitják az egyik űrérét és a friss, drága életet, mint valami megfűtött örvény, félkészen zuhog át már a túlsó partokon lévő kis gyermek vérhálózatába meglendíti az elálló akaró szívek kerekét, rózsaszínűre festi a fakó, halottsárga arcot, felrántja a lekapott szempillákat és a drága Élet-nek zengő orkeszterét muzsikálja végecévig a test: ezernyi és ezernyi billentyűzetén. És a halottnak hiit gyermek felül ágyvaszkáiban, karjait kinyújtja az áldott, megkínzott lelki Anya felé...

És voltak-e már a kegyetlen és mégis áldást-hozó műtőasztalok mellett? Ezek mellett az utolsó mentőárok mellett, ahová úgy fekszenek föl, mint az Élet vagy a Halál keskenyke szakadékára, ahonnan nem tudjuk, kiléphetünk-e újból a Holnap ragyogó nap sugarára, vagy a Megsemmisülés örökösét nérvánába?! És a világhírű sebészorvos káse alatt elfolyik a vérünk, — már alig van néhány csepp ebből az örök életforrásból, ami megtarthatna a még bennünket a gyermekeinknek, az anyáinknak a feleségünknek. És az utolsó, — a legutolsó pillanatban egy névtelen jótévő, odavuitja felénk lemeziféltetett karját és szemrebbenés nélkül enged, hogy az ő meleg vér folyója eláraszsa a mi kiürült szívéket és a vérnyomást, Élet-nek ritmusát varázsolja belénk.

És láttatok-e már harctéren halomra hullni hőseket, akiknek elfolyó vére megszenteli az orszárok földjét? Én láttam megtörni fiatal élettől duzzadó szemeket, amelyek könnyöve tekintettek reám és néma pillantásuk a drága Otthon képt keresétek: az árvánhagyott fiatal feleséget, a megtörtelkült, öreg szülőket, a bölcsőben mosolygó emberpalánát. De ekkor hozzám lép egy gránátrobbanástól fekete földdel „bepiszkolt” hű bátiás, aki éppen most tarta ki magát a rámló és máidnem haláthozó föld-lavinából és mert egyetlen pillanatnyi veszíteni való idő sincs, hiszen az ellenség már újabb bombázást zúdít a nyakunkba — feltépi „piszkos” katonazubbonyát felhasítja bicakájával kétes tisztaságu jégét, egy vödörnyi hideg vízzel lemossa hirtelen a karját és odatartja elem, mondván: „Ezred-orvos ur, nekem van belőle elég, jusson neki is!” És már elmerül kis késem duzzadó, friss energiáktól löktető véredény mélyébe, belemerítem abba kis gumicsővémet és már érzem, mint buzbörékol a forró véráram az én elesni akaró drága hősom szívébe és viszi oda az otthonmaradt család minden reményét, szenvedő anyaszívének szemfényét, bold-

dog gyermekcacafoknak és kinpadra feszített feleségeknak az — életét, kenyeretadó apát!

És kinek köszönhetjük ezt a csodálatos aján-dékot? Ennyi millió és millió életnek a megmen-tését? Egy Bécsből Amerikába vándorolt zsidó orv-osnak, Landsteiner Károlynak, akinek az apja Bécs egyik régi elemi iskolájának tanítója volt és akit az a tragikus esemény buzdított éjt nappallá tevő kutatásaiban és juttatott el végre diadalmasan felfedezéséhez, az saját édesanyja életét áldoz-ta fel érte, mert amikor őt a világra hozta, csil-lapíthatatlan vérzésben meghalt.

Azt, hogy a vérátömlesztés életmentő műveletét a mai modern orvos minden veszély nélkül végezheti, Landsteiner Károlynak köszönheti az emberiség. Mert a vérátömlesztést már évezredek előtt is végezték a világhírű római és görög orvosok, de majd minden esetben nem egy új élet, hanem a halál lett annak a következménye. És miért? Hiszen minden emberben ugyanaz a vér folyik és ha az egyik ember feláldozza a maga véréit és azzal meg akarja menteni a másik embertársát, csak kíséréli azt a drága folyadékot, amit a halhatatlan Goethe „Der goldene Saft des Lebens”, „Az élet arny nedvének”-nek hívott. De éppen ebben van Landsteiner világraszóló érdeme: amíg ugyanis a régi híres orvosok kénytelenek voltak a vérátömlesztés áldást-hozó beavatkozásától azért elállni, mert nem egyszer megtörtént, hogy a vérátömlesztés után nemcsak hogy meggyógyult a beteg, hanem még annak kivitele után, sőt azok között is igen gyakran elpusztult. Landsteiner megállapította azt, hogy melyik embernek a vére alkalmas arra, hogy egy másik véreibe jutva azzal teljesen hasonló legyen és abban úgy vegyüljön el, mintha csak a saját vére volna.

És ezen a ponton kapcsolódik bele Landsteiner felfedezése nemcsak az orvostudományba, hanem az egész emberiség közös származásának történetébe is, mert Landsteiner vizsgálatai minden kétséget kizárólag bebizonyították hogy az egész világon élő mindenfajta embernek, tehát a kínainak, éppen úgy, mint a szindiánoknak, vagy akár a németnek, amerikai-nak, vagy a hottentótának és az eszkimónak a vérében ugyanaz a négyféle vércsoport: található. Nincs tehát külön emberi faj, nincs egymástól elütő származású ember, — éljen bár az egyik a legészakibb Jéges-tenger vidékén, vagy akár a legforróbb Egyenlítő táján. A fókabőrökbe burkolódzó eszkimók vércsoportjai semmiben se különböznek a 60—70 fokos afrikai nézerek véréitől és ha véletlenül egy olyan háború ütne ki, ahol egymás mellett harcogna egy emberelő-pápu néger, valahonnan az ősdzsungelek tüze-okádó érdőrengeteiből, az Északi Jéges tenger jéghegyeiben nyomorúságosan meghuzódó eszkimóval, akkor, — és az a Gondviselésnek minden embert kölcsönösen egybekapcsoló varázsa jótéteménye, — a pápu-néger vére meg tudná menteni az eszkimó-harcosnak kihunyó akaráó életét.

... Most kilenc év előtt egy nyugati termelő, aránvleg egész fiatal orvostudós jött át Amerikából Európába, hogy ennek a „megvéhenített” Európának háborúktól és gyilkos testvérharoktól elvő-tört testébe a fiatal Amerikának friss vérkeringés-tét hozza el. Amikor a svéd király átnevezte a nek-i azt a legnagyobb dícsőségéről szóló elismerő-okiratot, amivel csak élő ember a Földön kitüntethet maga közül valakit: a Nobel-díjat, akkor ennek a lélekes külsejű tudósnak az arcán kőnyvzáró zu-hozott alá; az Édesanyjára gondolt, aki érte oda-adta a véréit... az életét! És ezen a napon, amikor 9 év előtt Landsteiner fölfedte az egész viláé előtt azt a szent titkot, hogy mindnyájan testvérek vagyunk, mindnyájunkban ugyanaz a vér kering és hogy a vér szent bilincsein keresztül mindnyájan egymásra vagyunk utalva és szétvághatatlánl egymás szívéhez vagyunk növe, akkor pillantásunk akaratlanul is az Ég felé roppan, amely időnkint elküldj erre a sokat szenvedő Földre egy-egy pró-fétáját, aki egyszer a Sion-ormárról, máskor meg a mikrokozmosz mellől föllébe harsogja és a szívébe írja a világnak, hogy mindnyájan egyazon Istennel közös gyermekei vagyunk...

vágással vágjuk le a növényt. A learatott szóját apró petrencékbe rakjuk, de raffiával kévébe is köthetjük és keresztbe rakhatjuk, vagy a kévéket egymáshoz támasztva felállagathatjuk. Né-hány napig a petrencékben vagy keresztelben száradni hagyük, hogy a magvak utóérése megtörténjen, ezután pedig kicséneljük a magot. A csénelősen dobiára a vaslecek helyett faléceket teszünk és a génnak lassabb fordulatot adunk, nehogy sok magot összetörjön. Ahol nincsen csénelőgép, ott ollóval, vagy csénelőgépvel is csénelhetjük, vagy a babot szoktuk csénelni.

Csénelés után a magot vékonyan terítjük el a macrálban, vagy padlón és többször megfor-gatjuk, míg tökéletesen megszárad. Szalmáját

kalzba vagy boglyába rakjuk. Némely évben, a mikor nem esett sokat, az állatok, különösen a juhok szivesen eszik, más évben csak tűzlelnek jó. A szója talajoltással kat. holdanként 10—12 q magtermést szokott hozni, de ennél lényegesen nagyobb terméseket is értek el. A száraz-ságot meglehetősen bírja, termése elég biztos. Veszedelem, ha aratókorsok az eső. Klímájai nem igen vannak, legfeljebb a nyul, mely zsenge korában szereti legelni és ezáltal tehet benne kárt.

Nem csoda, hogy a gazdák érdeklődése a szójatermelésre iránvult, mert igen értékes, biz-tos piacú, nagy jövőjű gazdasági növényt bírunk benne.

= KÖZGAZDASÁG =

Csatornát akarnak építeni az angolok Constanta és Cernavoda között

Egész sereg német és angol javaslat fekszik Bucurestiben a petróleumforrások és érctermelés kihasználására. A német és angol gazdasági körök versengenek a romániai terjeszkedés lehetőségéért

Egymásután keresték fel Miron Cristea, a román miniszterelnököt a londoni és a berlini kormány kiküldöttjei és Bucurestiben egész sereg javaslat fekszik az ország petróleumforrásainak és ércbányáinak, valamint mezőgazdasági termelésének modernizálására és a produkció fokozására. A közelmúlt napokban a lapok röviden beszámoltak már azokról a tanácskozásokról, amelyeket a német birodalmi gazdasági minisztérium delegátusa, Wohlat miniszteri igazgató, Göring tábornagy megbízásából folytatott a kormány tagjaival. Most már részletesebb jelentéseink is vannak azokról, melyeket a német kormány kiküldöttje a négyéves terv nyersanyagszükségletének zavartalan ellátása érdekében terjesztett a román kormánykörök elé. A román petróleumtermelés és az erdélyi ércbányák jobb kihasználása érdekében a németek hajlandók volnának nagy befektetésekre, a szobanforgó telepeknél modern gépekkel és az eddiginél tökéletesebb termeléseszközökkel való felszerelésére, amiknek amortizálása úgy történne, hogy a termelési többletet Németországnak engednék át. E cél érdekében koncessziót kérnek egy német petróleumtermelő konzorcium részére, továbbá bizonyos

számu bányakutatmányi jogot egy másik német csoport számára. Azután javasolták egy nagy mezőgazdasági termelési és értékesítő vállalat alapítását, mely

a németek szakszerű vezetése alatt standardizált alapon a legjobb minőségű agrártermények produkálását irányítaná Romániában, körülbelül úgy, amint azt a bucarestii „Soia Rt.” csinálja a szójában termelése terén.

A termést a német piac venné át.

Az angolokat szintén érdekli a román petróleumtermés és az ország egyéb természeti kincseinek jobb kihasználása, de

az angol javaslat középpontjában egy nagyszabású csatornaépítési terv áll, mely lényegesen megrövidítené és átalakítaná a Dunának a Fekete-tengerbe való torkolatát. A Cernavoda-Constanta csatornának kiépítése nem új terv, de idáig nem volt hozzá elegendő pénz. Az angolok most vállalnák a csatorna megépítésének finanszírozását és a Fekete-tenger partján egy olyan kikötőnek a létesítését, mely a román hadiflottának nagy biztonságot ígérő hadikikötője lenne és repülőtémpontul is szolgálna.

Árfolyamok, gabonaárak

SZOMBAT, MÁRCIUS 4.

A hivatalos devizaárfolyamok a következők: (az első szám a vétel, a másik az eladást jelenti). Holddóllár 140.07—142.14, francia frank 3.59—3.80, landi forint 76.18—77.28, belgas 23.67—24.01, angol font 665.45—676.89, olasz lira 7.172—7.172, cseh korona 4.70—4.80, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is befigyelik. Dinár 2.89—3.05, pengő 25 és 26.60—27, német márka 38—39, feár nélkül.

A bányai gabonapiacra a buza irányzata csendes és a tengeri irányzata lanya. Megfelelő kereslet hiányában a piac üzletelen. A piaci árak a következők: temesi buza 410, torontáli buza 420, tengeri 325, korpá 300, zab 430, takarmányárpa 330, tavaszi árpa 330, muharmag 330, napraforgómag 370, tökmag 710, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 740, nagymalmi liszt 760 lei százkilónként.

Az exportból eredő, szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamai szilárdabbak Bucurestiben, tegnap délig a következő árfolyamok alakultak ki: Palesztinai font 30 százalékos szabadkvóta 1800—1840, angol font 30 százalékos szabadkvóta 1720—1750, angol font 20 százalékos kvóta 1340—1350, angol font 40 százalékos kvóta 1045—1050, holland forint 30 százalékos szabad kvóta 198, dollár, 30 százalékos szabadkvóta 380, svájci frank 30 százalékos kvóta 85—87, francia frank 30 százalékos szabad kvóta 10.09, belgas (kliring) 61, belgas 15 százalékos 63.80, svédkorona 30 százalékos kvóta 94.

— **Tárgyalják a román-magyar kereskedelmi szerződést.** Tegnap este indult el Bucurestiből az a bizottság, amely a Magyarországgal kötendő kereskedelmi egyezményt fogja tárgyalni Budapesten. Az új román-magyar kereskedelmi szerződés több érdekes változást fog jelenteni.

— **Cégtörés.** A temesvári Szécsi Sándor és Társa cég a cég törlesztését kérte a törvényszéktől, amit a törvényszék bejegyezt.

— **Az állam elsőbbségi joga az általa juttatott cseire.** A semmitőszék egyesített tanácsa elé a következő kérdés merült: ha a petróleumkutatmány valamely vállalat által jövedelmezően vásárolt vagy odaitelt területen fedeztetik fel, megilleti-e az államot a tulajdonjog, tehát a vállalat tartozik-e ezután térítést fizetni? A párhuzamos joggyakorlat után a semmitőszék a kérdést a Romano-Americana perében az állam javára döntötte el, az alsóbíróságokra nézve elvi jelentőséggel.

— **Záróra kihágás esetén nincs helye ellenbizonyításnak.** Egy kolozsvári céget záróra kihágás miatt megbírságotlaktak. Ez ellen a törvényszékhez fellebbezett, ahol azzal védekezett, hogy üzlethelyisége és műhelye távol vannak egymástól. A kérdéses időben, amikor a munkakamara ellenőrei a műhelyben záróra után dolgozó munkásokat talált, a cégtulajdonos az üzletben volt elfoglalva. Ezenkívül a kereskedő igazolni kívánta, hogy alkalmazottainak szigorúan meghagyta a záróra pontos betartását. A törvényszék azonban a tanúkihallgatás elrendelésére vonatkozó kérést elutasította és a bírságkírovást fenntartotta.

— **Döntés a részvénytársasági igazgatósági tagok fizetésének ügyében.** Egy részvénytársaság adómegállapításánál egy a kivétől, mint a fellebbezési bizottság levonásba hozta a tiszta nyereségből az igazgatóság tagjainak kiutalt fizetéseket. Ezen döntés ellen a fiscus recurssal élt a bucarestii táblához. A fiscus hivatkozott az egyesadótvény 31. szakaszára, amely szerint a tisztviselők és munkásfizetések vonhatók le a nyereségből, de nem említi a törvény, hogy az igazgatósági tagok ezen minőségükből kifolyólag élvezett fizetésük is levonhatók lennének a nyereségből. Hivatkozik továbbá a központi adóbizottság oly értelmi döntésre, mely szerint csak az az igazgatósági tag tekinthető tisztviselőnek, aki állandó tényleges szolgálatot teljesít és fizetését szerződésben előre megállapított időre és összegben folyósítják. Ilyen esetben az igazgatósági tag fizetése személyzeti listára vehető és a nyereségből az adómegállapításnál levonható. Olyan esetekben, midőn az igazgatósági tag a fenti kritériumban nem felel meg, a fizetés nem tekinthető tisztviselői javadalmazásnak. A tábla a fiscus érvelését elfogadta és új adókvótát rendelt el.

— **A nemzeti munkavédelmi törvény szankciójához a speciális bizottság véleménye kell.** Fratii Raucherger szalaggyár ellen az ipari miniszterium 20 ezer leies bírságot vetett ki a nemzeti munkavédelmi törvény rendelkezésének be nem tartása miatt. A cég azzal érvelt, hogy a speciális bizottság véleményezését nem írta alá annak mind az öt tagja, hanem csak három. Így tehát a véleményezés nem létezőnek tekinthető. A közigazgatási keresetnek a cernautii tábla helyt adott és most a semmitőszék utasította el a miniszterium felfolyamodását és ezzel jogerőre emelkedett az az ítélet, amely kimondta, hogy csak a komplett bizottság által hozott és aláírt vélemény lehet alapja a munkavédelmi törvény szerinti szankciók alkalmazásának.

Franco tábornok vezérkari főnöke (X) az „Almirante Cervera” hajó fedélzetéről meglátja a nemzetiek hajóhadát.

SPORTSEMÉNYEK

Sportul studentesc—Chinezul Ilsa nemzeti bajnoki mérkőzés lesz vasárnap délután a Banatul pályán

A mai vasárnapi futballprogram kiemelkedő eseménye a Chinezul Ilsa—Sportul Studentesc nemzeti bajnoki mérkőzés lesz, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. A városi diákcsoport nagyon komoly ellenfél, mert összes kitűnő eredményeket ért el és akkor a temesvári csapatra is vereséget mért. A két csapat mai találkozása nagy küzdelmet ígér, mert mindkét együttes teljes erővel harcol majd a győzelemért.

A kerületi bajnokság első osztályában a mai műsor a következő:

Jimboliana — Electrica Zsombolyán, dél-

után 4 óraker, CFR — Politechnica a CFR pályán, délelőtt tizenegykor, Progresul — Bohn a Progresul pályán délelőtt tizenegykor, Banatul — Rapid a Banatul pályán délelőtt tizenegykor, Vulturii — Fratelia a Vulturii pályán.

A másodosztályú bajnoki műsor keretében ma a következő mérkőzések lesznek: Cultura — III. ker. FC a Patria pályán délután négykor, Freidorf — Victoria a Freidorf pályán fél négykor, Fortuna — Juventus a Patria pályán délelőtt tizenegy óraker, Patria — CSHN a Patria pályán délután két óraker, Dura — Kadima a Progresul pályán délután fél négy óraker,

Sporthírek mindentelől

Változás a vasárnapi bíróküldésben. A nemzeti bajnokság bizottsága táviratot kapott Vuia kapitánytól és Petru Vasile játékvezetőtől, ebben a két játékvezető közölte, hogy nem vállalják a vasárnapi mérkőzések levezetését. A nemzeti bajnokság bizottsága tudomásul vette a bejelentést és ennek értelmében a központi bíróbizottság a következő játékvezetőket jelölte helyettük: Juventus—UDR Bucurestiben, játékvezető Muresan Kolozsvár, Victoria—FC Rapid Kolozsváron, játékvezető Ionescu Tope Ploesti.

MEGBÜNTETTE JÁTÉKOSAIT A RIPEN-SIA. A Ripensia csapata, mint ismeretes vasárnap a ploesti Tricoloról és hétfőn pedig a Venus gyűjtésű szünetelt vereséget. A bajnokság vezetője ezért tagjait személyenként 2000 lej pénzbüntetéssel sújtotta. Az együttes egyébként nagyon készül a Gloria elleni mérkőzésre, amely a szezon egyik legizgalmasabb küzdelmének ígérkezik. A temesvári csapatot a következőképpen állították össze: Pavlovics—Bürger, Regdon—Gáll, Kotormány. Nagy—Beke, Schwartz, Ciolac, Marktelsner, Dobby.

Megoperálták Boteanút, az U-Tricolor játékost. Boteanu, az U-Tricolor egyik legutóbbi mérkőzésén megsérült és az orvosok megállapították, hogy műtétit beavatkozásra van szüksége. A beteg fekvő játékost meglátogatta Dombrovsky Bucuresti főpolgármestere, aki kijelentette, hogy az összes kezelési költségeket ő fogja fedezni.

Wimbledonban rendezik meg profi teniszvilág bajnokságokat

A profi teniszvilág bajnokságokat március hónapban rendezik meg a világ legjobb játékosai: Tilden, Budge, Vines, Perry, stb. részvételével. Ezzel kapcsolatban Tilden az egyik londoni lapban úgy nyilatkozott, hogy a mai értelemben vett amatőr teniszsport öt éven belül meg fog szűnni, mert öt év múlva egyetlen olyan amatőr játékos sem lesz, aki érdekelné a közönséget. A jó amatőrök mind profik lesznek, mert mint profik már könnyen kapnak elhelyezést ezen a kenyérkereső pályán. Nem engedik meg még azt sem, hogy amatőr versenyeken profik szerepeljenek és így ez a körülmény is teljesen lecsökkenti a közönség érdeklődését; az amatőr teniszsport iránt.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

34

A Déli Hírlap eredeti regénye.
Írta: Félegyhazi András

Utánnyomás tilos.

— Ha majd a körülmények úgy hozzák magukkal, bizony megcsókolom. Ismered a tervemet, udvarolni akarok neki, szerelmet vallani, lírai ömlegéseket akarok véghezvinni. Ilymódon megtörténik majd az is, természetesen, ha bedől a mókának, hogy megcsókolom. Azonban abból, hogy ezt ilyen szépen bejelentem neked, láthatod, hogy semmi okod nincs a féltékenységre. Ígérj meg, hogy nem leszel féltékeny.

— Jó, újra megígérem. De nehezen viselem el a tudatot, hogy te más nőt megcsókolasz, ha nem is szerelemből.

— Még akkor sem szabad féltékenynek lenned, ha esetleg előttem csókolom meg.

Marianne az ajkára harapott, de nem szólt. Limoujel elkészült az öltözködéssel.

— Rajta, rajta, Marianne, — biztatta a lányt, — végy te is más ruhát. Menjünk a kávéházba. Meguzsonzunk.

— En bizony ebédelek is, — jelentette ki a lány és máris odalépett a szekrényhez.

Miközben ruháját magára kapta, majd a frizuráját igazította és a kalapját föltette, elmesélte, hogy nem ebédelt és az okát is elcsicseregte.

— Te drága, — simogatta meg arcát Limoujel — látom, tényleg nagyon szeretsz, ha a kedvemért még az ebédre is lemondasz. Majd kárpotlolk ezért a nagy áldozatért.

A kávéházban együtt voltak még egy darabig. Limoujel kávézott, ellenben a leány sokkal komolyabb ételleket adott magának. Közben erről-arról beszélgettek.

Marianne jó darabon elkísérte aztán Limoujelt. Amikor már közelédtek az előkelő szállóhoz, amelynek termében a férfi foglalkozását űtte, Limoujel bement egy virágüzletbe, amely előtt éppen elhaladtak.

Pár perc múltán ibolyacsokorral tért vissza. — Nesze, ma chère, — mondta, miközben a virágot a lányának nyújtotta, — ne panaszkodj, hogy te nem kapsz tőlem ibolyát. Viseld te is.

— En is?

— Igen, te is, mert oktondi mulya volnék, ha nem tudnám biztosan, hogy madame d'Hiver ma este mellére tűzi azt az ibolyát, amelyet reggel küldtem neki. Ha erre valakivel fogadhatnék százezer frankba, biztosan megverném a fogadást.

Aztán hirtelen abbahagyta ezt a beszédet és odafordult Mariannehoz:

— Most pedig váljunk el, kedvesem. Te menj szépen haza, vagy ha kedved van moziba menni, hát eredi.

Megfogta Marianne kezét, megszorította aztán hirtelen megindult egyedül a szálló felé.

A lány egy darabig állott az szfált közepén és a távozó férfi után nézett. A járdán mozgó tömeg azonban hamarosan eltakarta előle Limoujel alakját.

Aztán megfordult és elgondolkodva ment, ment. Először nem tudta, hogy mit kezdjen. Haza menjen? Nézzem meg egy mozi-darabot, amint Sandy tanácsolta? Lépteit az egyik filmpalota felé irányította. Úgy gondolta, megfogadja Limoujel szavait. Megkülönböztetve is ráfér egy kicsi szórakozás. Utközben azonban betért az egyik könyvüzletbe és megvásárolta annak a fizetés regénynek, amelyet most olvasott, legújabb folytatását.

— Pompás lesz ágyban olvasni, — gondolta magában, — hiszen úgy sem tudok mindjárt elaludni lefekvés előtt. Különösen akkor nem, ha majd arra gondolok, hogy ugyanakkor Sandy a szállóban asztal az Yvonne nevű öreg hölgygel táncol és udvarol neki. Hiszen mondta, hogy ma kezd el ellene a támadást.

XIV.

A szállóba nagyterme uszott a fényárban. A ragyogó parketten visszafücskölődött a sok csillár, fali gyertyatartó és a leleményes felső világítás.

Az előkelő közönség már javában gyülekezett. Frakkos és szmókingos urak, estélyi toalettes hölgyek egymásután érkeztek. A zene javában szólott. Egyes párok már táncoltak is. A pincérek hada sürgött-forgott az asztalok között.

Alexandre Limoujel ott állott szokott helyén a

Sztrájkba lépnek az angol professzionista labdarugójátékosok. Az angol professzionista labdarugójátékosok váratlanul különböző követelésekkel álltak elő, amelyeket ha nem teljesítenek, úgy elhatározták, hogy sztrájkba lépnek. A játékosok mindenekelőtt fizetésjavítást szeretnének elérni.

Rádió

VASARNAP, MARCHIUS 5.

Bucuresti. 8.30: Reggeli hangverseny, ritmikus tor-na, háztartási és tanácsok. Utána: Lemezek. 9.55: Szentmise közvetítés. 12: „Serenada” karének. 13: Időjelzés, sport, vizállásjelentés. 13.05: Déli hang-verseny. 14.10: Rádióhíradó. 14.30: Grigoras Di-nicu zenekar. 15.05: Vidám óra. 15: 20: Mező-gazdasági előadás. 15.35: Román dalok. 15.55: A falú ujságja. 16.15: Román énekek és táncszámok. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Tánc-zene. 19: Orvosi krónika. 1z.15: Román zene zongorán. 19.40: Th. Lupu csellózik. 19.58: Sporteredmény-ek. 20.15: Ének-, hegedű- és flottahangverseny. 21: Egyfelvonásos opera. 22: Világhíradó. 22.15: Spanyol zene. 22.45: Tánc-zene. 23.15: Lemezek.

Budapest I. 9: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 11: Re-formátus istentisztelet. 12: Katolikus istentiszte-let. 2.40: Egészségügyi kalendárium. 3: Lemezek. 4: Előadás. 4.45: Bura Sándor cigányzenekara. 5.30: Vályi Nagy Géza előadása. 6: Hírek szlo-vák és ruszin nyelven. 6.10: M. Hir Sári zongor-ázik. 6.30: Somogyi József dr. előadása. 7: Ma-gyar nótacs; közvetítése a budai Vigadóból. 8.10: Szelőzene. 9.25: Sporteredmények. 9.30: „Esti dal” Hangjáték négy felvonásban. 10.40: Hírek. 11: Táncalemezek. 11.45: Hírek német, olasz, an-gol és francia nyelven. 12: Szimfónikus zenekar. 1.05: Hírek.

Budapest II. 12.20: Karének. 4: Bura Sándor ci-gányzenekara. 6.30: Hir Sári zongorázik. 7: Ka-marazene. 8.10: Buday György előadása. 8.35: Gergely Ferenc dr. előadása. 9: Hírek. 9.20: Hon-védzene. 10.20: Kiss Lajos cigányzenekara.

zene közelében az egyik oszlop mellett, ahonnan rendszerint lesni szokta madame d'Hiver érkezését.

Látta a fehér damasztal leterített apró asztalt, amelyet a maitre d'hotel rendezetere madame d'Hivernek fentartottak. Köröskörül a többi asztal mellett már vígan tereferáló, vagy nézdegélő vendégek üldögéltek.

Több érkező vendég is az asztalka felé sietett, hogy nyilván ott letelepedjék, de olyankor hamarosan odalépett valamely pincér és közölte:

— Foglalt!

Ugyanakkor előzékenyen más asztal irányába mutatott, amely még magában állott, de természetesen nem olyan jó helyen, mint a madame d'Hiver asztala.

Madame Yvonne d'Hiver ezen az estén szokotlanul késett. Mäskor ilyenkor már itt szokott lenni, Limoujel már türelmetlenkedett.

Aztán hirtelen megdöbben.

Úgy érezte, mintha hirtelen jég hideg kéz markolná meg a szívét. Didergett.

— Csak nem mentem túlmesszire, — öltött észbe, — amikor az éjszakai burkolt szerelmi vallomás után reggel virágot és verset küldtem neki? Talán túlgyorsan kezdtem meg a rohamot és erre megjöttél! Lehet, hogy mohóságommal eljlesztettem és esetleg ezért talán már elutazott?

Erezte, hogy ez igen kellemetlen volna számára. Hiszen annyi sok tervet épített madame d'Hiverre és a jövőjét ennek az asszonynak a vagyonára akarta megalapítani. Borzasztó volna, ha az asszony mos; egyszerre elhagyta volna Páriszt és nem akarna vele a megkezdett flörtöt folytatni. Erre gondolva úgy érezte magát, mint a szárazra dobott hal.

Egy-két percig várt még ebben a kínos bizonytalanságban. Minden másodperc olyan lassan telt el, mint egy teljes óra.

— A portáshoz kellene mennem, — villant föl agyában, — és érdeklődnöm, hogy a madame honn van-e még a szobájában. Azt nem kérdezhetem egyenesen, hogy elutazott-e.

Eppen az első lépésre akarta emelni a jobb lábát, hogy a portáshoz induljon, amikor a terem szemközte bejáratánál csillogásban, mint valaha, megjelent madame d'Hiver.

(Folytatása következik)

EGY SORSJEGY

GHEORGHE STĂNOIU TŐL GAZDAGGA TESZI

FIK - TIMIȘOARA - BUL. REGELE FERDINAND 6

FIK - TIMIȘOARA - BUL. REGELE FERDINAND 6

HÉTFŐ, MARCHIUS 6.

București, 7: Reggeli hanglemezek, ritmikus torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sport, vízállásjelentés. 13.05: Déli hangverseny. 14.10: Rádió-híradó. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Ujdonságok. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Kezdő művészek. 19: Időszzerű anyag. 19.15: Kamara zene. 19.45: Orosz zene. 20.05: Karének. 20.20: Bécsi zene. 21.25: Zongorahangverseny. 22: Rádióhíradó, sport. 22.15: Mandolinzenekar. 22.40: Jean Moscopol énekel. 23: Világhíradó. 23.15: Petrică Motiu zenekara. 23.45: Hírek francia, olasz és német nyelven.

Budapest I. Torna, hírek, hanglemezek. Utána: Éterend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.10: Gémes Irén hárfázik. 1.30: Hírek. 2.30: Magyar Imre cigányzenekara. 3.45: Hírek. 5.15: Diákfőelőadás. 5.45: Hírek. 6: Hírek szlovák, és ru-

szin nyelven. 6.50: Carlo Vidusso zongorázik. 6.40: Tolna Gábor dr. előadása. 7.10: Tánclemezek. 7.50: Közvetítés a Rádió székházából. 8.30: Radics Béla cigányzenekara. 9.20: Rádió a rádióról. 9.30: Budapesti hangverseny zenekar. 10.40: Hírek, időjárásjelentés. 11: Szalónötös. 11.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12.15: Szabó Kálmán jazz-zenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7.30: Német nyelvoktatás. 8: Gere Lola énekel. 8.30: Kampis Antal dr. előadása. 9: Hírek. 9.20: Hanglemezek.

KEDD, MARCHIUS 7.

București, 7: Reggeli hanglemezek, ritmikus torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sport, vízállásjelentés. 13.05: Déli hangverseny. 14.10: Rádió-híradó. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Ujdonságok. 18: Időjárásjelentés. 18.02: Technikai posta. 18.17: Jazz. 19: Időszzerű anyag. 19.15: Alex. Stavrache gor-

donkázik. 19.35: Georg Stefanovici énekel. 19.55: Octav Onicescu előadása. 20.10: Hanglemezek. 21: Szimfonikus zenekar. 22: Rádióhíradó. 22.15: Lemezek. 23: Rádióhíradó. 23.15: Vasile Julea zenekara. 23.45: Hírek francia és angol nyelven.

Budapest I. Torna, hírek, hanglemezek. Utána: Éterend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.10: Völgyi Imre cigányzenekara. 1.30: Hírek. 2.30: Postászene. 3.35: Hírek. 5.10: Asszonyok tanácsadója. 5.45: Hírek. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.10: Berthe de Vigier francia és svájci dalokat énekel. 6.40: Fűsi József dr. előadása. 7.10: Mursi Elek cigányzenekara. 8: „A Sasfiók” Drámai költemény. 10.40: Hírek. 11: Hanglemezek. 11.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Honvédszene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7.10: Mezőgazdasági félóra. 7.40: Francia nyelvoktatás. 8.10: Tánclemezek. 9: Hírek. 9.20: Szalónzene. 10.35: Időjárásjelentés.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Alkalmazás

Kerestetik jólfizető mindenest, ugyanott intelligens gyerek leány 7 éves fiúhoz, előnyben részesül tanítónő, aki a román, német nyelvet tökéletesen bírja. Információt kaphat. III. Str. Brancoveanu 25. 2-3 óra között. 849

A Stanciovai fogyasztási szövetkezet 1939., április 1. belépésre boltkezelői állásra pályázatot hirdet. Javadalmazás: havi készpénzfizetés 350 lei, a készpénzben eladott árúk értékének 5 százaléka, a vegyes árúk után és 1 százalékos forgalmi jutalék a monopolicikké után. Lakás: 2 szoba, konyha, kamra, kerthasználat 12 méter tüzifa, amelyből az üzlet és az iroda fűtendő és 72 liter köolaj az üzlet és iroda világítására. Óvadék: 15.000 lei készpénz és 30.000 lei elsőhelyre ingatlan bekebelezés. Havi forgalom 20-30.000 lei. Pályázatok a szövetkezet igazgatóságához küldendők. Stanciova, Jud. Timis-Tor. 750

Állást keres

17 éves kezdő irodakísaszonny román nyelvtudással állást keres. Cím a kiadóban. 837

Férfi és női fodrász-segéd állást keres. III. Martirul Ciordas 30. 850

Ajánlok „Magyar Gazdasági” cséplőszekrényt, „Medicago” kalapács-malmot kedvező fizetésekkel, csereüzletet és bonyolított, úgyszintén ajánlok használt cséplőket, kazánokat, traktorokat, motorokat. Königsberg, Temesvár, Sagului 28. 721

Tíz igen szép házhely az Erzsébetváros központjában villamos és egy szép park közelében eladó

Érdeklődni: Feistamme, Iósef Str. I. Văcărescu 20. — Telefon: 43-27.

Adás-vétel

Írógép, jó állapotban lévő eladó. Reflektánsok adják le címüket a kiadóba. 834

Vennék jókarban lévő férfi átmeneti kabátot. Címeket a kiadóba kérem „Jó vétel” jelíggel. 832

Brehm: Az állatok világa 18 kötet, keresem megvételre. Jóájt III., Comminului 11. 745

Aragaz kályha, szalón garnitúra, 2 drb. palma eladó. Dr. Bickel III. Str. Motilor 2/a. 749

Külfönjéle

rodahelyiség teljesen felszerelt, telefontal, központi fűtésű, azonnalra kiadó. Érdeklődni I. Str. Paris 3. földszint 2. 782

Kiadó garázhelyiség május 1-től. Két terem 6x14 és 6x5, két irodahelyiség, pince, erőáram, vízvezeték. Bővebbet IV. Str. Bonnaz 11. Telefon: 16-54. 730

Nagy helyiség 11x22 m. magas, száraz, világos, gyárüzemnek, irodának, beraktározásra, kiállításnak, egyleti célokra etc. nagyon alkalmas, kiadó. Forgács Mátyás IV. Str. Jancu Vaccurescu 36. Telefon 42-79. 738

Magyarországra utazom március 11-én 30 napra. Bárhova szóló megbízást vállalok. Czank-étterem (volt Arany Szarvas) I. Str. Lonovics délután 4-től 7-ig. 746

Lakás

Modern 2 szobás lakás május 1-re kerestetik. Címeket „1.500” jelíggel a kiadóba kérem. 839

Szép kis egyszobás lakás azonnalra, vagy május 1-re kerestetik. Címeket a kiadóba kérem leadni. 838

Kétszobás modern, parkettás, fürdőszobás lakások azonnal és május 1-re kiadók. IV. Str. Fröbl 47. házmeztérnél. 673

3 uccai szobás, hallos, teljesen modern elsőemeleti féregmentes lakásom, rendszertől úricsaládnak május 1-re előnyösen ajánlom. IV. Str. Vladimirescu 18. 739

Kiadó azonnalra belváros legforgalmasabb uccájában nagy üzlethelyiség raktárral, úgyszintén egy 130 köbméter kiterjedésű betonpince. Bővebbet: Transsylvania Általános Biztosító R. T. Timisoara I., Str. Vasile Alexandri No. 7. 747

Elegánsan bútorozott szoba, központi fűtéssel, belvárosi villanegyedben, irodának, vagy szolid úriembernek, vagy úrihölgynek kiadó. Ajánlatokat „Szolid” jelíggel a kiadóba kérek. 748

Ez az ön főzője!

Garantáltan

nem fűtői szettalán zajtalan

legolcsóbb

HESS RUDOLF-nál

IV., I. Bratianu-ucca 17. a Rivoli mozi mellett

SODRONYKERITÉSEK

erősen redonált árban Tűskéssodrony Sodronyszövetek legelőnyösebben

BOZSÁK M. és FIA R. T.

sodronykerítés- és lakatosárugyár Temesvár II, Str. Gloriei 11. IV., Piata Dragalina 10. Telefon 37-06.

Arjegyék ingyen és bérmentve

Sirkövek

termésköből fényezve, fekete svéd gránit, Syemit, Labrador és fehér ellentálló márványból a mai viszonyoknak megfelelő, igen olcsó árak mellett Granofsky János Timisoara IV., Str. I. Bratianu 10., villamos megállóhely, régi római katolikus templommal szemben.

Tengeri utazások

a HAPAG zászló alatt

egészséget, jókedvet és tudást jelentenek HAPAG tavaszi utazások a Földközi tengerre és az Atlanti szigetekre

1. Nagy HAPAG keleti utazás március 29—április 20-ig
2. Görögország, Törökország, Földközi-tengeri szigetek április 23—május 12-ig
3. Az Atlanti Óceán szigetei és Marokkó, április 28—május 15-ig
4. HAPAG-utazás a Földközi-tenger keleti részébe május 14—30-ig
5. Utazás a Földközi-tengerre és az Atlanti Óceán szigeteire június 1—június 20-ig a kiváló „Milwaukee” és „St. Louis” motoros hajókkal Prospektus és felvilágosítás!

Hamburg-Amerika Linie S.A. R.

TEMESVÁR, I. Mercy-ucca I. sz. Telefon: 36-66.